

II

(Acte fără caracter legislativ)

REGULAMENTE

REGULAMENTUL DELEGAT (UE) 2021/1078 AL COMISIEI

din 14 aprilie 2021

de completare a Regulamentului (UE) 2021/523 al Parlamentului European și al Consiliului prin stabilirea orientărilor în materie de investiții pentru Fondul InvestEU

COMISIA EUROPEANĂ,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

având în vedere Regulamentul (UE) 2021/523 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 martie 2021 de instituire a Programului InvestEU și de modificare a Regulamentului (UE) 2015/1017 ⁽¹⁾, în special articolul 8 alineatul (9),

întrucât:

- (1) Scopul Programului InvestEU este de a sprijini operațiunile de finanțare și de investiții care contribuie la realizarea obiectivelor de politică ale Uniunii prevăzute la articolele 3 și 8 din Regulamentul (UE) 2021/523.
- (2) În temeiul articolului 8 din Regulamentul (UE) 2021/523, Fondul InvestEU va funcționa în cadrul a patru componente de politică care reflectă prioritățile politicilor Uniunii, și anume infrastructura durabilă, cercetarea, inovarea și digitalizarea, întreprinderile mici și mijlocii și investițiile sociale și competențele.
- (3) În temeiul articolului 14 alineatul (1) litera (d) din Regulamentul (UE) 2021/523, operațiunile de finanțare și de investiții din cadrul fiecăreia dintre aceste componente de politică trebuie să fie în concordanță cu orientările în materie de investiții stabilite de Comisie, pentru a fi eligibile în cadrul Fondului InvestEU. În acest scop, în temeiul articolului 24 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul (UE) 2021/523, Comitetul pentru investiții trebuie să verifice dacă propunerile de operațiuni de finanțare și de investiții prezentate de partenerii de implementare respectă cerințele prevăzute în respectivele orientări în materie de investiții.
- (4) Orientările în materie de investiții cuprind o parte orizontală, care se aplică tuturor operațiunilor de finanțare și de investiții din cadrul Fondului InvestEU, și o parte privind componentele de politică, care stabilește dispoziții specifice operațiunilor de finanțare și de investiții în cadrul fiecăreia componentă de politică.
- (5) În temeiul articolului 8 alineatul (9) din Regulamentul (UE) 2021/523, Comisia a elaborat orientările în materie de investiții în strânsă legătură cu Grupul Băncii Europene de Investiții și cu alți potențiali parteneri de implementare.
- (6) Pentru a se asigura aplicarea cu promptitudine a măsurilor prevăzute în prezentul regulament, acesta ar trebui să intre în vigoare în ziua următoare datei publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*,

⁽¹⁾ JO L 107, 26.3.2021, p. 30.

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

Articolul 1

Se adoptă orientările în materie de investiții pentru operațiunile de finanțare și de investiții din cadrul Fondului InvestEU instituit prin Regulamentul (UE) 2021/523, astfel cum sunt prevăzute în anexă.

Articolul 2

Prezentul regulament intră în vigoare în ziua următoare datei publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la Bruxelles, 14 aprilie 2021.

Pentru Comisie
Președintele
Ursula VON DER LEYEN

ANEXĂ

Orientări în materie de investiții pentru Fondul InvestEU

CUPRINS

1. DOMENIU DE APLICARE	22
2. DISPOZIȚII ORIZONTALE	22
2.1. Contribuția la obiectivele de politică ale Uniunii și valoarea adăugată la nivelul Uniunii	22
2.2. Disfuncționalitățile pieței, situațiile de investiții sub nivelul optim și adăugarea	23
2.3. Cerințe comune pentru operațiunile de finanțare și de investiții	23
2.3.1. Parteneri de implementare, intermediari financiari și destinatari finali	23
2.3.2. Tipuri de produse financiare și cerințe pentru asigurarea interesului comun cu partenerii de implementare și intermediarii financiari	25
2.3.3. Activități excluse	26
2.3.4. Considerații referitoare la ajutoarele de stat	26
2.4. Evaluarea riscurilor	26
2.5. Moneda finanțării	27
2.6. Principii de alocare pentru fiecare componentă de politică	28
2.7. Diversificarea geografică și sectorială	28
2.8. Compartimentele pentru statele membre din cadrul componentelor de politică	29
2.9. Operațiuni de finanțare mixtă care beneficiază de sprijin din Fondul InvestEU	29
2.10. Investiții strategice	30
3. PROMOVAREA INVESTIȚIILOR DURABILE	31
3.1. Urmărirea și raportarea în materie de climă și mediu	32
3.2. Evaluarea sustenabilității	33
3.3. Schema pentru o tranziție justă din cadrul InvestEU	33
4. UTILIZAREA GARANȚIEI UE	34
4.1. Produse financiare generale	35
4.1.1. Utilizarea garanției UE pentru operațiunile de tip îndatorare	35
4.1.2. Utilizarea garanției UE pentru operațiunile de tip capitaluri proprii	36
4.2. Produse financiare tematice	36
4.2.1. Utilizarea garanției UE pentru operațiunile de tip îndatorare	36
4.2.2. Utilizarea garanției UE pentru operațiunile de tip capitaluri proprii	36
5. FINANȚAREA FURNIZATĂ DE PARTENERUL DE IMPLEMENTARE	36
5.1. Produse financiare generale	37
5.1.1. Finanțarea prin îndatorare furnizată de partenerul de implementare	37
5.1.2. Finanțare prin capitaluri proprii furnizată de partenerul de implementare	37
5.2. Produse financiare tematice	38
5.2.1. Finanțarea prin îndatorare furnizată de partenerul de implementare	38
5.2.2. Finanțare prin capitaluri proprii furnizată de partenerul de implementare	38

---

6. COMPONENTE DE POLITICĂ	39
6.1. Componenta pentru infrastructură durabilă	39
6.1.1. Domeniile de politică ale intervenției	39
6.1.2. Caracteristicile potențialelor produse financiare	47
6.2. Componenta pentru cercetare, inovare și digitalizare	49
6.2.1. Domeniile de politică ale intervenției	49
6.2.2. Caracteristicile potențialelor produse financiare	52
6.3. Componenta pentru IMM-uri	55
6.3.1. Domeniile de politică ale intervenției	55
6.3.2. Caracteristicile potențialelor produse financiare	56
6.4. Componenta pentru investiții sociale și competențe	58
6.4.1. Domeniile de politică ale intervenției	58
6.4.2. Caracteristicile potențialelor produse financiare	62

1. DOMENIU DE APLICARE

Prezentele orientări în materie de investiții stabilesc cerințele de eligibilitate pentru produsele financiare și pentru operațiunile de finanțare și de investiții în cadrul componentelor de politică ale Fondului InvestEU, în temeiul articolului 8 alineatul (9) din Regulamentul (UE) 2021/523 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 martie 2021 de instituire a Programului InvestEU și de modificare a Regulamentului (UE) 2015/1017 ⁽¹⁾ (denumit în continuare „Regulamentul InvestEU”):

- (a) produsele financiare menționate la articolul 2 alineatul (9) din Regulamentul InvestEU și operațiunile de finanțare și de investiții menționate la articolul 2 alineatul (10) din Regulamentul InvestEU trebuie să respecte cerințele prevăzute în Regulamentul InvestEU și în prezentele orientări în materie de investiții;
- (b) când ia decizii în conformitate cu articolul 24 din Regulamentul InvestEU, Comitetul pentru investiții trebuie să verifice respectarea prezentelor orientări în materie de investiții.

Prezentele orientări în materie de investiții se referă atât la compartimentul UE, cât și la cel al statelor membre prevăzute la articolul 9 din Regulamentul InvestEU, cu excepția cazului în care se prevede altfel în prezentele orientări. Definițiile prevăzute la articolul 2 din Regulamentul InvestEU se aplică, de asemenea, prezentelor orientări privind investițiile.

2. DISPOZIȚII ORIZONTALE

2.1. Contribuția la obiectivele de politică ale Uniunii și valoarea adăugată la nivelul Uniunii

Operațiunile de finanțare și de investiții sprijinite în cadrul Fondului InvestEU se concentrează pe investiții cu valoare adăugată la nivelul Uniunii. Caracterul valorii adăugate la nivelul Uniunii poate varia în cazul operațiunilor de finanțare și de investiții din cadrul unor produse financiare specifice, astfel cum sunt stabilite în cadrul fiecărei componente de politică din secțiunea 6 a prezentelor orientări în materie de investiții. Valoarea adăugată la nivelul Uniunii a operațiunilor de finanțare și de investiții din cadrul unor produse financiare poate rezulta și din diversificarea riscurilor la nivelul produselor financiare în diferite sectoare sau zone geografice. În plus, valoarea adăugată la nivelul Uniunii poate decurge și din contribuția la reziliența Uniunii în domeniul de importanță strategică, astfel cum se precizează în secțiunea 2.10.

Pentru a realiza obiectivele de politică ale Uniunii în domeniile de politică sprijinite de InvestEU, astfel cum se prevede la articolul 3 și în anexa II la Regulamentul InvestEU în ceea ce privește sectoarele vizate, operațiunile de finanțare și de investiții pot completa finanțarea prin granturi și alte tipuri de sprijin, în special prin operațiuni de finanțare mixtă și combinații. Fondul InvestEU poate completa în special obiectivele de politică relevante ale programului Orizont Europa ⁽²⁾, ale Mecanismului pentru interconectarea Europei ⁽³⁾ (MIE), ale programului Europa digitală ⁽⁴⁾, ale Programului privind piața unică ⁽⁵⁾, ale Programului spațial european ⁽⁶⁾, ale Fondului european de dezvoltare regională (FEDR) ⁽⁷⁾, ale Fondului

⁽¹⁾ JO L 107, 26.3.2021, p. 30.

⁽²⁾ Regulamentul (UE) nr. 1291/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2013 de instituire a Programului-cadru pentru cercetare și inovare (2014-2020) – Orizont 2020 și de abrogare a Deciziei nr. 1982/2006/CE (JO L 347, 20.12.2013, p. 104).

⁽³⁾ Regulamentul (UE) nr. 1316/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2013 de instituire a Mecanismului pentru Interconectarea Europei, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 913/2010 și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 680/2007 și (CE) nr. 67/2010 (JO L 348, 20.12.2013, p. 129).

⁽⁴⁾ Regulamentul (UE) 2021/694 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2021 de instituire a programului „Europa digitală” și de abrogare a Deciziei (UE) 2015/2240 (JO L 166, 11.5.2021, p. 1).

⁽⁵⁾ Regulamentul (UE) 2021/690 al Parlamentului European și al Consiliului din 28 aprilie 2021 de instituire a unui program privind piața internă, competitivitatea întreprinderilor, inclusiv a întreprinderilor mici și mijlocii, domeniul plantelor, animalelor, produselor alimentare și hranei pentru animale și statisticile europene (Programul privind piața unică) și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 99/2013, (UE) nr. 1287/2013, (UE) nr. 254/2014 și (UE) nr. 652/2014 (JO L 153, 3.5.2021, p. 1).

⁽⁶⁾ Regulamentul (UE) 2021/696 al Parlamentului European și al Consiliului din 28 aprilie 2021 de instituire a Programului spațial al Uniunii și a Agenției Uniunii Europene pentru Programul spațial și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 912/2010, (UE) nr. 1285/2013 și (UE) nr. 377/2014 și a Deciziei nr. 541/2014/UE (JO L 170, 12.5.2021, p. 69).

⁽⁷⁾ Regulament privind Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune (nepublicat încă). În așteptarea celei de a doua lecturi a Parlamentului.

de coeziune ⁽⁸⁾, ale Fondului social european Plus (FSE+) ⁽⁹⁾, ale Mecanismului de redresare și reziliență ⁽¹⁰⁾, ale Fondului european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) ⁽¹¹⁾, ale programului „Europa creativă” ⁽¹²⁾, ale Fondului pentru azil și migrație ⁽¹³⁾, ale Fondului pentru securitate internă ⁽¹⁴⁾, ale Fondului european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură (FEPAM) ⁽¹⁵⁾, ale Programului pentru mediu și politici climatice (LIFE) ⁽¹⁶⁾, ale Fondului pentru inovare EU ETS ⁽¹⁷⁾, ale Programului „UE pentru sănătate” ⁽¹⁸⁾, ale Fondului pentru o tranziție justă ⁽¹⁹⁾ și ale Fondului european de apărare ⁽²⁰⁾.

2.2. Disfuncționalitățile pieței, situațiile de investiții sub nivelul optim și adiționalitatea

În conformitate cu articolul 209 alineatul (2) literele (a) și (b) din Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului (denumit în continuare „Regulamentul financiar” ⁽²¹⁾), garanția UE abordează disfuncționalitățile pieței sau situațiile de investiții sub nivelul optim și asigură adiționalitatea, astfel cum se prevede la secțiunea A din anexa V la Regulamentul InvestEU ⁽²²⁾.

2.3. Cerințe comune pentru operațiunile de finanțare și de investiții

2.3.1. Parteneri de implementare, intermediari financiari și destinatari finali

În conformitate cu articolul 2 alineatul (13) din Regulamentul InvestEU, partenerii de implementare sunt contrapărți eligibile, cum ar fi instituțiile financiare, cu care Comisia a încheiat un acord de garantare.

⁽⁸⁾ Regulament privind Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune (nepublicat încă). În așteptarea celei de a doua lecturi a Parlamentului.

⁽⁹⁾ Regulament privind Fondul social european Plus (FSE+) (nepublicat încă). În așteptarea celei de a doua lecturi a Parlamentului.

⁽¹⁰⁾ Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență (JO L 57, 18.2.2021, p. 17).

⁽¹¹⁾ Regulamentul (UE) nr. 1305/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1698/2005 al Consiliului (JO L 347, 20.12.2013, p. 487).

⁽¹²⁾ Regulamentul (UE) nr. 1295/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2013 privind instituirea programului „Europa creativă” (2014-2020) și de abrogare a Deciziilor nr. 1718/2006/CE, nr. 1855/2006/CE și nr. 1041/2009/CE (JO L 347, 20.12.2013, p. 221).

⁽¹³⁾ Regulament de instituire a Fondului pentru azil și migrație (nepublicat încă). În așteptarea poziției Consiliului în primă lectură.

⁽¹⁴⁾ Regulament de instituire a Fondului pentru securitate internă (nepublicat încă). În așteptarea poziției Consiliului în primă lectură.

⁽¹⁵⁾ Regulamentul (UE) nr. 508/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 mai 2014 privind Fondul european de pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentelor (CE) nr. 2328/2003, (CE) nr. 861/2006, (CE) nr. 1198/2006 și (CE) nr. 791/2007 ale Consiliului și a Regulamentului (UE) nr. 1255/2011 al Parlamentului European și al Consiliului (JO L 149, 20.5.2014, p. 1).

⁽¹⁶⁾ Regulamentul (UE) nr. 1293/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2013 privind instituirea unui program pentru mediu și politici climatice (LIFE) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 614/2007 (JO L 347, 20.12.2013, p. 185).

⁽¹⁷⁾ Directiva (UE) 2018/410 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 martie 2018 de modificare a Directivei 2003/87/CE în vederea rentabilizării reducerii emisiilor de dioxid de carbon și a sporirii investițiilor în acest domeniu și a Deciziei (UE) 2015/1814 (JO L 76, 19.3.2018, p. 3) și Regulamentul delegat (UE) 2019/856 al Comisiei din 26 februarie 2019 de completare a Directivei 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește funcționarea Fondului pentru inovare (JO L 140, 28.5.2019, p. 6).

⁽¹⁸⁾ Regulamentul (UE) 2021/522 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 martie 2021 de instituire a unui program de acțiune a Uniunii în domeniul sănătății („programul «UE pentru sănătate»”) pentru perioada 2021-2027 și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 282/2014 (JO L 107, 26.3.2021, p. 1).

⁽¹⁹⁾ Regulament de instituire a Fondului pentru o tranziție justă (nepublicat încă). În așteptarea semnării actului.

⁽²⁰⁾ Regulamentul (UE) 2021/697 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2021 de instituire a Fondului european de apărare și de abrogare a Regulamentului (UE) 2018/1092 (JO L 170, 12.5.2021, p. 149).

⁽²¹⁾ Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iulie 2018 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii, de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1296/2013, (UE) nr. 1301/2013, (UE) nr. 1303/2013, (UE) nr. 1304/2013, (UE) nr. 1309/2013, (UE) nr. 1316/2013, (UE) nr. 223/2014, (UE) nr. 283/2014 și a Deciziei nr. 541/2014/UE și de abrogare a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 966/2012 (JO L 193, 30.7.2018, p. 1).

⁽²²⁾ În conformitate cu ultimul paragraf din secțiunea A din anexa V la Regulamentul InvestEU, operațiunile de finanțare nu sunt sprijinite de garanția UE decât în circumstanțe excepționale specifice și justificate corespunzător. Operațiunile de finanțare și de investiții care acoperă portofoliile existente aflate sub incidența acestei excepții pot fi stabilite inițial numai în cadrul unui proiect-pilot cu un buget limitat, în cadrul unei componente de politică corespunzătoare, și trebuie să îndeplinească toate condițiile stabilite în anexa V la Regulamentul InvestEU și precizate în detaliu în acordul de garantare.

Partenerii de implementare pot acorda finanțare direct ⁽²³⁾ destinatarilor finali sau indirect prin intermediari financiari privați sau publici.

Partenerii de implementare pot, de asemenea, să devină parteneri de consiliere pentru a furniza, direct sau indirect, asistență tehnică și sprijin pentru consolidarea capacităților intermediarilor financiari și destinatarilor finali în cadrul Platformei de consiliere InvestEU. Intermediarii financiari pot, de asemenea, să ofere asistență tehnică și sprijin pentru consolidarea capacităților destinatarilor finali sau pot să beneficieze ei înșiși de acestea.

Operațiunile directe se referă la finanțarea directă a destinatarilor finali de către partenerii de implementare ⁽²⁴⁾.

Pentru operațiunile indirecte, partenerii de implementare pot încheia acorduri cu intermediari financiari în conformitate cu articolul 208 alineatul (4) din Regulamentul financiar. În cazul finanțării intermediare, realizate în temeiul articolului 208 alineatul (4) din Regulamentul financiar, intermediarii financiari respectivi trebuie să fie selectați de către partenerii de implementare conform unor proceduri echivalente celor aplicate de Comisie. Procedurile respective trebuie să respecte principiile procedurilor deschise, transparente, proporționale și nediscriminatorii și să evite conflictele de interese. Ele pot, de exemplu, să ia forma unei cereri de exprimare a interesului. Operațiunile indirecte pot consta și în acordarea de finanțare prin intermediul platformelor de investiții, astfel cum sunt definite la articolul 2 alineatul (18) din Regulamentul InvestEU.

În conformitate cu articolul 209 alineatul (2) litera (a) și cu articolul 219 alineatul (3) din Regulamentul financiar, operațiunile de finanțare și de investiții oferă sprijin numai destinatarilor finali care sunt considerați viabili din punct de vedere economic în conformitate cu standardele acceptate la nivel internațional în momentul în care li se acordă sprijinul financiar din partea Uniunii.

Destinatarii finali eligibili trebuie să fie persoane fizice sau juridice, inclusiv:

- (a) entități private, cum ar fi vehicule cu scop special sau companii de proiect, mari corporații, întreprinderi cu capitalizare medie, inclusiv întreprinderi mici cu capitalizare medie ⁽²⁵⁾ și IMM-uri;
- (b) entități din sectorul public (de la nivel teritorial sau nu, dar excluzând operațiunile de finanțare și de investiții cu entități ⁽²⁶⁾ care dau naștere unui risc direct al statelor membre) și entități de tip sector public;
- (c) entități mixte, cum ar fi parteneriatele public-privat (PPP) și societățile private cu scop public sau
- (d) organizațiile non-profit.

Destinatarii finali vizați în cadrul unui produs financiar vor fi definiți în acordul de garantare.

Partenerii de implementare nu trebuie să se afle în niciuna dintre situațiile menționate la articolul 136 alineatul (1) sau alineatul (4) literele (a) sau (b) din Regulamentul financiar. În ceea ce privește intermediarii financiari și destinatarii finali, aplicarea articolului 136 trebuie specificată în acordurile de garantare. Pentru operațiunile de finanțare și de investiții în beneficiul destinatarilor finali care sunt mari corporații, entități din sectorul public și entități de tip sector public care beneficiază de un acces mai ușor la piețele de capital sau la credite bancare sau care prezintă niveluri mai scăzute de risc, partenerul de implementare trebuie să demonstreze o valoare adăugată ridicată a politicilor.

Pe baza informațiilor primite de la partenerul de implementare, Comitetul pentru investiții efectuează verificări pentru a se asigura că operațiunea de finanțare sau de investiții sprijinită de InvestEU, care este prezentată de un partener de implementare, sau combinația de astfel de operațiuni, care este prezentată de mai mulți parteneri de implementare:

- (a) în cazul operațiunilor directe, nu depășește 50 % ⁽²⁷⁾ din costul total al proiectului;

⁽²³⁾ Finanțarea directă prin capitaluri proprii și prin cvasicapitaluri nu este permisă în cadrul compartimentului pentru UE al componentei pentru IMM-uri.

⁽²⁴⁾ O operațiune de finanțare sau de investiții care ia forma unei garanții acordate de partenerul de implementare unui finanțator terț pentru proiecte specifice evaluate și selectate de către partenerul de implementare sau care include o astfel de garanție este tratată ca operațiune directă.

⁽²⁵⁾ Întreprinderile cu capitalizare medie sunt întreprinderi care au până la 3 000 de angajați, dar care nu sunt IMM-uri. Întreprinderile mici cu capitalizare medie sunt întreprinderile definite la articolul 2 alineatul (22) din Regulamentul InvestEU.

⁽²⁶⁾ Și anume, organisme guvernamentale sau organisme garantate integral de statul membru.

⁽²⁷⁾ În cazul proiectelor cu o valoare adăugată ridicată pentru o anumită politică și atunci când este esențial să se atragă investitori privați suplimentari prin structuri de finanțare (cum ar fi înfrumaturile sindicalizate), cifra poate ajunge până la 70 % din costul total al proiectului, astfel cum se prevede în acordul de garantare.

- (b) în cazul operațiunilor indirecte de capitaluri proprii, nu depășește 50 % din dimensiunea fondului ⁽²⁸⁾;
- (c) în cazul operațiunilor indirecte de îndatorare, cel puțin 20 % din expunere trebuie reținută de intermediarul financiar.

Aceste cerințe se aplică cu excepția cazului în care se specifică altfel în secțiunea 5 din prezentele orientări în materie de investiții.

În cazul operațiunilor indirecte, partenerul de implementare prevede în contract cerința ca intermediarul financiar să nu includă aceeași tranzacție cu destinatarii finali sau cu alți intermediari în mai mult de un portofoliu sprijinit de InvestEU.

În cazul operațiunilor indirecte de capitaluri proprii, în ceea ce privește cerința de la litera (b) de mai sus, partenerul de implementare trebuie să solicite potențialilor intermediari financiari să îl informeze cu privire la intenția lor de a încerca să obțină investiții de la un alt partener de implementare și/sau de la un intermediar financiar care beneficiază de garanția UE, sub rezerva cerințelor de confidențialitate impuse potențialilor intermediari financiari.

Destinatarii finali au prin contract obligația de a confirma că suma combinației de sprijin din Fondul InvestEU și de sprijin din alte programe ale Uniunii nu depășește costul total al proiectului, când este cazul, și că finanțarea sprijinită prin InvestEU nu este utilizată pentru prefinanțarea unui grant din programele Uniunii sau că eventualul grant din programul Uniunii nu va fi utilizat pentru rambursarea sprijinului InvestEU.

Partenerii de implementare asigură vizibilitatea sprijinului InvestEU în conformitate cu articolul 32 din Regulamentul InvestEU, astfel cum se specifică mai în detaliu în acordurile de garantare, luând în considerare natura produsului financiar și a destinatarilor finali.

2.3.2. *Tipuri de produse financiare și cerințe pentru asigurarea interesului comun cu partenerii de implementare și intermediarii financiari*

2.3.2.1. Stabilirea priorităților în ceea ce privește obiectivele de politică

Se vor stabili indicatori-cheie de performanță care demonstrează îndeplinirea priorităților de politică, pentru a ierarhiza în funcție de prioritate obiectivele de politică pentru fiecare produs financiar. În plus, se utilizează unul sau mai multe dintre următoarele mijloace:

- (a) sume-țintă pentru finanțarea acordată anumitor priorități de politică;
- (b) criteriile concepute în mod specific pentru vizarea destinatarilor finali relevanți;
- (c) acoperirea diferită prin garanția UE a riscurilor pentru priorități de politică specifice;
- (d) limite de concentrare per sector/zonă geografică;
- (e) un mecanism bazat pe performanță și justificat în mod corespunzător, care să reflecte realizarea priorităților de politică specifice;
- (f) definirea obiectivelor intermediare și a țintelor care au legătură cu alocarea tranșelor suplimentare din garanția UE pentru produsele financiare noi sau existente ale unui partener de implementare sau
- (g) orice alt mijloc adecvat.

Stabilirea priorităților și mijloacele aplicabile se vor specifica în acordul de garantare.

În plus, se va stabili un dialog strâns între Comisie și fiecare partener de implementare, pentru asigurarea orientării strategice și revizuirea rezervei de operațiuni prevăzute în cadrul Fondului InvestEU.

Pentru a asigura flexibilitatea și capacitatea de adaptare la nevoile potențial schimbătoare ale pieței și ale politicii, astfel cum se prevede în cadrul fiecărei componente de politică, Comisia și organismele de guvernare relevante ale InvestEU pot stabili prioritatea domeniilor eligibile pentru finanțare, prevăzute în anexa II la Regulamentul InvestEU, pe baza mijloacelor descrise în prezenta secțiune. Comisia poate în special:

- (a) să revizuiască periodic rezerva de proiecte furnizată de partenerii de implementare împreună cu aceștia. Rezerva de proiecte constă în informații agregate (sau informații detaliate, sub rezerva angajamentelor de confidențialitate existente între partenerul de implementare și destinatarul final, dacă în acordul de garantare sunt prevăzute astfel de angajamente) privind cuantumul preconizat al finanțării în cadrul domeniilor de politică relevante, la nivel subsectorial, și acoperirea geografică a operațiunilor. Vor trebui furnizate informații mai detaliate pentru produsele tematice definite în secțiunea 2.3.2.2 și pentru operațiunile de finanțare și de investiții care beneficiază de finanțare mixtă, definite în secțiunea 2.9;

⁽²⁸⁾ Se pot aplica excepții în ceea ce privește limita de 50 % referitoare la dimensiunea fondului în cazul în care se utilizează compartimentul pentru statele membre. Secțiunea 5.1.2 stabilește norme suplimentare pentru investițiile în fonduri de capital.

- (b) să ofere îndrumare cu privire la interpretarea criteriilor de eligibilitate și a mijloacelor de stabilire a priorităților, menționate în prezentele orientări;
- (c) să revizuiască performanța și domeniul de aplicare al produselor financiare relevante, pentru a optimiza realizarea priorităților de politică menționate în prezentele orientări.

În cadrul stabilit în secțiunea 2.3.2.1, în categoria produselor financiare generale pot fi definite obiective indicative axate pe obiective de politică specifice.

2.3.2.2. Produsele financiare

Produsele financiare pot lua forma unor produse financiare generale, a unor produse financiare tematice și a unor produse financiare generale sau tematice comune.

Produsele financiare generale sprijină unul sau mai multe domenii de politică acoperite de fiecare dintre componentele de politică, astfel cum sunt definite în secțiunea 6 din prezentele orientări în materie de investiții.

În cazuri justificate în mod corespunzător, în funcție de profilul de risc al operațiunilor de finanțare și de investiții care vizează obiective de politică specifice, pot fi create **produse financiare tematice** în cadrul componentelor de politică.

Un produs financiar tematic se axează pe un domeniu de politică definit clar și însoțit de o valoare adăugată mai ridicată la nivelul Uniunii, în care disfuncționalitatea pieței sau situația de investiții sub nivelul optim nu poate fi remediată prin produse financiare generale, deoarece se abate în mod semnificativ de la termenele și condițiile acestor produse financiare generale disponibile. Acest lucru se poate datora în special profilului de risc ridicat al operațiunilor de finanțare și de investiții care necesită o acoperire mai mare din garanția UE prin partajarea asimetrică, limitată sau inexistentă a riscurilor cu partenerul de implementare. În orice caz, contribuția financiară a partenerului de implementare trebuie să fie în conformitate cu articolul 13 alineatele (4) și [(5) din Regulamentul InvestEU, pe bază de portofoliu.

Un produs financiar tematic se bazează pe o evaluare a disfuncționalității pieței sau a situației de investiții sub nivelul optim, care este proporțională cu caracteristicile produsului financiar tematic propus, în măsura în care produsul nu a făcut deja obiectul unor evaluări și studii existente.

Pe lângă revizuirea rezervei, partenerul de implementare furnizează Comisiei informații specifice privind eligibilitatea fiecărei operațiuni de finanțare sau de investiții din cadrul unui produs tematic, astfel cum este prevăzut în acordul de garantare.

Pentru abordarea mai eficientă a obiectivelor de politică încadrate în mai multe componente de politică pot fi elaborate **produse financiare generale sau tematice comune**. Astfel de produse combină resurse din două sau mai multe componente.

2.3.3. Activități excluse

Fondul InvestEU nu sprijină activitățile menționate în secțiunea B din anexa V la Regulamentul InvestEU.

2.3.4. Considerații referitoare la ajutoarele de stat

În anumite cazuri, resursele statelor membre implicate în operațiuni de finanțare și de investiții sprijinite prin Fondul InvestEU în cadrul compartimentului pentru UE și al compartimentului pentru statele membre ar putea fi considerate drept ajutor de stat în înțelesul articolului 107 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE). Totuși, acestea sunt exceptate de la obligația de notificare pentru măsurile de ajutor de stat, prevăzută la articolul 108 alineatul (3) din TFUE, dacă îndeplinesc cerințele prevăzute în Regulamentul general de exceptare pe categorii de ajutoare ⁽²⁹⁾, în special în secțiunea specifică InvestEU ⁽³⁰⁾, sau în alt regulament de exceptare pe categorii de ajutoare ⁽³¹⁾. Orice ajutor de stat care nu îndeplinește cerințele prevăzute în unul dintre regulamentele de exceptare pe categorii de ajutoare trebuie notificat Comisiei în temeiul articolului 108 din TFUE.

2.4. Evaluarea riscurilor

Pentru toate operațiunile directe de tip îndatorare, partenerii de implementare efectuează propria evaluare standard a riscurilor, care presupune calcularea probabilității de nerambursare și a ratei de recuperare preconizate, precum și clasificarea în funcție de ratingul intern sau de sistemul de clasificare al partenerului de implementare, și raportează în consecință Comisiei.

⁽²⁹⁾ Regulamentul (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat (JO L 187, 26.6.2014, p. 1).

⁽³⁰⁾ Nu a fost încă adoptat.

⁽³¹⁾ În cazul în care este vorba de un ajutor de stat, articolul 1 alineatul (4) litera (c) din Regulamentul general de exceptare pe categorii de ajutoare prevede că regulamentul nu se aplică întreprinderilor aflate în dificultate.

Pentru a reflecta riscul global al operațiunii, acest calcul se efectuează fără a lua în considerare garanția UE și contribuția financiară din partea partenerului de implementare. Cu toate acestea, Comisia trebuie să țină seama de faptul că unele operațiuni din cadrul produselor tematice pot, în conformitate cu normele și procedurile partenerului de implementare, să nu intre în domeniul de aplicare al indicatorilor de risc obișnuiți. În astfel de cazuri, partenerul de implementare elaborează o evaluare adecvată a riscurilor, în cooperare cu Comisia, pentru a asigura raportarea adecvată a riscurilor.

Informațiile privind profilul de risc preconizat al operațiunilor de tip îndatorare se transmit și Comitetului pentru investiții, în cadrul cererii de sprijin din Fondul InvestEU. O operațiune de tip îndatorare este o operațiune având caracteristicile de risc ale îndatorării, care poate include instrumente sub forma juridică a îndatorării. Printre exemplele de îndatorare se numără împrumuturile, leasing-ul financiar, ipotecile, acreditivile, garanțiile, facilitățile de credit standby și titlurile emise pe piețele de capital, cum ar fi obligațiunile; acestea pot fi de rang prioritar, de tip mezanin sau subordonate și garantate sau negarantate.

Pentru operațiunile de tip capitaluri proprii, garanția UE poate fi utilizată pentru sprijinirea investițiilor în entități sau proiecte individuale (investiții de tip capitaluri proprii) efectuate de către parteneri de implementare sau prin investiții în fonduri (inclusiv fonduri de fonduri, vehicule coinvestiționale sau alte tipuri de intermediari) sau prin alte tipuri de vehicule de finanțare care prezintă riscuri de portofoliu de tip capitaluri proprii (portofoliu de tip capitaluri proprii).

O operațiune de tip capitaluri proprii este o operațiune care are caracteristicile de risc ale capitalurilor proprii. Aceasta poate include instrumente sub forma juridică a capitalurilor proprii, cum ar fi investiții în acțiuni ordinare sau preferențiale și a instrumentelor de cvasicapital sau hibride, cum ar fi împrumuturi cu un grad ridicat de subordonare cu participații la profit, finanțare de tip mezanin, credite de risc, titluri convertibile, certificate cu opțiune sau alte forme de clauze de participare în cazul expunerii deținătorului la un risc legat de capitalurile proprii. Pentru operațiunile directe de tip capitaluri proprii, partenerul de implementare efectuează propria evaluare standard și raportează Comisiei în consecință. Pentru operațiunile care nu intră în domeniul de aplicare al indicatorilor obișnuiți ai capitalurilor proprii, partenerul de implementare elaborează o metodă de evaluare adecvată, în cooperare cu Comisia, pentru a asigura o raportare adecvată.

Partenerul de implementare utilizează propria evaluare standard a riscurilor pentru a stabili dacă o operațiune este clasificată ca fiind de tip capitaluri proprii sau de tip îndatorare, indiferent de forma sa juridică și de nomenclatură, și raportează acest lucru Comisiei în consecință.

Pentru operațiunile intermediare, partenerii de implementare se pot baza pe procedurile standard ale intermediarilor financiari în ceea ce privește evaluarea riscului destinatarilor finali sau evaluarea operațiunii, după caz. În acordul de garantare se prevede că rezultatul analizei efectuate de partenerii de implementare, pe baza informațiilor primite de la intermediarii financiari la nivel de portofoliu, se raportează Comisiei pentru ca aceasta să poată evalua impactul unor astfel de operațiuni asupra riscului suportat de garanția UE și a caracterului adecvat al nevoilor de provizionare.

Operațiunile de finanțare și de investiții sunt inventariate în raport cu un sistem comun de rating, instituit în conformitate cu articolul 11 alineatul (1) litera (b) punctul (ii) din Regulamentul InvestEU. Informațiile relevante privind evaluarea riscurilor unei operațiuni de finanțare sau de investiții sunt puse la dispoziția Comitetului pentru investiții în conformitate cu articolul 24 alineatul (4) din Regulamentul InvestEU și la dispoziția Comisiei în scopuri de raportare. Cerințele detaliate sunt stabilite în acordurile de garantare, luându-se în considerare interesele UE în calitate de garant și asigurându-se protecția adecvată a confidențialității informațiilor private și/sau sensibile din punct de vedere comercial.

2.5. Moneda finanțării

Garanția UE pentru partenerii de implementare se furnizează în EUR.

Finanțarea destinatarilor finali în cadrul operațiunilor de finanțare și de investiții poate fi acordată în orice monedă care are statut de mijloc legal de plată într-un stat membru. O astfel de finanțare poate contribui și la dezvoltarea piețelor locale de capital.

Finanțarea poate fi acordată și în alte monede tranzactionabile. Partenerii de implementare și intermediarii financiari depun însă eforturi pentru a evita expunerea destinatarilor finali la riscul valutar. Ca regulă generală, finanțarea poate fi acordată destinatarilor finali în alte monede decât mijlocul legal de plată al statului în care este stabilit destinatarul final, numai atunci când există motive economice solide pentru a face acest lucru. În astfel de cazuri, finanțarea ar trebui acordată, de preferință, în EUR.

2.6. Principii de alocare pentru fiecare componentă de politică

Instituirea de produse financiare în cadrul componentei de politică adecvate are loc în conformitate cu principiile stabilite în continuare:

- (a) produsele financiare pentru sprijinirea operațiunilor de finanțare și de investiții al căror obiectiv principal este obținerea unui impact social pozitiv sau dezvoltarea competențelor, intră în domeniul de aplicare al componentei pentru investiții sociale și competențe;
- (b) produsele financiare pentru sprijinirea portofoliilor care constau exclusiv în IMM-uri și întreprinderi mici cu capitalizare medie, pe bază de intermediere sub formă de împrumut sau de capitaluri proprii, intră în domeniul de aplicare al componentei pentru IMM-uri, cu excepția celor care intră în domeniul de aplicare al literei (a). În cazul operațiunilor directe, produsele financiare pentru sprijinirea portofoliilor care constau exclusiv în IMM-uri și întreprinderi mici cu capitalizare medie, ca domeniu de politică general, astfel cum se menționează la articolul 8 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul InvestEU, sunt încadrate în componenta pentru IMM-uri, iar produsele financiare care vizează alte domenii de politică specifice trebuie încadrate în componenta care acoperă domeniul respectiv;
- (c) produsele financiare pentru sprijinirea activităților de cercetare, inovare sau digitalizare intră în domeniul de aplicare al componentei pentru cercetare, inovare și digitalizare, cu excepția celor menționate la literele (a) și (b);
- (d) produsele financiare pentru sprijinirea operațiunilor de infrastructură, a activelor mobile conexe, a implementării tehnologiilor inovatoare, pentru care riscul este în principal legat de cerere și de dezvoltarea unei piețe specifice sectorului intră în domeniul de aplicare al componentei pentru infrastructură durabilă, sub rezerva următoarelor condiții:
  - (i) produsele financiare aferente infrastructurii sociale ⁽³²⁾ trebuie încadrate în componenta pentru investiții sociale și competențe;
  - (ii) produsele financiare legate de infrastructură, pentru care principalul risc îl reprezintă activitățile de dezvoltare tehnologică și inovare, trebuie încadrate în componenta pentru cercetare, inovare și digitalizare. Totuși, produsele financiare legate de proiectele care urmăresc obiective de politică relevante în materie de infrastructură durabilă pot, de asemenea, să fie implementate și dezvoltate de IMM-uri și de întreprinderi mici cu capitalizare medie în cadrul componentei pentru infrastructură durabilă, dacă portofoliile nu se încadrează la litera (b).

Sprijinul sub formă de capital acordat IMM-urilor, în conformitate cu articolul 3 alineatul (1) litera (g) din Regulamentul InvestEU, poate fi furnizat prin intermediul produselor financiare încadrate în oricare dintre componentele de politică.

Produsele financiare comune se încadrează la două sau mai multe componente, în conformitate cu mecanismul relevant de alocare a garanției, astfel cum este prevăzut în acordurile de garantare. Un astfel de mecanism de alocare a garanției poate consta într-o partajare pro-rata a fiecărei operațiuni de finanțare sau de investiții, definită *ex-ante*, între componentele de politică relevante sau într-un alt tip de mecanism.

Fiecare operațiune individuală de finanțare sau de investiții propusă de partenerul de implementare se atribuie produsului financiar căruia îi corespunde. În cazul unei operațiuni de finanțare sau de investiții care îndeplinește criteriile mai multor produse financiare stabilite, respectiva operațiune se atribuie produsului financiar în care se încadrează obiectivul său principal, în conformitate cu articolul 8 alineatul (4) din Regulamentul InvestEU.

La prezentarea unei operațiuni specifice de finanțare sau de investiții, partenerul de implementare propune produsul financiar relevant din cadrul componentei de politică căreia i se atribuie operațiunea de finanțare sau de investiții.

2.7. Diversificarea geografică și sectorială

Volumul operațiunilor de finanțare și de investiții acoperite de garanția UE în oricare trei state membre nu poate să depășească 45 % din cuantumul finanțării sprijinite prin Fondul InvestEU pentru toți partenerii de implementare, în total la sfârșitul perioadei de investiții. Sunt excluse operațiunile de finanțare și de investiții sau părțile relevante ale acestora acoperite în cadrul compartimentelor pentru statele membre.

⁽³²⁾ Infrastructura socială în contextul componentei pentru investiții sociale și competențe se referă la infrastructura care sprijină prestarea serviciilor sociale și a anumitor servicii de interes general (educație și sănătate), astfel cum sunt definite în comunicările Comisiei referitoare la serviciile sociale de interes general și la serviciile de interes general [COM(2006) 177 final și COM(2007) 725 final]. Mai precis, infrastructura socială din domeniul serviciilor sociale sprijină prestarea serviciilor de facilitare care ajută persoanele, prin asistență personalizată, să își depășească situațiile sociale nefavorabile, pentru a le asigura incluziunea în societate și pentru a le îmbunătăți capacitatea de inserție profesională. Acest tip de infrastructură este asigurat, de regulă, la nivel local și implică executarea integrată și prestarea la nivel comunitar.

În plus, trebuie depuse toate eforturile necesare pentru a se asigura că, la sfârșitul perioadei de investiții, va fi acoperită o gamă largă a domeniilor eligibile enumerate în anexa II la Regulamentul InvestEU. În acest sens vor fi avute în vedere în special piețele emergente sau subdezvoltate și se va ține seama de produsele financiare furnizate de partenerul de implementare. Oricare dintre domeniile eligibile pentru operațiuni de finanțare și de investiții, astfel cum sunt prevăzute în anexa II la Regulamentul InvestEU, poate fi acoperit de un produs financiar.

Pentru promovarea diversificării geografice pot fi create platforme de investiții, combinându-se eforturile și cunoștințele de specialitate ale partenerilor de implementare cu cele ale băncilor și instituțiilor naționale de promovare care au o experiență limitată în utilizarea instrumentelor financiare.

În cadrul compartimentelor pentru statele membre, zona geografică acoperită și delimitarea specifică vor fi incluse în acordurile de contribuție corespunzătoare.

2.8. Compartimentele pentru statele membre din cadrul componentelor de politică

Pentru acoperirea uneia sau a mai multor componente de politică aplicabile pot fi create compartimente pentru statele membre. Acestea vor constitui alocări delimitate din partea statelor membre contribuitoare pentru a asigura îndeplinirea obiectivelor de politică ale fondurilor care fac obiectul gestiunii partajate, ale Mecanismului de redresare și reziliență sau în scopurile prevăzute în acordul de contribuție, în funcție de originea cuantumului contribuției. Printre altele, compartimentele pentru statele membre pot furniza sprijin sub formă de capital pentru IMM-uri în conformitate cu articolul 3 alineatul (1) litera (g) din Regulamentul InvestEU.

Operațiunile de finanțare și de investiții din cadrul compartimentelor pentru statele membre se efectuează în conformitate cu normele Fondului InvestEU și în concordanță cu prezentele orientări în materie de investiții și cu un acord de contribuție, încheiat în temeiul articolului 10 din Regulamentul InvestEU, inclusiv cu obiectivele programelor contribuitoare.

Fiecare compartiment pentru statele membre ⁽³³⁾ poate oferi sprijin în următoarele scenarii pentru produsele financiare prevăzute în secțiunea 2.3.2.2:

- (a) un produs financiar existent conceput pentru compartimentul pentru UE poate fi implementat și în cadrul compartimentului pentru statele membre. Contribuția este delimitată pentru statul membru (statele membre) sau regiunea (regiunile) de origine.
- (b) pentru satisfacerea unor nevoi specifice și a nevoilor unor destinatari finali specifici din statul membru sau regiunea de origine pot fi dezvoltate produse financiare personalizate. Un astfel de produs financiar poate fi un nou tip de produs financiar sau poate diferi în mod semnificativ de un produs financiar existent dezvoltat pentru compartimentul pentru UE;
- (c) în cadrul unui produs financiar pot fi combinate, în mod complementar, sprijinul din compartimentul pentru UE și sprijinul din compartimentul pentru statele membre.

Două sau mai multe state membre pot încheia un acord de contribuție comun cu Comisia, în conformitate cu articolul 10 alineatul (2) din Regulamentul InvestEU.

2.9. Operațiuni de finanțare mixtă care beneficiază de sprijin din Fondul InvestEU

Operațiunile de finanțare mixtă ⁽³⁴⁾ definite la articolul 2 alineatul (5) și menționate la articolul 6 alineatul (2) din Regulamentul InvestEU implică sprijin din Fondul InvestEU. O propunere de operațiune de finanțare sau de investiții care face parte dintr-o astfel de operațiune de finanțare mixtă este prezentată de către partenerul de implementare spre aprobare Comitetului pentru investiții.

Implementarea operațiunii de finanțare mixtă are loc în conformitate cu normele InvestEU. Elementul mixt furnizat de programul sectorial ⁽³⁵⁾ poate lua forma unui grant sau a unui instrument financiar și respectă normele de eligibilitate ale programului sectorial. Elementul mixt care ia forma unui instrument financiar poate fi combinat și poate partaja riscul cu garanția InvestEU, astfel cum se precizează în acordul de garantare. Programul de lucru relevant ⁽³⁶⁾ va constitui decizia de

⁽³³⁾ Compartimentul pentru statele membre ar putea să fie finanțat prin oricare dintre următoarele fonduri cu gestiune partajată: FEDR, Fondul de coeziune, FSE+, FEADR și FEPAM sau printr-o contribuție în numerar din partea unui stat membru, inclusiv a celor sprijinite de Mecanismul de redresare și reziliență.

⁽³⁴⁾ O operațiune de finanțare mixtă nu este tratată ca operațiune de finanțare sau de investiții, astfel cum este definită la articolul 2 alineatul (5) din Regulamentul InvestEU, care face parte dintr-o astfel de operațiune de finanțare mixtă.

⁽³⁵⁾ În scopul prezentelor orientări în materie de investiții, „programele sectoriale” înseamnă programele Uniunii astfel cum sunt definite la articolul 2 alineatul (5) din Regulamentul InvestEU. În scopul prezentei secțiuni 2.9, sunt relevante numai programele sectoriale pentru care temeiul juridic include o clauză de abilitare corespunzătoare.

⁽³⁶⁾ În cazul finanțării mixte cu Fondul pentru inovare EU ETS, decizia relevantă adoptată în conformitate cu actele delegate adoptate în temeiul articolului 10a alineatul (8) din Directiva 2003/87/CE, astfel cum a fost modificată de Directiva (UE) 2018/410 (JO L 76, 19.3.2018, p. 3).

finanțare privind elementul mixt al programului sectorial și va defini forma, obiectivele, cuantumul bugetar al programului sectorial care urmează să fie alocat operațiunilor de finanțare mixtă și lista entităților implicate în operațiunea de finanțare mixtă. O decizie privind elementul mixt dintr-un program sectorial nu aduce atingere deciziei adoptate de Comitetul pentru investiții privind garanția UE în temeiul Regulamentului InvestEU.

La conceperea și implementarea unei operațiuni de finanțare mixtă, se acordă o atenție specială eficienței și proporționalității sprijinului combinat din partea Uniunii. Acordul de garantare va indica produsul financiar (produsele financiare) în cadrul căruia (căroră) pot fi prezentate operațiuni de finanțare mixtă, precum și dispozițiile specifice aplicabile operațiunilor de finanțare mixtă. Acestea pot include plafoane orientative sau obligatorii ale tranșelor corespunzătoare ale sprijinului din partea Uniunii. În plus, în cursul discuțiilor cu Comisia privind rezerva de proiecte este posibil să fie revizuite informații agregate (sau informații detaliate, în cazul în care se convine astfel în acordul de garantare) privind operațiunile de finanțare mixtă. Din tabloul de bord trebuie să reiasă dacă o operațiune de finanțare mixtă beneficiază de o componentă de grant sau de un instrument financiar din alte programe ale Uniunii.

Pe lângă revizuirea rezervei de proiecte, partenerul de implementare furnizează Comisiei informații specifice privind eligibilitatea pentru fiecare operațiune de finanțare sau de investiții care beneficiază de finanțare mixtă în cadrul unui produs financiar, astfel cum este definit în acordul de garantare. Pentru operațiunile omogene indirecte de finanțare sau de investiții, în acordul de garantare pot fi definite criterii specifice de eligibilitate pentru tranzacțiile cu destinatari finali, criterii care pot înlocui necesitatea unor astfel de informații specifice.

2.10. Investiții strategice

Operațiunile de finanțare sau de investiții din cadrul InvestEU pot contribui la activități de importanță strategică pentru Uniune, astfel cum sunt prevăzute la articolul 8 alineatul (3) din Regulamentul InvestEU. Astfel de activități vor fi considerate investiții strategice dacă:

- (i) vizează proiecte și destinatari finali asociați cu riscuri la adresa securității sau a ordinii publice a Uniunii și a statelor membre ale acesteia, în special investiții în sectorul apărării, în sectorul spațial și în sectorul securității cibernetice:
  - în cazul sectorului apărării, investiții în tehnologii și produse de apărare, identificate în programul anual de lucru pentru Fondul european de apărare;
  - în cazul sectorului spațial, investiții în următoarele produse:
    - ceasuri atomice (de exemplu, pentru sistemele de poziționare Galileo);
    - lansatoare strategice (și anume, lansatoare de vehicule spațiale pentru sisteme spațiale controlate de Uniune); și
    - produse spațiale definite într-o listă stabilită anual de Comisie și comunicată Comitetului director;
  - în ceea ce privește securitatea cibernetică, investiții axate exclusiv pe dezvoltarea și implementarea de instrumente și soluții de securitate cibernetică, inclusiv atunci când acestea fac parte din implementarea sau modernizarea rețelelor digitale și a infrastructurii de date;

sau

- ii) contribuie la reziliența Uniunii în domenii de importanță strategică pentru Uniune, astfel cum sunt definite în secțiunile 6.1.1.8, 6.2.1.1 și 6.4.1.1, prin menținerea și consolidarea lanțurilor valorice strategice și a activităților de importanță strategică pentru Uniune, inclusiv a proiectelor importante de interes european comun (PIIEC), în domeniul infrastructurii critice, al tehnologiilor transformatoare, al inovațiilor revoluționare și al factorilor de producție pentru întreprinderi și consumatori.

În cazul operațiunilor directe, partenerul de implementare se asigură că investițiile strategice respectă limitările prevăzute în paragrafele de mai jos. În cazul operațiunilor indirecte, partenerul de implementare prevede în contract cerința ca intermediarul financiar să asigure respectarea aceluiași limitări.

Se aplică limitări destinatariilor finali care se încadrează la punctul (i) de la primul paragraf, cu excepția operațiunilor directe cu o valoare mai mică de 10 000 000 EUR și a tranzacțiilor din cadrul operațiunilor indirecte cu o valoare mai mică de 10 000 000 EUR.

În scopul limitărilor prevăzute în prezenta secțiune:

- (a) „control” înseamnă capacitatea de a exercita o influență decisivă asupra unei entități juridice în mod direct sau indirect prin intermediul uneia sau mai multor entități juridice intermediare;

- (b) „conducere executivă” înseamnă un organ al unei entități juridice desemnat în conformitate cu dreptul intern și subordonat, după caz, directorului general sau oricărei alte persoane cu o putere decizională comparabilă, care este autorizat să stabilească strategia, obiectivele și direcția de ansamblu ale entității juridice și care supervizează și monitorizează procesul decizional în materie de management;
- (c) „entitate dintr-o țară terță” înseamnă o entitate juridică stabilită într-o țară terță sau care, deși este stabilită pe teritoriul Uniunii, își are conducerea executivă într-o țară terță. Locul de stabilire a entității juridice este determinat de locul în care se află sediul social al acesteia.

Un destinatar final care se încadrează la punctul (i) nu poate fi controlat de o țară terță sau de entități din țări terțe, iar conducerea sa executivă trebuie să se afle în Uniune.

În cazul în care destinatarul final care intră sub incidența punctului (i) este implicat într-o investiție strategică în domeniul conectivității 5G, măsurile și planurile de atenuare a riscurilor, în temeiul setului de instrumente privind securitatea cibernetică a rețelelor 5G ⁽³⁷⁾, se aplică și furnizorilor săi. Printre astfel de furnizori se numără în special vânzătorii de echipamente de telecomunicații, producătorii și alți furnizori terți, cum ar fi furnizorii de infrastructură de tip cloud, furnizorii de servicii gestionate, integratorii de sisteme, contractanții din domeniul securității și al întreținerii, precum și producătorii de echipamente de transmisie.

Dacă destinatarul final care intră sub incidența punctului (i) este implicat într-o investiție strategică în domeniul apărării, această limitare se aplică și furnizorilor și subcontractanților săi.

Limitările privind absența controlului din partea unei țări terțe sau a unei entități dintr-o țară terță prevăzute la cele trei alineate de mai sus nu se aplică unei anumite operațiuni de finanțare și de investiții în cazul în care destinatarul final care intră sub incidența punctului (i) poate demonstra că este o entitate juridică pentru care statul membru în care este stabilit a aprobat o garanție în conformitate cu principiile privind entitățile eligibile prevăzute în dispozițiile relevante din Regulamentul privind Fondul european de apărare („FED”) ⁽³⁸⁾ sau derogarea acordată de Comisie în conformitate cu principiile privind entitățile eligibile prevăzute în dispozițiile relevante din Regulamentul privind spațiul ⁽³⁹⁾. Partenerul de implementare trebuie să notifice Comisiei orice derogare acordată în ceea ce privește limitările stabilite în prezenta secțiune 2.10.

Destinatarii finali care se încadrează la punctul (i) nu pot să acorde licențe exclusive unor țări terțe sau entități din țări terțe și nici să le transfere acestora drepturile de proprietate intelectuală pentru tehnologiile critice asociate și pentru tehnologiile care contribuie la protecția intereselor esențiale în materie de securitate ale Uniunii și ale statelor membre, care rezultă direct din respectivele investiții strategice, cu excepția cazului în care au primit în acest sens aprobarea statului membru în care sunt stabiliți.

Această limitare încetează să se aplice la cinci ani după data ultimei plăți a finanțării.

3. PROMOVAREA INVESTIȚIILOR DURABILE

InvestEU este o parte importantă a Planului de investiții pentru o Europă durabilă/Planului de investiții din cadrul Pactului verde european ⁽⁴⁰⁾ și, ca atare, va contribui la realizarea obiectivelor Pactului verde european și ale Mecanismului pentru o tranziție justă. De asemenea, acesta va contribui la consolidarea dimensiunii sociale a Uniunii.

Regulamentul InvestEU conține cerințe juridice specifice privind contribuția la obiectivele climatice și de mediu, precum și la sustenabilitatea operațiunilor de finanțare și de investiții care beneficiază de sprijinul garanției UE. În contextul InvestEU, sustenabilitatea se referă la impactul asupra celor trei dimensiuni menționate în Regulamentul InvestEU: clima, mediul și dimensiunea socială.

În plus, în temeiul articolului 8 alineatul (5) din Regulamentul InvestEU, proiectele incompatibile cu obiectivele climatice, în conformitate cu principiile stabilite în orientările privind evaluarea sustenabilității, nu sunt eligibile pentru sprijin.

⁽³⁷⁾ Grupul de cooperare NIS, Securitatea cibernetică a rețelelor 5G – Setul de instrumente cu măsuri de atenuare a riscurilor al UE, 01/2020, https://ec.europa.eu/newsroom/dae/document.cfm?doc_id=64468

⁽³⁸⁾ Regulamentul (UE) 2021/697 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2021 de instituire a Fondului european de apărare și de abrogare a Regulamentului (UE) 2018/1092 (JO L 170, 12.5.2021, p. 149).

⁽³⁹⁾ Regulamentul (UE) 2021/696 al Parlamentului European și al Consiliului din 28 aprilie 2021 de instituire a Programului spațial al Uniunii și a Agenției Uniunii Europene pentru Programul spațial și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 912/2010, (UE) nr. 1285/2013 și (UE) nr. 377/2014 și a Deciziei nr. 541/2014/UE (JO L 170, 12.5.2021, p. 69).

⁽⁴⁰⁾ Comunicarea Comisiei intitulată „Planul de investiții pentru o Europă durabilă – Planul de investiții din cadrul Pactului ecologic european” [COM(2020) 21 final].

La conceperea produselor financiare în cadrul InvestEU se ia în considerare contribuția la obiectivele de sustenabilitate, inclusiv prin extinderea pieței obligațiunilor ecologice și a obligațiunilor de sustenabilitate, implementarea de soluții inovatoare și durabile în domeniile economiei circulare, bioeconomiei, economiei albastre, alimentației și schimbărilor climatice, protecția mediului și a capitalului natural (aer, apă, natură, sol și biodiversitate); tranziția și decarbonizarea industriilor mari consumatoare de energie, inclusiv prin investiții în tehnologii digitale și sisteme circulare; sectoarele care au nevoie de sprijin pentru a fi alinate la obiectivele climatice ale Uniunii Europene pentru 2030 și 2050; necesitatea abordării efectelor negative conexe care se pot răsfrânge în special asupra cetățenilor vulnerabili, inclusiv cei care au nevoie de perfecționare sau recalificare și de adaptare la noi forme de muncă, dar și asupra regiunilor rămase în urmă în ceea ce privește crearea de industrii și servicii durabile; precum și promovarea egalității de gen și a egalității pe alte motive.

Partenerii de implementare sunt încurajați să sprijine activitățile economice care sunt alinate la criteriile din Regulamentul (UE) 2020/852 ⁽⁴¹⁾.

Pot fi furnizate servicii specifice de consiliere pentru promotorii de proiecte, intermediarii financiari sau partenerii de implementare ⁽⁴²⁾, în special pentru consolidarea capacității de gestionare a cerințelor de verificare a sustenabilității și pentru crearea unei rezerve de proiecte care să abordeze obiectivele de mai sus.

3.1. Urmărirea și raportarea în materie de climă și mediu

Conform observației din considerentul 10 din Regulamentul InvestEU, se preconizează că volumul agregat al operațiunilor de finanțare și de investiții va contribui la atingerea obiectivelor climatice cu cel puțin 30 % din pachetul financiar global al Programului InvestEU. În plus, la articolul 8 alineatul (8) din Regulamentul InvestEU este prevăzut, pentru compartimentul pentru UE, obiectivul specific ca cel puțin 60 % din volumul agregat al operațiunilor de finanțare și de investiții să fie afectat obiectivelor în materie de climă și mediu din cadrul componentei pentru infrastructură durabilă. Se preconizează, de asemenea, că operațiunile de finanțare și de investiții vor contribui la obiectivele globale ale Uniunii în materie de biodiversitate.

Obiectivele valorice în materie de climă și mediu sunt valabile atât pentru compartimentul pentru UE, cât și pentru compartimentul pentru statele membre din cadrul Fondului InvestEU. Cu toate acestea, îndeplinirea obiectivelor ⁽⁴³⁾ se calculează și se monitorizează separat pentru compartimentul pentru UE și cel pentru statele membre.

Partenerii de implementare măsoară contribuția adusă la îndeplinirea obiectivelor climatice și de mediu de operațiunile de finanțare și de investiții pe care le prezintă Comitetului pentru investiții, în conformitate cu orientările Comisiei privind urmărirea în materie de climă și mediu menționată la articolul 8 alineatul (7). Urmărirea în materie de climă și mediu în cadrul Fondului InvestEU va avea la bază un sistem coerent de colectare, marcare și agregare a informațiilor relevante de la toți partenerii de implementare, asigurând totodată compatibilitatea cu o metodologie mai amplă de urmărire în materie de climă, aplicabilă tuturor programelor relevante finanțate din bugetul Uniunii. Acest sistem va trebui să utilizeze în mod corespunzător criteriile pe baza cărora se stabilește dacă o activitate economică este durabilă din punctul de vedere al mediului, în conformitate cu Regulamentul privind instituirea unui cadru care să faciliteze investițiile durabile ⁽⁴⁴⁾.

Pentru monitorizarea atingerii obiectivului de 30 % pentru climă și a obiectivului cumulativ de 60 % pentru climă și/sau mediu în cadrul componentei pentru infrastructura durabilă, la momentul transmiterii unei propuneri către Comisie, partenerii de implementare furnizează informațiile necesare pentru urmărirea contribuției la aceste obiective valorice, în conformitate cu orientările emise de Comisie. Aceleași informații vor fi transmise și Comitetului pentru investiții, în cadrul cererii de sprijin din Fondul InvestEU.

Acordurile de garantare vor impune partenerilor de implementare să raporteze anual Comisiei, la nivel agregat, cu privire la operațiunile care contribuie la obiectivele valorice în materie de climă și mediu și, dacă este cazul, separat pentru fiecare fond contribuitor care face obiectul gestiunii partajate din cadrul compartimentului pentru statele membre. Această raportare include indicatori relevanți, dacă este cazul.

⁽⁴¹⁾ Regulamentul (UE) 2020/852 privind instituirea unui cadru care să faciliteze investițiile durabile și de modificare a Regulamentului (UE) 2019/2088 (JO L 198, 22.6.2020, p. 13), precum și actele delegate relevante.

⁽⁴²⁾ Consilierea pentru partenerii de implementare va fi complementară asistenței tehnice furnizate de instrumentul de sprijin tehnic.

⁽⁴³⁾ 30 % pentru climă și 60 % pentru climă și mediu în cadrul componentei pentru infrastructură durabilă.

⁽⁴⁴⁾ Regulamentul (UE) 2020/852 privind instituirea unui cadru care să faciliteze investițiile durabile și de modificare a Regulamentului (UE) 2019/2088 (JO L 198, 22.6.2020, p. 13).

3.2. Evaluarea sustenabilității

În conformitate cu articolul 8 alineatul (5) din Regulamentul InvestEU, partenerul de implementare examinează operațiunile de finanțare și de investiții pentru a stabili dacă sprijină proiecte care depășesc o anumită dimensiune ⁽⁴⁵⁾ și, într-un astfel de caz, dacă proiectele respective au un impact de mediu, climatic sau social semnificativ. În caz afirmativ, acestea sunt supuse unei evaluări a sustenabilității, în conformitate cu orientările elaborate de Comisie în cooperare cu potențialii parteneri de implementare. În cazul în care partenerul de implementare ajunge la concluzia că nu trebuie efectuată o evaluare a sustenabilității, acesta trebuie să furnizeze o justificare Comitetului pentru investiții.

Partenerul de implementare va fi responsabil cu efectuarea evaluării sustenabilității pe baza informațiilor furnizate de promotorii de proiecte și în concordanță cu orientările Comisiei. Atunci când solicită sprijin din partea InvestEU, partenerii de implementare furnizează un rezumat al evaluării sustenabilității, după caz. Ținând-se seama în mod corespunzător de normele și practicile privind informațiile confidențiale și sensibile din punct de vedere comercial, inclusiv proprietatea intelectuală, rezumatul evaluării sustenabilității este făcut public după ce Comitetul pentru investiții a aprobat utilizarea garanției UE pentru o anumită operațiune.

Orientările Comisiei vor fi elaborate într-un mod coerent cu orientările elaborate pentru alte programe ale Uniunii și pe baza legislației existente ⁽⁴⁶⁾, a orientărilor existente, a instrumentelor și a celor mai bune practici pentru a asigura reziliența la schimbările climatice și a evalua externalitățile de mediu ⁽⁴⁷⁾, ținând seama în mod corespunzător de criteriile pentru a stabili dacă o activitate economică este durabilă din punctul de vedere al mediului, astfel cum este definită în Regulamentul (UE) nr. 2020/852, inclusiv de principiul de „a nu prejudicia în mod semnificativ”. Evaluarea contribuie și la asigurarea faptului că operațiunile de investiții sprijinite prin InvestEU vizează eliminarea inegalităților sau, cel puțin, nu contribuie la menținerea sau mărirea inegalităților existente.

3.3. Schema pentru o tranziție justă din cadrul InvestEU

InvestEU face parte din Planul de investiții pentru o Europă durabilă/Planul de investiții din cadrul Pactului verde european și, ca atare, va contribui la Mecanismul pentru o tranziție justă cu o schemă specifică, schema pentru o tranziție justă din cadrul InvestEU (STJ InvestEU), implementată prin intermediul produselor financiare ale InvestEU. STJ InvestEU sprijină investițiile care abordează provocările sociale, economice și de mediu rezultate din tranziția către atingerea obiectivului climatic al Uniunii pentru 2030 și a obiectivului acesteia de realizare a neutralității climatice până în 2050. Pentru a putea beneficia de STJ InvestEU, statele membre stabilesc, în planul teritorial relevant pentru o tranziție justă, sectoarele și activitățile avute în vedere pentru sprijin, în conformitate cu principiile privind planurile teritoriale pentru o tranziție justă prevăzute în dispozițiile relevante din Regulamentul privind Fondul pentru o tranziție justă (denumit în continuare „Regulamentul FTJ”) ⁽⁴⁸⁾.

STJ InvestEU sprijină investițiile viabile din punct de vedere economic realizate de entități din sectorul public și privat alinate la obiectivele tranziției juste. Proiectele sau destinatarii finali trebuie să fie situați pe teritorii acoperite de un plan teritorial pentru o tranziție justă aprobat în temeiul Regulamentului FTJ. În plus, se pot sprijini proiecte sau destinatarii finali care nu sunt situați pe aceste teritorii, dar care contribuie la satisfacerea nevoilor de dezvoltare ale acestora, cu condiția ca finanțarea unor astfel de proiecte să fie esențială pentru tranziția teritoriilor care au un plan teritorial pentru o tranziție justă. De exemplu, pot fi acoperite proiecte de infrastructură care îmbunătățesc conectivitatea regiunilor vizate de tranziția justă.

STJ InvestEU sprijină investițiile care corespund obiectivelor (articolul 3 din Regulamentul InvestEU) și priorităților de investiții [articolul 8 alineatul (1) și anexa II la Regulamentul InvestEU], stabilite în Regulamentul InvestEU și în prezentele orientări în materie de investiții.

⁽⁴⁵⁾ Pragurile specifice care urmează să fie aplicate vor fi definite în orientările privind sustenabilitatea elaborate de Comisie în temeiul articolului 8 alineatul (6) din Regulamentul InvestEU.

⁽⁴⁶⁾ De exemplu: Directiva 2011/92/UE privind evaluarea efectelor anumitor proiecte publice și private asupra mediului (JO L 26, 28.1.2012, p. 1), astfel cum a fost modificată de Directiva 2014/52/UE (JO L 124, 25.4.2014, p. 1); Directiva 92/43/CEE privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică (JO L 206, 22.7.1992, p. 7); Directiva 2000/60/CE de stabilire a unui cadru de politică comunitară în domeniul apei (JO L 327, 22.12.2000, p. 1); Directiva 2010/75/UE privind emisiile industriale (prevenirea și controlul integrat al poluării), (JO L 334, 17.12.2010, p. 17).

⁽⁴⁷⁾ „Schimbările climatice și proiectele majore. Prezentare generală a cerințelor legate de schimbările climatice și a orientărilor pentru proiectele majore din perioada de programare 2014-2020: asigurarea rezilienței la impactul negativ al schimbărilor climatice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră”, Comisia Europeană, (25.8.2016) https://ec.europa.eu/clima/sites/clima/files/docs/major_projects_en.pdf, precum și „Integrarea informațiilor privind schimbările climatice și adaptarea la acestea în dezvoltarea de proiecte: Experiența emergentă a practicienilor”, Grupul de lucru al instituțiilor financiare ale Uniunii Europene privind adaptarea la schimbările climatice (EUFIWACC) (mai 2016) https://ec.europa.eu/clima/sites/clima/files/docs/integrating_climate_change_en.pdf

⁽⁴⁸⁾ Regulament de instituire a Fondului pentru o tranziție justă (nepublicat încă). În așteptarea semnării actului.

STJ InvestEU se poate implementa prin intermediul oricărui produs financiar al InvestEU din cadrul celor patru componente de politică. Date fiind particularitățile teritoriilor vizate de tranziția justă (de exemplu, disparitățile economice, structura pieței forței de muncă, capacitatea de absorbție etc.) și impactul produs de pandemia de COVID-19 asupra perspectivelor economice, se poate preconiza că cererea de finanțare va fi mai mare în cazul anumitor produse financiare și limitată sau inexistentă în cazul altora. Având în vedere acești factori, partenerilor de implementare și intermediarilor financiari li se pot oferi stimulente specifice. În cazurile justificate, acestea pot lua forma unor acorduri mai avantajoase de partajare a riscurilor pentru portofoliile de investiții între UE și partenerul de implementare, a unei remunerări mai mici a garanției UE sau a unei acoperiri parțiale a costurilor administrative în cadrul operațiunilor de finanțare și de investiții care contribuie la STJ InvestEU, conform articolului 13 alineatul (2) din Regulamentul InvestEU, sau o altă formă convenită într-un acord de garantare în contextul unui sau mai multor produse financiare. Dacă este cazul, promotorilor de proiecte sau intermediarilor financiari relevanți li se poate acorda consiliere, în vederea sprijinirii creării unei rezerve de proiecte viabile.

Orice reducere a remunerării garanției UE este în întregime în beneficiul destinatarilor finali.

Contribuția partenerilor de implementare la realizarea obiectivelor de investiții pentru STJ InvestEU poate varia în funcție de natura produsului financiar în cauză.

Partenerii de implementare urmăresc operațiunile de finanțare și de investiții sau componentele relevante ale acestora care sprijină proiecte sau destinatari finali în cadrul STJ InvestEU și raportează cu privire la acestea. După adoptarea unui plan teritorial relevant pentru o tranziție justă, astfel de operațiuni sau componentele relevante ale acestora sunt considerate investiții mobilizate în cadrul STJ InvestEU, chiar dacă au fost aprobate înainte de adoptarea planului, cu condiția ca partenerii de implementare să verifice dacă acestea corespund cu obiectivele planului teritorial relevant pentru o tranziție justă.

Finanțarea din cadrul STJ InvestEU nu poate fi combinată cu facilitatea de împrumut pentru sectorul public ⁽⁴⁹⁾ (pilonul 3), cu excepția consilierii.

4. UTILIZAREA GARANȚIEI UE

Garanția UE poate fi utilizată pentru acoperirea a diferite tranșe de risc ale operațiunilor de finanțare sau de investiții în cadrul a diferite produse financiare sau portofolii de operațiuni de finanțare și de investiții din cadrul produselor financiare. Detaliile privind utilizarea garanției UE sunt stabilite în acordul de garantare.

Garanția UE poate fi de rang egal (*pari passu*) cu poziția de risc preluată de partenerul de implementare sau poate acoperi o tranșă de rang inferior, de exemplu, o tranșă care suportă prima pierdere sau o tranșă de tip mezanin. Pentru acordurile de garantare care acoperă mai multe componente de politică, pierderile înregistrate în cadrul produselor financiare pot fi repartizate în cadrul uneia sau a mai multor componente de politică, ținându-se seama de structura de partajare a riscurilor definită în acordurile de garantare.

Cota-parte a partenerului de implementare în tranșa care suportă prima pierdere este inclusă în contribuția financiară a partenerului de implementare, astfel cum este definită la articolul 2 alineatul (7) din Regulamentul InvestEU. Partajarea riscurilor sub alte forme, cum ar fi cota-parte a partenerului de implementare într-o tranșă de tip mezanin, poate fi inclusă în contribuția financiară a partenerului de implementare, sub rezerva condițiilor și a metodologiei de calcul prevăzute în acordurile de garantare.

Durata de viață a unui produs financiar și condițiile de reziliere a acestuia sunt definite în acordul de garantare. Dacă este cazul, se poate prevedea, în cadrul unui produs financiar la nivelul operațiunii de finanțare sau de investiții, posibilitatea retragerii din investiții sau a cedării expunerilor înainte de sfârșitul duratei de viață a investițiilor subiacente, dacă se poate asigura realizarea obiectivelor de politică, respectându-se totodată interesele financiare ale Uniunii și ale partenerului de implementare.

Fără a se aduce atingere principiilor din prezenta secțiune 4, care se aplică *mutatis mutandis*, densitatea tranșei de rang inferior sau de tip mezanin poate fi stabilită și prin intermediul unui mecanism al ratei de transfer, care va fi specificat în acordul de garantare. Acesta constă în aplicarea unei rate de transfer individuale pentru fiecare operațiune de finanțare sau de investiții, pentru ca nivelul contribuției partenerului de implementare și a garanției UE pentru respectiva operațiune să fie stabilit la o astfel de tranșă de rang inferior sau de tip mezanin.

⁽⁴⁹⁾ Regulament privind facilitatea de împrumut pentru sectorul public în cadrul Mecanismului pentru o tranziție justă (nepublicat încă). În așteptarea poziției Parlamentului în primă lectură.

Se aplică următoarele principii pentru utilizarea garanției UE, cu excepția cazului în care se specifică altfel în secțiunea pentru componenta de politică relevantă din prezentele orientări în materie de investiții. În cazul compartimentului pentru statele membre, densitatea tranșei care suportă prima pierdere sau a tranșei de tip mezanin se poate abate de la principiile stabilite în prezenta secțiune 4, astfel cum se specifică în acordul de contribuție relevant semnat între Comisie și statul membru.

4.1. Produse financiare generale

4.1.1. Utilizarea garanției UE pentru operațiunile de tip îndatorare

În principiu, sub rezerva dispozițiilor din secțiunile 4.1.1.1-4.1.1.3, în cazul portofoliilor care sprijină operațiuni de tip îndatorare în cadrul produselor financiare, atunci când garanția UE acoperă o tranșă care suportă prima pierdere, partenerul de implementare preia o cotă-parte de cel puțin 5 % din tranșa care suportă prima pierdere.

4.1.1.1. Acoperirea operațiunilor individuale

Prezenta secțiune 4.1.1.1 se aplică numai operațiunilor directe.

Garanția UE poate fi utilizată pentru acoperirea parțială a unei operațiuni individuale în condiții *pari passu*. În acest caz, garanția UE pentru o operațiune individuală nu poate depăși 50 % din finanțarea furnizată de partenerul de implementare. Partenerul de implementare are obligația de a reține o cotă-parte minimă de 20 % în condiții *pari passu* pentru o operațiune individuală, în scopul alinierii dobânzii.

Garanția UE poate lua și alte forme, inclusiv o poziție subordonată în ceea ce privește o operațiune individuală. În acest caz, garanția UE pentru o operațiune individuală este limitată la 25 % din cuantumul total al finanțării furnizate de partenerul de implementare ⁽⁵⁰⁾. Partenerul de implementare trebuie să preia o cotă-parte de cel puțin 5 % din poziția subordonată.

4.1.1.2. Acoperirea unor portofolii de operațiuni diferite de cele menționate în secțiunea 4.1.1.3

Garanția UE poate acoperi, de asemenea, o tranșă care suportă prima pierdere sau o tranșă de tip mezanin în ceea ce privește portofoliul relevant de operațiuni de finanțare și de investiții finanțate de partenerul de implementare. În cazul în care garanția UE acoperă tranșa care suportă prima pierdere, partenerul de implementare trebuie să preia o cotă-parte de cel puțin 5 % din tranșa care suportă prima pierdere.

Densitatea tranșei care suportă prima pierdere se va baza pe profilul de risc preconizat al operațiunilor din cadrul portofoliului garantat. Aceasta se limitează la maximum 30 % din cuantumul total al finanțării acordate de partenerul de implementare în cadrul unui produs financiar. În cadrul componentei pentru investiții sociale și competențe, densitatea tranșei care suportă prima pierdere poate fi mărită în ceea ce privește o parte adecvată din cuantumul totală a finanțării.

4.1.1.3. Acoperirea portofoliilor de garanții plafonate și neplafonate

Pentru finanțarea intermediată prin îndatorare, atât sub formă de garanții plafonate, cât și sub formă de garanții neplafonate, în cazul căreia remunerarea din partea intermediarilor financiari nu este suficientă pentru remunerarea adecvată a riscului finanțării furnizate de partenerul de implementare, garanția UE poate prelua o cotă-parte de până la 100 % din tranșa care suportă prima pierdere, stabilită la nivelul pierderilor așteptate. Pentru o astfel de finanțare intermediată prin îndatorare sub formă de garanții plafonate, densitatea tranșei care suportă prima pierdere și care este acoperită de garanția UE poate fi stabilită la maximum 100 % din finanțarea furnizată de partenerul de implementare.

În cazuri justificate în mod corespunzător, în cazul garanțiilor neplafonate oferite de partenerul de implementare, garanția UE poate acoperi pierderi peste pierderile așteptate. În aceste cazuri, partea din pierderile neașteptate care este acoperită de garanția UE este estimată astfel cum se specifică în acordul de garantare.

În cazuri excepționale cu o valoare ridicată în materie de politici, pentru garanțiile plafonate oferite de partenerul de implementare, densitatea tranșei care suportă prima pierdere și care este acoperită de garanția UE poate fi stabilită la un nivel mai ridicat decât pierderile așteptate. În aceste cazuri, partea din pierderile neașteptate care este acoperită de garanția UE este estimată astfel cum se specifică în acordul de garantare.

⁽⁵⁰⁾ În cazul unei operațiuni de finanțare sau de investiții care ia forma unei garanții din partea partenerului de implementare către finanțatorul terț, limita de 25 % se aplică finanțării furnizate de finanțatorul terț.

4.1.2. Utilizarea garanției UE pentru operațiunile de tip capitaluri proprii

În principiu, în ceea ce privește portofoliile care sprijină operațiuni de tip capitaluri proprii, partenerii de implementare trebuie să investească în condiții *pari passu* în fiecare operațiune de finanțare sau de investiții, pe propriul risc, pentru o cotă-parte care asigură o aliniere suficientă a dobânzilor, astfel cum este definită *ex-ante* în cadrul fiecărui produs financiar. Partea de finanțare acoperită de garanția UE reprezintă în total cel mult 70 % din finanțarea totală de tip capitaluri proprii furnizată de partenerul de implementare (care poate fi avută în vedere la nivel de grup) în condiții *pari passu* în cadrul diferitelor produse financiare, iar finanțarea pe risc propriu reprezintă cel puțin 5 % din finanțarea totală de tip capitaluri proprii furnizată *pari passu* de partenerul de implementare în cadrul oricărei operațiuni de finanțare sau de investiții.

În cazuri justificate în mod corespunzător, acordurile de partajare a riscurilor dintre partenerii de implementare și Comisie pot să nu conțină clauza *pari passu*. De exemplu, utilizarea subordonată a garanției UE poate fi permisă în cazul bunurilor publice cu disfuncționalități sistemice ale pieței sau în cazul imposibilității de estimarea corespunzătoare a externalităților, cum ar fi operațiunile inedite sau crearea unor piețe noi.

Numai în cazuri excepționale, inclusiv în cazurile în care există o concentrare ridicată a riscurilor, garanția UE poate acoperi până la 100 % din tranșa care suportă prima pierdere (care nu va depăși 50 % din finanțarea totală acordată de partenerul de implementare în cadrul portofoliului respectiv). În oricare dintre cazuri, repartizarea veniturilor între partenerul de implementare și Comisie este proporțională cu expunerea lor la risc.

4.2. Produse financiare tematice

4.2.1. Utilizarea garanției UE pentru operațiunile de tip îndatorare

Garanția UE poate acoperi o tranșa care suportă prima pierdere în ceea ce privește portofoliul relevant de operațiuni de tip îndatorare finanțate de către partenerul de implementare. Având în vedere caracteristicile unor astfel de produse financiare, densitatea tranșei care suportă prima pierdere poate fi mai mare de 50 % din finanțarea-țintă acordată de partenerii de implementare. Partenerul de implementare preia o cotă-parte de cel puțin 5 % din tranșa care suportă prima pierdere, pentru a asigura alinierea dobânzii. În cazuri justificate în mod corespunzător, alinierea dobânzii poate fi asigurată prin alte mijloace financiare precizate în acordul de garantare relevant.

În cazuri justificate în mod corespunzător, contribuția partenerilor de implementare la acoperirea pierderilor asigurată de tranșa care suportă prima pierdere poate fi furnizată progresiv, pe măsură ce portofoliul ajunge la scadență și riscurile acestuia se diminuează. Această contribuție poate fi furnizată prin veniturile provenite din portofoliul garantat (portofoliile garantate) sau prin alte mecanisme adecvate și inovatoare.

4.2.2. Utilizarea garanției UE pentru operațiunile de tip capitaluri proprii

Garanția UE poate acoperi o tranșa care suportă prima pierdere în ceea ce privește portofoliul relevant de operațiuni de tip capitaluri proprii finanțate de către partenerul de implementare; densitatea tranșei care suportă prima pierdere poate fi mai mare de 50 % în ceea ce privește portofoliul relevant de operațiuni finanțate de partenerul de implementare. Partenerul de implementare preia o cotă-parte de cel puțin 5 % din tranșa care suportă prima pierdere, pentru a asigura alinierea dobânzii. În cazuri justificate în mod corespunzător, alinierea dobânzii poate fi asigurată prin alte mijloace financiare precizate în acordul de garantare relevant.

În cazuri justificate în mod corespunzător, contribuția partenerilor de implementare la acoperirea pierderilor asigurată de tranșa care suportă prima pierdere poate fi furnizată progresiv, pe măsură ce portofoliul ajunge la scadență și riscurile acestuia se diminuează. Această contribuție poate fi furnizată prin veniturile provenite din portofoliul garantat (portofoliile garantate) sau prin alte mecanisme adecvate și inovatoare.

5. FINANȚAREA FURNIZATĂ DE PARTENERUL DE IMPLEMENTARE

Se aplică următoarele principii pentru finanțarea furnizată de partenerul de implementare, cu excepția cazului în care se specifică altfel în secțiunea pentru componenta de politică relevantă din prezentele orientări în materie de investiții.

5.1. Produse financiare generale

5.1.1. Finanțarea prin îndatorare furnizată de partenerul de implementare

5.1.1.1. Finanțarea prin îndatorare generală

Partenerul de implementare poate acorda finanțare direct destinatarilor finali, și anume sub formă de împrumuturi directe sau sub alte forme de finanțare directă prin îndatorare, sau prin intermediari financiari.

5.1.1.2. Garanții plafonate și neplafonate

În cazul operațiunilor de finanțare și de investiții efectuate în cadrul compartimentului pentru UE se aplică următoarele condiții:

- (a) garanția UE poate fi oferită partenerilor de implementare pentru ca aceștia să furnizeze o garanție plafonată sau neplafonată pentru un portofoliu de tranzacții de finanțare nou-înființate inițiate de un intermediar financiar. Tranzacțiile cu destinatari finali care fac obiectul unei proceduri colective de insolvență sau care îndeplinesc criteriile prevăzute de legislația lor națională pentru a fi supuși, la cererea creditorilor lor, unei proceduri colective de insolvență nu pot fi incluse în aceste portofolii;
- (b) în cazul unei garanții de portofoliu plafonate, rata maximă se stabilește la nivelul pierderilor așteptate pentru noul portofoliu și se calculează separat pentru fiecare acord de garantare a portofoliului semnat cu intermediarul financiar ⁽³¹⁾. Pierderile așteptate se calculează și se documentează pe baza datelor istorice și a unor estimărilor prospective. În absența unor date relevante, rata maximă se stabilește la un nivel convenit în prealabil și prevăzut în acordul de garantare dintre Comisie și partenerul de implementare. Rata maximă admisă este de 25 %. În cazul componentei pentru investiții sociale și competențe, rata maximă admisă poate fi mai mare;
- (c) în cazuri justificate în mod corespunzător, acoperirea oferită de garanție poate fi acordată gratuit până la nivelul pierderilor așteptate (atât pentru garanții plafonate, cât și pentru garanții neplafonate), în timp ce asumarea de riscuri peste pierderile așteptate trebuie să fie estimată de partenerul de implementare, astfel cum se specifică eventual în acordul de garantare dintre Comisie și partenerul de implementare. În ambele cazuri, reducerea remunerării garanției UE este în întregime în beneficiul destinatarilor finali;
- (d) rata de garantare pentru tranzacțiile de finanțare individuale incluse în noul portofoliu se stabilește de regulă la 50 %, dar acest procent poate fi majorat pentru tranzacțiile cu o valoare specifică în materie de politici;
- (e) intermediarul financiar are obligația să rețină cel puțin 20 % din expunere în legătură cu fiecare tranzacție de finanțare de rang *pari passu* cu garanția oferită de partenerul de implementare. În cazuri justificate în mod corespunzător, în acordul de garantare dintre Comisie și partenerul de implementare se poate specifica un procent mai mic, dacă acesta este compatibil sau conform, după caz, cu normele privind ajutoarele de stat. În cadrul componentei pentru investiții sociale și competențe, expunerea minimă poate fi redusă la 5 % în cazuri justificate în mod corespunzător;
- (f) În ceea ce privește recuperările pierderilor, garanția furnizată de partenerul de implementare este de rang *pari passu* cu intermediarul financiar. În cazul garanțiilor plafonate, dacă valoarea pierderilor depășește plafonul garanției, se poate alocă, mai întâi expunerilor de rang superior, o sumă corespunzătoare de recuperări ale pierderilor; alternativ, se poate aplica o rată de recuperare estimată ex-ante;
- (g) scadența minimă a tranzacțiilor de finanțare care pot fi incluse în portofolii se stabilește la 12 luni, cu excepția componentei pentru investiții sociale și competențe, în cazul căreia poate fi mai mică.

5.1.2. Finanțare prin capitaluri proprii furnizată de partenerul de implementare

Finanțarea prin capitaluri proprii și prin cvasicapitaluri poate fi furnizată de partenerii de implementare destinatarilor finali în mod direct ⁽³²⁾ sau prin intermediari financiari, cum ar fi fonduri și vehicule investiționale specializate, inclusiv vehicule coinvestiționale. Fondurile intermediare sau vehiculele investiționale vizează de regulă participațiile minoritare din cadrul destinatarilor finali.

⁽³¹⁾ În mod excepțional, în cazuri justificate în mod corespunzător, rata maximă poate fi stabilită la un nivel al pierderilor mai ridicat decât cel așteptat în cadrul compartimentului pentru statele membre al componentei pentru IMM-uri.

⁽³²⁾ Finanțarea directă prin capitaluri proprii și prin cvasicapitaluri nu este permisă în cadrul compartimentului pentru UE al componentei pentru IMM-uri.

În cazul investițiilor realizate în cadrul compartimentului pentru UE către intermediari financiari se aplică toate condițiile următoare, astfel cum sunt precizate în acordurile de garantare cu partenerii de implementare și, pentru a evita orice îndoială, se aplică finanțării furnizate de partenerul de implementare în cadrul InvestEU (operațiune de finanțare sau de investiții), inclusiv părților acoperite de garanția UE și de contribuția financiară a partenerului de implementare:

- (a) un intermediar financiar care primește o investiție în cadrul InvestEU (operațiune de finanțare sau de investiții) se angajează, în cadrul strategiei sale de investiții, să investească în destinatarii finali care sunt eligibili în conformitate cu Regulamentul InvestEU o sumă egală cu cel puțin cea mai mare dintre următoarele valori:
  - (i) 50 % din totalul sumelor investite de intermediar și
  - ii) de două ori suma trasă în cadrul investițiilor sprijinite de UE în scopuri investiționale, plafonată la 80 % din totalul sumelor investite de intermediar.
- (b) investițiile efectuate de partenerii de implementare în fonduri nu reprezintă de regulă mai mult de 25 % din dimensiunea fondului. În cazuri cu o mare valoare adăugată în materie de politici, pot fi permise investiții reprezentând până la 50 % din dimensiunea fondului, cu excepția componentei pentru investiții sociale și competențe sau în cazuri excepționale ale fondurilor de transfer de tehnologie din cadrul altor componente de politică, când pot fi permise investiții de până la 75 % din dimensiunea fondului. În cazul fondurilor de fonduri, aceste limite se aplică la nivelul fondurilor entităților în care s-a investit;
- (c) investițiile în fonduri dedicate investițiilor verzi și digitale la nivel european efectuate de trei sau mai mulți parteneri de implementare pot fi, agregate, de până la 75 % din dimensiunea a fondului;
- (d) pentru vehiculele și schemele de coinvestiții, un set specific de norme va fi prevăzut în acordurile de garantare cu partenerii de implementare;
- (e) investițiile realizate de partenerii de implementare în cadrul InvestEU se efectuează în condiții *pari passu* cu alți investitori publici și privați și în conformitate cu condițiile pieței. Conformitatea cu condițiile pieței impune ca minimum 30 % din totalul investițiilor într-un fond sau în proiectele subiacente ale fondului să fie efectuate de investitori privați aflați într-o situație comparabilă cu cea a celorlalți investitori și în condiții *pari passu* ⁽⁵³⁾. Cerințele de la prezentul paragraf nu se pot aplica în scopul investițiilor în domenii de relevanță specifică în materie de politici pentru UE, astfel cum se precizează în acordul de garantare relevant încheiat cu un partener de implementare;
- (f) investițiile în fonduri realizate de partenerii de implementare în cadrul InvestEU au loc în mod normal la prima închidere a fondului; sunt posibile investiții la închideri ulterioare numai în cazuri justificate în mod corespunzător;
- (g) operațiunile de finanțare și de investiții sunt pe termen lung și, de obicei, au durate cuprinse între cinci și 20 de ani;
- (h) investițiile efectuate în favoarea unor destinatari finali care sunt eligibili în conformitate cu produsul financiar relevant iau forma unor investiții primare ⁽⁵⁴⁾. Investițiile secundare pot fi considerate de asemenea eligibile numai în cazuri justificate în mod corespunzător, astfel cum se specifică în acordul de garantare.

5.2. Produse financiare tematice

5.2.1. Finanțarea prin îndatorare furnizată de partenerul de implementare

Partenerul de implementare poate acorda finanțare destinatarilor finali sub formă de împrumuturi directe sau sub alte forme de finanțare directă prin îndatorare sau prin intermediari de finanțare, pentru a viza domeniul de politică relevant cu valoare adăugată mai ridicată la nivelul Uniunii.

5.2.2. Finanțare prin capitaluri proprii furnizată de partenerul de implementare

Finanțarea prin capitaluri proprii și cvasicapitaluri poate fi furnizată de partenerii de implementare destinatarilor finali în mod direct ⁽⁵⁵⁾ sau prin intermediul unor fonduri și vehicule investiționale specializate. Investițiile în fonduri sau alte vehicule investiționale și platformele sprijinite de garanția UE pot, în cazuri justificate în mod corespunzător, să aibă și un rang subordonat în raport cu alți investitori.

⁽⁵³⁾ În cazul componentei pentru IMM-uri, finanțarea minimă de 30 % din partea investitorilor privați este necesară la nivelul fondului. În cazul vehiculelor coinvestiționale, participarea privată poate fi făcută și la nivelul investiției efectuate în favoarea fiecărui destinatar final.

⁽⁵⁴⁾ Investiție primară înseamnă o investiție directă sau indirectă (inclusiv sub formă de îndatorare) realizată în favoarea unui destinatar final, care se sodează cu crearea unui flux de finanțare direct sau indirect către destinatarul final.

⁽⁵⁵⁾ Finanțarea directă prin capitaluri proprii și prin cvasicapitaluri nu este permisă în cadrul compartimentului pentru UE al componentei pentru IMM-uri.

6. COMPONENTE DE POLITICĂ

6.1. Componenta pentru infrastructură durabilă

6.1.1. Domeniile de politică ale intervenției

Componenta pentru infrastructură durabilă urmărește să sprijine operațiunile de finanțare și de investiții în infrastructură durabilă în domeniile menționate la articolul 8 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul InvestEU. Fără a aduce atingere dispozițiilor privind activitățile excluse (secțiunea 2.3.3 din prezentele orientări în materie de investiții) și principiilor de alocare a Fondului InvestEU stabilite în secțiunea 2.6, orice domeniu relevant legat de infrastructura durabilă menționat în anexa II la Regulamentul InvestEU este eligibil pentru sprijin în cadrul componentei de politică pentru infrastructură durabilă. Sprijinul respectiv vizează în principal punctele 1, 2, 3, 4, 9, 10, 11, punctul 13 litera (d) și punctele 14 și 15 din anexa II la Regulamentul InvestEU, unele dintre acestea fiind descrise în mod neexhaustiv și orientativ în secțiunile 6.1.1.1-6.1.1.8. Domeniile eligibile pot fi prioritizate în conformitate cu secțiunea 2.3.2.1.

Respectându-se obiectivul general ca 60 % din investiții să contribuie la obiectivele Uniunii în materie de climă și mediu, prin finanțarea furnizată de partenerii de implementare se urmărește asigurarea unui grad suficient de diversificare între sectoare, luându-se în considerare produsele financiare implementate de partenerul de implementare.

În cadrul componentei de politică pentru infrastructură durabilă poate fi canalizat și sprijin din programele sectoriale (a se vedea secțiunea 2.9 privind finanțarea mixtă). În plus, sprijinul pentru investiții acordat în cadrul componentei de politică pentru infrastructură durabilă poate fi combinat cu sprijin din fonduri care fac obiectul gestiunii partajate sau din Mecanismul de redresare și reziliență.

În cadrul componentei de politică pentru infrastructură durabilă, sprijinul trebuie să genereze valoare adăugată prin asigurarea accesului la finanțare în oricare dintre următoarele cazuri:

- (a) atingerea obiectivelor de politică valorice și generale care au legătură cu dezvoltarea durabilă definită la scară europeană. Este vorba, de exemplu, de promovarea simultană a obiectivelor economice, de mediu și sociale, cum ar fi aderarea la principiile de mediu, sociale și de guvernanță (MSG) ⁽⁵⁶⁾;
- (b) sprijinirea dezvoltării infrastructurii drept clasă de active prin promovarea aplicării consecvente a unor standarde ridicate de durabilitate (inclusiv a accesibilității ⁽⁵⁷⁾), a transparenței și a comparabilității în domeniul pregătirii proiectelor, al tehnicilor și produselor de finanțare, al monitorizării și al datelor;
- (c) promovarea proiectelor care au un impact macroregional și/sau transfrontalier, în cazul cărora costurile și beneficiile sunt distribuite între mai multe state membre sau în cazul cărora costurile apar la nivel național sau local, în timp ce beneficiile se realizează la nivel transfrontalier sau la nivelul Uniunii;
- (d) sprijinirea proiectelor care internalizează costurile și beneficiile de mediu și socioeconomice care decurg din prioritățile de politică ale UE. Ar putea fi vorba, de exemplu, de contribuții la transferul modal și utilizarea combustibililor durabili în transporturi, contribuția la eficiența utilizării materialelor și eficiența energetică, la energia din surse regenerabile, la îmbunătățirea calității aerului sau a apei, la protecția mediului, la promovarea protecției și a restaurării biodiversității pe termen lung, la infrastructura durabilă și la soluțiile bazate pe natură, la sprijinirea bioeconomiei, la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, la gestionarea patrimoniului cultural, la turism, la performanța energetică a clădirilor etc. Ar fi inclus aici și sprijinul pentru reînnoirea și modernizarea soluțiilor privind activele mobile de transport;
- (e) promovarea infrastructurii rețelei transeuropene, a echipamentelor și a tehnologiilor inovatoare care servesc, de exemplu, ca bun public pentru sistemul energetic și de transport etc. Astfel de proiecte pot avea, de asemenea, un rol-cheie în favorizarea unor niveluri mai ridicate de investiții în surse regenerabile de energie, în eficiență energetică și răspuns la cerere, în sănătate (de exemplu, soluții de e-sănătate și îngrijire), în administrație publică, (cum ar fi serviciile publice electronice), precum și în mobilitatea conectată și automatizată pe bază de combustibili alternativi și de cooperare;

⁽⁵⁶⁾ A se vedea, de exemplu, Comunicarea Comisiei privind finanțarea creșterii durabile [COM(2018) 97 final] și contribuția adusă de Grupul de experți la nivel înalt privind finanțarea durabilă, prin intermediul raportului său final publicat la 31 ianuarie 2018, disponibil online la adresa https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/180131-sustainable-finance-final-report_en.pdf

⁽⁵⁷⁾ În conformitate cu cerințele de accesibilitate din Actul european privind accesibilitatea [Directiva (UE) 2019/882 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 aprilie 2019 privind cerințele de accesibilitate aplicabile produselor și serviciilor (JO L 151, 7.6.2019, p. 70)].

- (f) promovarea conectivității digitale durabile, a platformelor și infrastructurilor de date în întreaga UE și a proiectelor care sprijină o gamă largă de produse și servicii conexe tehnologiei informației și comunicațiilor, care promovează conectivitatea internațională a UE atunci când este necesar, în cazul cărora durabilitatea include atenție acordată circularității infrastructurii și echipamentelor;
- (g) promovarea dezvoltării și exploatării unei infrastructuri spațiale (orbitale și terestre) durabile care să permită servicii și aplicații spațiale;
- (h) promovarea proiectelor ale căror beneficii depind de alte investiții în lanțul valoric sau de aprovizionare sau în rețea și/sau care implică un risc ridicat pentru primul investitor;
- (i) promovarea interoperabilității infrastructurii și serviciilor transfrontaliere, inclusiv a platformelor și serviciilor digitale;
- (j) promovarea implementării unei infrastructuri de cercetare, inclusiv a unor infrastructuri electronice, și a sinergiilor cu aceasta în întreaga Uniune. Accentul trebuie pus, în acest sens, pe dezvoltarea pieței de structuri, resurse și servicii care sunt utilizate de comunități pentru stimularea inovării;
- (k) abordarea funcționării eficiente a pieței interne prin promovarea investițiilor bazate pe piață în cadrul a diferite regimuri de reglementare ⁽⁵⁸⁾;
- (l) obținerea unei mase critice, precum și a unor proiecte de grup și agregate, pentru atragerea investitorilor privați.

Sprijinul acordat domeniilor de politică descrise în secțiunile 6.1.1.1-6.1.1.8 poate fi completat de măsuri de însoțire menite să ajute autoritățile publice și promotorii de proiecte să își dezvolte capacitatea de definire a strategiilor de investiții, de finanțare mixtă, de planificare și de grupare a proiectelor.

6.1.1.1. Dezvoltarea sectorului energetic

Sprijinul pentru producerea, furnizarea sau utilizarea **energiei curate și durabile din surse regenerabile** se concentrează asupra proiectelor cu un risc perceput ridicat și o intensitate ridicată a capitalului, care permit integrarea într-o și mai mare măsură a surselor regenerabile de energie în toate sectoarele (producerea de energie electrică, încălzirea și răcirea, transporturile), precum și a altor surse și soluții de energie cu emisii zero și scăzute. Pot fi incluse aici, orientativ, proiecte transfrontaliere sau offshore privind sursele regenerabile de energie (a se vedea și secțiunea 6.1.1.7), proiecte care vizează decarbonizarea clădirilor, utilizarea surselor regenerabile de energie în procesele industriale, producția și furnizarea de gaze cu emisii scăzute de carbon (cum ar fi hidrogenul curat sau biometanul, cu emisii scăzute de carbon, în conformitate cu Strategia privind hidrogenul ⁽⁵⁹⁾) (la scară comercială), de proiecte privind biocombustibilii avansați, biomasa și alți combustibili alternativi durabili, precum și stocarea la fața locului. De asemenea, ar trebui să se acorde sprijin proiectelor privind sursele regenerabile de energie conduse la nivel local, cum ar fi cele conduse de comunitățile energetice, adesea integrate în proiecte de îmbunătățire a eficienței energetice. Sprijinul pentru sectorul energetic poate contribui, după caz, la obiectivele prevăzute în Directiva (UE) 2018/2001 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile ⁽⁶⁰⁾ și în Regulamentul (UE) 2018/1999 privind guvernanța uniunii energetice și a acțiunilor climatice ⁽⁶¹⁾ și poate promova eficiența energetică în deciziile de investiții, inclusiv prin mecanismul Uniunii de finanțare a energiei din surse regenerabile ⁽⁶²⁾.

⁽⁵⁸⁾ Statele membre dispun de o gamă largă de cadre de reglementare care sprijină infrastructura energetică durabilă și care prezintă o multitudine de riscuri legate de politici, de structura pieței și de reglementare, care afectează costul capitalului de investiții.

⁽⁵⁹⁾ Comunicarea Comisiei intitulată „O strategie pentru hidrogen: pentru o Europă neutră climatic” [COM(2020) 301 final].

⁽⁶⁰⁾ Directiva (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile (JO L 328, 21.12.2018, p. 82).

⁽⁶¹⁾ Regulamentul (UE) 2018/1999 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2018 privind guvernanța uniunii energetice și a acțiunilor climatice, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 663/2009 și (CE) nr. 715/2009 ale Parlamentului European și ale Consiliului, a Directivelor 94/22/CE, 98/70/CE, 2009/31/CE, 2009/73/CE, 2010/31/UE, 2012/27/UE și 2013/30/UE ale Parlamentului European și ale Consiliului, a Directivelor 2009/119/CE și (UE) 2015/652 ale Consiliului și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 525/2013 al Parlamentului European și al Consiliului (JO L 328, 21.12.2018, p. 1).

⁽⁶²⁾ Mecanismul Uniunii de finanțare a energiei din surse regenerabile este instituit la articolul 33 din Regulamentul privind guvernanța.

Sprijinul acordat în cadrul **eficienței energetice și al economiilor de energie** va include proiecte conforme cu angajamentele Uniunii asumate în cadrul Agendei 2030 și al Acordului de la Paris și promovează obiectivele prevăzute în Directiva 2012/27/UE ⁽⁶³⁾ (reducerea cererii de energie prin măsuri de economisire a energiei și prin managementul cererii de energie, aplicând principiile economiei circulare și sprijinind încălzirea centralizată și producerea de energie în cadrul proiectelor de cogenerare care reduc consumul de energie și previn emisiile de gaze cu efect de seră și de alți poluanți). Sprijinul va include proiecte în conformitate cu Strategia privind valul de renovări ale clădirilor ⁽⁶⁴⁾, în special cele trei domenii de interes ale acesteia: abordarea problemei reprezentate de sărăcia energetică și de clădirile cu cele mai slabe performanțe; renovarea clădirilor publice, cum ar fi unitățile administrative, educaționale și medicale și decarbonizarea sistemelor de încălzire și răcire. Proiectele care modernizează sistemele de încălzire și răcire ale clădirilor ar trebui sprijinite, deoarece sunt esențiale pentru decarbonizarea parcului imobiliar al UE. Utilizarea potențialului local în materie de energie din surse regenerabile este, de asemenea, esențială pentru reducerea dependenței UE de combustibilii fosili importați. Sunt incluse **renovările de îmbunătățire a eficienței energetice a clădirilor existente**, care vizează sau realizează mărirea performanței energetice a acestora, astfel cum este determinată prin unul sau mai multe criterii prevăzute la articolul 10 alineatul (6) din Directiva 2010/31/UE privind performanța energetică a clădirilor ⁽⁶⁵⁾, de exemplu, prin îmbunătățirea realizată ca urmare a unei astfel de renovări, comparându-se certificatele de performanță energetică eliberate înainte și după renovare, și prin construirea de **clădiri noi foarte eficiente din punct de vedere energetic numai atunci când se depășesc standardele naționale privind clădirile al căror consum de energie este aproape egal cu zero** (având în vedere termenul legal prevăzut pentru clădirile noi din UE, care, de la 31 decembrie 2020, trebuie să aibă toate un consum de energie aproape egal cu zero), inclusiv prin modernizarea clădirilor datorită tehnologiilor inteligente disponibile și prin integrarea lor într-un sistem energetic, de stocare, digital și de transport conectat, inclusiv prin implementarea infrastructurii de electromobilitate, în concordanță cu Directiva 2010/31/UE ⁽⁶⁶⁾. Sprijinul va include, de asemenea, proiecte care abordează performanța energetică a clădirilor pe durata ciclului de viață, precum și proiecte care aplică cadrul european Level(s) de indicatori pentru clădirile durabile ⁽⁶⁷⁾. Sprijinul va viza, de asemenea, reducerea intensității energetice a întreprinderilor, prin îmbunătățirea eficienței proceselor sau prin fabricarea de produse cu o amprentă de carbon mai redusă, precum și dezvoltarea unor sisteme de termoficare inovatoare și cu emisii zero și scăzute și producerea combinată de energie electrică și termică.

Dezvoltarea și **modernizarea infrastructurii energetice durabile** și transformarea acesteia într-o infrastructură inteligentă vizează nivelul de transport și distribuție. Sunt incluse și sprijinirea proiectelor de interes comun (PIC), astfel cum sunt stabilite în Regulamentul privind liniile directe pentru infrastructurile energetice transeuropene ⁽⁶⁸⁾, digitalizarea și modernizarea rețelelor energetice pentru facilitarea utilizării în mai mare măsură a surselor regenerabile de energie, precum și proiectele legate de flexibilitatea cererii și stocarea energiei.

Sprijinul din partea InvestEU va promova și implementarea tehnologiilor cu emisii scăzute: proiecte care includ tehnologii de **captare, transport, stocare și/sau utilizare a dioxidului de carbon** și infrastructuri pentru producția de energie electrică din surse regenerabile, încălzire și răcire, gaze cu emisii scăzute de carbon (cum ar fi hidrogenul) sau procese industriale, precum și instalații de bioenergie și unități de producție în vederea tranziției energetice sau a eliminării dioxidului de carbon.

6.1.1.2. Dezvoltarea de infrastructuri de transport, echipamente și tehnologii inovatoare durabile

Sprijinul pentru dezvoltarea de infrastructuri de transport, echipamente și tehnologii inovatoare durabile va fi direcționat către dezvoltarea de infrastructuri de transport, superstructuri, soluții de mobilitate și echipamente durabile și sigure, precum și tehnologii inovatoare, în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de transporturi, cu Strategia pentru o mobilitate sustenabilă și inteligentă ⁽⁶⁹⁾ și cu angajamentele asumate în temeiul Acordului de la Paris. Vor fi incluse proiectele care sprijină dezvoltarea infrastructurii rețelei **transeuropene de transport** („TEN-T”), reabilitarea și modernizarea infrastructurii existente și componente privind nivelurile de interconectare pentru toate modurile de transport, incluzând nodurile urbane, porturile maritime și interioare, aeroporturile, terminalele multimodale și conectarea acestora la rețelele principale și aplicațiile telematice prevăzute în Regulamentul TEN-T ⁽⁷⁰⁾;

⁽⁶³⁾ Directiva 2012/27/UE privind eficiența energetică, de modificare a Directivelor 2009/125/CE și 2010/30/UE și de abrogare a Directivelor 2004/8/CE și 2006/32/CE (JO L 315, 14.11.2012, p. 1).

⁽⁶⁴⁾ Comunicarea Comisiei intitulată „Un val de renovări pentru Europa – ecologizarea clădirilor, crearea de locuri de muncă, îmbunătățirea condițiilor de trai” [COM(2020) 662 final].

⁽⁶⁵⁾ Directiva 2010/31/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 mai 2010 privind performanța energetică a clădirilor (JO L 153, 18.6.2010, p. 13).

⁽⁶⁶⁾ JO L 153, 18.6.2010, p. 13.

⁽⁶⁷⁾ https://ec.europa.eu/environment/topics/circular-economy/levels_en

⁽⁶⁸⁾ Regulamentul (UE) nr. 347/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 aprilie 2013 privind liniile directe pentru infrastructurile energetice transeuropene, de abrogare a Deciziei nr. 1364/2006/CE și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 713/2009, (CE) nr. 714/2009 și (CE) nr. 715/2009 (JO L 115, 25.4.2013, p. 39).

⁽⁶⁹⁾ Comunicarea Comisiei intitulată „Strategia pentru o mobilitate sustenabilă și inteligentă – înscrierea transporturilor europene pe calea viitorului” [COM(2020) 789 final].

⁽⁷⁰⁾ Regulamentul (UE) nr. 1315/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2013 privind orientările Uniunii pentru dezvoltarea rețelei transeuropene de transport și de abrogare a Deciziei nr. 661/2010/UE (JO L 348, 20.12.2013, p. 1).

În mod prioritar, sprijinul va viza proiecte din cadrul rețelei centrale TEN-T, identificate în planurile de lucru pentru coridorul rețelei centrale, care abordează legăturile lipsă, blocajele sau conexiunile transfrontaliere. Ori de câte ori este relevant, acesta va include: reabilitarea și modernizarea infrastructurii existente feroviare, rutiere, navale și aeriene, modernizările în materie de siguranță, utilizând proceduri adecvate de management al siguranței și îmbunătățiri ale performanței de mediu, inclusiv implementarea unor sisteme digitale de gestionare a transporturilor, cum ar fi STI ⁽⁷¹⁾, RIS ⁽⁷²⁾, ERTMS ⁽⁷³⁾, SESAR, inclusiv echipamentele de bord, și infrastructura digitală de transport pentru schimbul interoperabil de date și raportarea între diferitele moduri și sectoare. De asemenea, vor fi incluse dezvoltarea și implementarea de noi tehnologii și servicii de transport, cum ar fi în ceea ce privește modurile de transport conectate și autonome, sistemele integrate de emisie a biletelor și mijloace de transport terestre și maritime mai puțin poluante (inclusiv prevenirea deversărilor de petrol de la nave). De asemenea, va fi inclus sprijinul pentru adaptarea rețelei TEN-T în vederea satisfacerii nevoilor de mobilitate militară, în măsura în care o astfel de infrastructură deservește atât sectorul civil, cât și pe cel militar (dublă utilizare).

Sprijinul va viza și **proiecte de infrastructură TEN-T care prevăd utilizarea a cel puțin două moduri de transport diferite**, în special terminale multimodale de marfă și platforme logistice, precum și noduri de transport de călători. Sprijinul va viza și conexiunile multimodale și tronsoanele de „ultimul kilometru” care permit ca traficul de mărfuri sau de călători să fie transferat către moduri de transport mai durabile, cum ar fi transportul feroviar, transportul public/colectiv, navigația interioară sau transportul maritim pe distanțe scurte.

Sprijinul poate fi acordat pentru **proiecte de mobilitate urbană inteligentă și durabilă**, în special noduri multimodale pentru transportul de călători, moduri active, căi navigabile interioare și soluții inovatoare de mobilitate, infrastructura digitală de transport pentru conectarea neîntreruptă și eficace a modurilor de călătorie, infrastructura pentru mobilitatea activă și cu emisii zero. Proiectele care vizează promovarea tranziției la moduri de transport durabile trebuie să se axeze pe îmbunătățirea siguranței utilizatorilor și a accesibilității nediscriminatorii, inclusiv în ceea ce privește pasagerii cu mobilitate redusă. De asemenea, proiectele vor viza ameliorarea siguranței rutiere în conformitate cu obiectivul Uniunii de eliminare, până în 2050, a accidentelor mortale și a vătămărilor grave pe drumurile europene, acordând o atenție deosebită participanților vulnerabili la trafic, cum ar fi bicicliștii și pietonii.

În ceea ce privește **reînnoirea și modernizarea activelor mobile de transport**, trebuie să se acorde prioritate proiectelor nediscriminatorii pentru achiziționarea de material rulant destinat transportului feroviar și de nave pentru transportul maritim și pe căi navigabile interioare. Pentru transportul feroviar și navigația pe căi navigabile interioare, aceasta va include, de asemenea, investiții în materialul rulant și în navele actuale, cum ar fi echipamentele RIS digitale, reducerea zgomotului, echiparea cu ERTMS și cu dispozitive digitale de cuplare automată. De asemenea, vor fi incluse proiectele din domeniul aviației și al transportului de mărfuri pe căi navigabile interioare și pe cale maritimă, al sectoarelor care țin seama de principiile economiei circulare și care vizează tranziția către combustibili alternativi durabili, reducerea poluării de orice fel și sprijinirea industriei în vederea respectării viitoarelor angajamente privind emisiile de gaze cu efect de seră, inclusiv sprijinirea navelor cu emisii zero și înlocuirea aeronavelor și a navelor vechi cu aeronave și nave de nouă generație care ating reduceri semnificative ale emisiilor, pe baza emisiilor pe durata întregului ciclu de viață. În plus, sunt eligibile navele și vehiculele rutiere cu emisii zero și cu emisii scăzute (a se vedea paragraful de mai jos referitor la infrastructura pentru combustibili alternativi).

Sprijinul pentru **infrastructura feroviară, alte proiecte feroviare, infrastructura căilor navigabile interioare, proiectele de transport public și porturile maritime și autostrăzile maritime** poate fi acordat pentru investiții care previn sau reduc emisiile de gaze cu efect de seră și emisiile de poluanți toxici sau care diminuează nivelurile de zgomot. Investițiile respective pot viza și instalațiile portuare de preluare și alte mijloace care permit luarea de măsuri de protecție a mediului, precum și investițiile în infrastructura durabilă combinată, inclusiv implementarea de infrastructuri la scară mică pentru combustibili alternativi și alte soluții de reducere a amprente globale de carbon a porturilor. Pot fi sprijinite investițiile în proiectele de înverzire a infrastructurii aeroportuare și a serviciilor conexe (cum ar fi serviciile de handling la sol, operațiunile de trafic la sol, aeronavele la sol) care previn sau reduc emisiile sau nivelurile de zgomot.

Se poate acorda sprijin pentru implementarea, pentru toate modurile de transport, a unei **infrastructuri de reîncărcare și de realimentare** cu energie electrică, hidrogen și gaze naturale lichefiate sau comprimate, amestecate în proporție mare cu biometan (> 50 %) și pentru introducerea unor parcuri de vehicule de transport rutier cu emisii scăzute și cu emisii zero, precum și a unor platforme pentru conectivitate inteligentă și servicii interoperabile. La reînnoirea parcurilor de vehicule rutiere, acestea ar trebui să îndeplinească, de asemenea, standardele înalte de siguranță aplicabile. Atunci când introducerea vehiculelor se efectuează prin modernizare, vehiculele respective trebuie să fie modernizate la standardul de emisii zero la țeva de eșapament. Se poate acorda sprijin pentru introducerea unor nave și flote cu emisii zero și cu emisii scăzute, care utilizează combustibili alternativi durabili (inclusiv GNL), precum și a unor aeronave care utilizează surse de energie durabile. Modernizarea navelor trebuie să permită utilizarea de combustibili alternativi durabili sau a energiei electrice durabile în transportul maritim și în transportul pe căi navigabile interioare. În ceea ce privește investițiile conexe se acordă prioritate (i) implementării unei infrastructuri de realimentare și reîncărcare accesibile publicului, ținând seama de

⁽⁷¹⁾ Sistem de transport inteligent.

⁽⁷²⁾ Servicii de informații fluviale (*River Information Services*).

⁽⁷³⁾ Sistemul european de management al traficului feroviar (*European rail traffic management system*).

principiile economiei circulare; (ii) infrastructurii de realimentare și reîncărcare destinate utilizării de către parcurile sau flotele autorităților publice sau ale operatorilor pentru îndeplinirea obligațiilor de serviciu public în temeiul unui contract de servicii publice și (iii) introducerii, în cadrul serviciilor publice și al parcurilor sau flotelor private, de vehicule ușoare și grele cu emisii zero și cu emisii scăzute, de nave și flote cu emisii zero și cu emisii scăzute care funcționează pe bază de combustibili alternativi durabili sau de aeronave cu emisii scăzute care funcționează cu surse de energie durabile. Infrastructura rutieră trebuie să fie accesibilă publicului fără nicio limitare și să ofere posibilitatea unor plăți ad-hoc ușor de efectuat (de exemplu, cu cardul bancar), astfel încât utilizatorii vehiculelor să poată încărca fără a fi nevoie să încheie un contract de servicii cu operatorul în cauză. În plus, datele statice și dinamice existente vor fi puse la dispoziție prin intermediul unor puncte de acces comune sau naționale. Aceste cerințe de accesibilitate publică nu se vor aplica în cazul infrastructurii de încărcare sau alimentare din depourile gestionate sau exploatare în regim privat care deserveșc parcurile sau flotele captive. Se poate acorda sprijin pentru proiecte având ca obiect dezvoltarea, producerea și infrastructurile de furnizare a combustibililor alternativi durabili pentru transportul aerian, terestru și naval, prin care sunt puse în aplicare politicile UE de decarbonizare a transporturilor (cum ar fi inițiativa ReFuelEU în domeniul aviației și inițiativa FuelEU în domeniul maritim).

Pot beneficia de sprijin și **alte proiecte de mobilitate inteligentă și durabilă**, care se desfășoară în zonele urbane și rurale și care vizează siguranța rutieră, accesibilitatea, reducerea emisiilor și a zgomotului și dezvoltarea și implementarea unor noi tehnologii și servicii de transport, cum ar fi cele legate de modurile de transport conectate și autonome sau sistemele integrate de emiterie a biletelor.

Se poate acorda sprijin din Fondul InvestEU, de asemenea, pentru măsurile concepute pentru modernizarea standardelor sau pentru realizarea sau menținerea conformității cu standardele, inclusiv cu standardele de mediu și de siguranță, precum și pentru proiectele **de menținere sau modernizare a infrastructurii de transport existente**, pentru reabilitarea infrastructurii de transport existente sau pentru zone și structuri de parcare sigure.

6.1.1.3. Mediu și resurse

Se preconizează că Fondul InvestEU va mobiliza investiții legate de capitalul natural și de economia circulară ⁽⁷⁴⁾. În acest sens, pe lângă înverzirea investițiilor în domeniile de infrastructură tradiționale enumerate în secțiunea 6.1.1.3, investițiile includ, de exemplu, proiectele de mobilitate care vizează poluarea atmosferică și zgomotul, natura, consumul de energie și accidentele.

Sprijin pentru **apă, inclusiv pentru alimentarea cu apă potabilă și sanitație, protecția împotriva inundațiilor**, eficiența rețelelor, reducerea scurgerilor, infrastructura pentru colectarea și epurarea apelor uzate, **infrastructura din zonele de coastă și alte infrastructuri verzi având legătură cu apa**, care va include proiectele de investiții și serviciile conexe care sprijină punerea în aplicare a politicilor de mediu ale UE privind resursele de apă terestre și marine și serviciile ecosistemice conexe prevăzute de exemplu în Directivele 2008/56/CE ⁽⁷⁵⁾, 2000/60/CE ⁽⁷⁶⁾ și 2007/60/CE ⁽⁷⁷⁾, în Directivele 98/83/CE ⁽⁷⁸⁾, 91/271/CEE ⁽⁷⁹⁾ și 91/676/CEE ⁽⁸⁰⁾, în Regulamentul(UE) 2019/1009 ⁽⁸¹⁾ și în Regulamentul (CE) nr. 1107/2009 ⁽⁸²⁾. Trebuie să se acorde o importanță deosebită (i) asigurării accesului la alimentarea cu apă și sanitație pentru toți cetățenii Uniunii, prin completarea și întreținerea infrastructurii de alimentare cu apă potabilă și de epurare a apelor uzate, astfel încât să se îndeplinească criteriile de eficiență energetică și de prevenire a scurgerilor, precum și (ii) asigurării conformității cu Directiva-cadru privind apa (2000/60/CE) și cu Directiva privind inundațiile (2007/60/CE), inclusiv cu măsurile prevăzute în planurile de management al bazinelor hidrografice și în planurile de gestionare a riscurilor de inundații, în special investițiilor realizate pentru asigurarea unei stări ecologice bune a râurilor, pentru renovarea sau modernizarea unităților hidroelectrice existente, în vederea măririi eficienței și a reducerii impactului ecologic, și pentru reducerea poluării difuze rezultate din agricultură, acvacultură și industrie, pentru soluții de utilizare eficientă a apei, pentru reutilizarea apei în orice sector și pentru soluții naturale de reducere a riscurilor de inundații.

⁽⁷⁴⁾ Comunicarea Comisiei intitulată „Acum este momentul Europei: să reparăm prejudiciile aduse de criză și să pregătim viitorul pentru noua generație” [COM(2020) 456 final].

⁽⁷⁵⁾ Directiva 2008/56/CE de instituire a unui cadru de acțiune comunitară în domeniul politicii privind mediul marin (Directiva-cadru „Strategia pentru mediul marin”) (JO L 164, 25.6.2008, p. 19).

⁽⁷⁶⁾ Directiva 2000/60/CE de stabilire a unui cadru de politică comunitară în domeniul apei (Directiva-cadru privind apa) (JO L 327, 22.12.2000, p. 1).

⁽⁷⁷⁾ Directiva 2007/60/CE privind evaluarea și gestionarea riscurilor de inundații (Directiva privind inundațiile) (JO L 288, 6.11.2007, p. 27).

⁽⁷⁸⁾ Directiva 98/83/CE a Consiliului din 3 noiembrie 1998 privind calitatea apei destinate consumului uman, (Directiva privind apa potabilă) (JO L 330, 5.12.1998, p. 32).

⁽⁷⁹⁾ Directiva 91/271/CEE a Consiliului din 21 mai 1991 privind tratarea apelor urbane reziduale (Directiva privind apele urbane reziduale) (JO L 135, 30.5.1991, p. 40).

⁽⁸⁰⁾ Directiva 91/676/CEE a Consiliului din 12 decembrie 1991 privind protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole (Directiva privind nitrații) (JO L 375, 31.12.1991, p. 1).

⁽⁸¹⁾ Regulamentul (UE) 2019/1009 de stabilire a normelor privind punerea la dispoziție pe piață a produselor fertilizante UE și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 1069/2009 și (CE) nr. 1107/2009 și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 2003/2003 (Regulamentul privind îngrășămintele) (JO L 170, 25.6.2019, p. 1).

⁽⁸²⁾ Regulamentul (CE) nr. 1107/2009 privind introducerea pe piață a produselor fitosanitare și de abrogare a Directivelor 79/117/CEE și 91/414/CEE ale Consiliului (Regulamentul privind produsele de protecție a plantelor) (JO L 309, 24.11.2009, p. 1).

Sprijin pentru **infrastructura de gestionare a deșeurilor**, de exemplu, infrastructura necesară pentru sprijinirea tranziției către o economie circulară mai solidă în statele membre, în special privilegierea punerii în aplicare a ierarhiei deșeurilor stabilite de UE, având ca prioritate principală prevenirea generării de deșeurii. Fără a aduce atingere criteriilor de excludere prevăzute în anexa V la Regulamentul InvestEU, proiectele de investiții ar trebui să acopere punerea în aplicare a planurilor de gestionare a deșeurilor și a programelor de prevenire a generării de deșeurii (pe baza Directivei-cadru 2008/98/CE privind deșeurile, astfel cum a fost modificată ⁽⁸³⁾), crearea și sprijinirea rețelelor de reutilizare și reparare, instituirea unor sisteme funcționale de separare și colectare a deșeurilor și a unor instalații de reciclare (inclusiv pentru colectarea separată a deșeurilor biologice municipale și a textilelor).

Investiții în domeniul **consolidării și refacerii ecosistemelor și a serviciilor aferente**, care trebuie să se axeze pe proiecte care promovează conservarea, refacerea, gestionarea și îmbunătățirea capitalului natural pentru biodiversitate și beneficii de adaptare, inclusiv prin proiecte de infrastructură verde și albastră. Vor fi incluse soluțiile ecosistemice la provocări legate, de exemplu, de aer și climă, mare, terenuri, sol, silvicultură, agricultură, apă, deșeurii, transporturi și energie. De asemenea, sprijinul va include măsuri prin care sunt urmărite obiectivele strategiei privind biodiversitatea ⁽⁸⁴⁾ și ale strategiei „De la fermă la consumator” ⁽⁸⁵⁾, prin îmbunătățirea lanțurilor valorice ale producției alimentare (în cazul în care acestea nu intră în domeniul de aplicare al componentei pentru IMM-uri). Sunt încurajate în special proiectele transfrontaliere, precum și proiectele care promovează **patrimoniul cultural durabil**. Sprijinul poate include și **reabilitarea siturilor industriale** (inclusiv a siturilor contaminate) și refacerea în vederea utilizării durabile.

Sprijin pentru **dezvoltarea durabilă în zonele urbane, rurale, costiere și offshore și pentru bioeconomie în sens mai larg**, unde vor fi incluse proiecte de infrastructură care nu sunt acoperite de alte domenii și care sunt axate pe o zonă geografică, inclusiv investiții în natură și în soluții naturale, al căror scop este prevenirea sau controlul emisiilor de gaze cu efect de seră, de poluanți toxici și de zgomot, precum și al altor impacturi sau dependențe de capitalul natural, simultan cu promovarea tranziției către o economie circulară. Vor fi incluse proiectele de infrastructură menite să promoveze orașele inteligente accesibile și deschise tuturor, precum și rețelele, regiunile și sectoarele acestora. De asemenea, vor fi incluse proiectele care vizează promovarea bioeconomiei prin investiții în bioindustrii, în soluții marine și terestre care înlocuiesc materiile mari consumatoare de energie sau fosile, în acvacultură și în biotehnologia albastră și verde. Sprijinul poate viza, de asemenea, mările și oceanele, prin domeniul economiei albastre și principiile de finanțare ale acesteia, în special prin intermediul energiei marine regenerabile și al economiei circulare.

Sprijinul acordat pentru **acțiuni din domeniul schimbărilor climatice, al adaptării la schimbările climatice și al atenuării lor, inclusiv reducerea riscurilor de dezastru naturale**, va include proiecte de infrastructură care vizează adaptarea la schimbările climatice și mărirea rezilienței la schimbările climatice actuale și viitoare. Printre altele, vor fi incluse protecția zonelor de joasă altitudine și a zonelor de coastă și alte măsuri legate de creșterea nivelului mării, prevenirea inundațiilor, utilizarea îmbunătățită și durabilă a alimentării cu apă și prevenirea secetei, precum și adaptarea infrastructurii la temperaturi extreme. Pot intra aici și tehnologiile inovatoare care contribuie la reziliența mediului la schimbările climatice și/sau la obiectivele de sustenabilitate socială ale Uniunii și care îndeplinesc standardele de mediu sau de sustenabilitate socială ale Uniunii.

Sprijinul pentru **proiectele și întreprinderile care pun în aplicare sisteme ale economiei circulare, inclusiv utilizarea durabilă a materiilor prime**, în conformitate cu obiectivele Planului de acțiune pentru economia circulară ⁽⁸⁶⁾. Sprijinul respectiv va include, printre altele, proiecte care integrează aspecte ale utilizării eficiente a resurselor în producție și în ciclul de viață al produselor și toate strategiile menite să asigure maximizarea valorii și a duratei de viață a produselor, activelor și resurselor materiale, precum și infrastructura și serviciile care promovează simbioza industrială și partajarea activelor între unitățile industriale din toate sectoarele și comunitățile urbane și rurale. Este inclusă, de asemenea, aplicarea modelelor de afaceri circulare care duc la dematerializare, la servitizare și la o utilizare mai intensivă și mai eficientă a produselor și resurselor, internalizând sau eliminând externalitățile negative. Proiectele de investiții ar trebui să cuprindă, de asemenea, acțiuni care să acopere întregul lanț valoric al materiilor prime secundare, inclusiv sistemele în buclă închisă, eliminarea substanțelor chimice toxice și problematice care rezultă de la prelucrarea materiilor prime până la reciclare. Se va acorda o atenție deosebită sectoarelor care utilizează cele mai multe resurse și în care potențialul de circularitate este ridicat, și anume electronica și tehnologiile informației și comunicațiilor (TIC), bateriile și vehiculele, ambalajele, materialele plastice, textilele, construcțiile și clădirile, precum și alimentele, apa și nutriția.

⁽⁸³⁾ Directiva 2008/98/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 noiembrie 2008 privind deșeurile (JO L 312, 22.11.2008, p. 3), astfel cum a fost modificată prin Directiva (UE) 2018/851 (JO L 150, 14.6.2018, p. 109).

⁽⁸⁴⁾ Comunicarea Comisiei intitulată „Strategia UE privind biodiversitatea pentru 2030 – Readucerea naturii în viețile noastre” [COM(2020) 380 final].

⁽⁸⁵⁾ Comunicarea Comisiei intitulată «O strategie „De la fermă la consumator” pentru un sistem alimentar echitabil, sănătos și ecologic» [COM(2020) 381 final].

⁽⁸⁶⁾ Comunicarea Comisiei intitulată „Un nou Plan de acțiune privind economia circulară – Pentru o Europă mai curată și mai competitivă” [COM(2020) 98 final].

Sprrijin pentru operațiunile care sprijină **decarbonizarea** industriilor mari consumatoare de energie și reducerea substanțială a emisiilor acestora, incluzând sistemele în buclă închisă și implementarea tehnologiilor inovatoare cu emisii scăzute de carbon, inclusiv stocarea energiei, captarea, transportul, stocarea și/sau utilizarea dioxidului de carbon (CUSC), precum și operațiunile care promovează decarbonizarea lanțului de producție și distribuție a energiei, prin eliminarea treptată a utilizării cărbunelui și a petrolului și substituirea graduală a gazelor naturale cu gaze cu emisii scăzute de dioxid de carbon. De asemenea, se promovează sistemele circulare în buclă închisă în prelucrarea cu consum mare de energie a materialelor, cum ar fi oțelul, aluminiul, plasticul și cimentul, pentru a elimina impuritățile care duc la scăderea valorii materialelor reciclate.

6.1.1.4. Dezvoltarea unei infrastructuri durabile și securizate de conectivitate digitală

Sprrijinul pentru dezvoltarea unei **infrastructuri durabile și securizate de conectivitate digitală** trebuie să se axeze pe proiecte care sprijină o gamă largă de produse și servicii conexe tehnologiei informației și comunicațiilor. De exemplu, sprijinul respectiv poate include proiectele care sprijină introducerea universală (adică inclusiv în zonele rurale/periferice) a infrastructurii, implementarea de rețele digitale de foarte mare capacitate, inclusiv prin implementarea de sisteme de conexiune cu fir și fără fir, inclusiv sisteme de conexiune cu fibră optică și 5G, precum și investițiile necesare pentru atingerea obiectivelor strategice ale Uniunii în materie de conectivitate digitală, astfel cum sunt definite în Comunicarea privind conectivitatea pentru o piață unică digitală competitivă ⁽⁸⁷⁾.

De asemenea, vor fi vizate proiectele care au ca scop mărirea capacității și a rezilienței rețelelor Uniunii (de exemplu, rețelele de comunicații securizate cuantic, conectivitatea interregională și internațională, inclusiv prin cabluri terestre și submarine, sisteme prin satelit, centre de date și rețele de protecție publică și de ajutor în caz de dezastre), precum și sprijinirea transformării digitale a serviciilor publice esențiale.

Se va viza și implementarea unor infrastructuri de tip cloud interconectate, durabile și de mare capacitate în UE (cum ar fi implementarea unor infrastructuri definite prin software pentru optimizarea echilibrării sarcinii de lucru între cloud-uri și rețelele verzi de conectivitate pentru interconectarea infrastructurilor de tip cloud), precum și promovarea unor centre de date europene cu o eficiență energetică de cea mai înaltă clasă, sprijinite prin modernizarea centrelor de date atât pentru întreprinderile mari, cât și pentru cele mici (cum ar fi prin noi sisteme de răcire și soluții de gestionare a consumului de energie).

Printre obiectivele de investiții adecvate se vor număra și infrastructurile de conectivitate digitală, de exemplu cele care vizează optimizarea infrastructurilor energetice și de transport, optimizarea consumului de energie în clădiri, reducerea deșeurilor și a poluării și optimizarea utilizării resurselor naturale prin soluții digitale.

În acest sens, ar trebui să fie vizate proiecte care urmăresc reducerea sau evitarea emisiilor de gaze cu efect de seră și implementarea unei infrastructuri care să fie durabilă, reparabilă, ușor de reabilitat și reciclabilă, în conformitate cu Pactul verde european.

6.1.1.5. Dezvoltarea unei infrastructuri spațiale durabile

Sprrijin pentru dezvoltarea durabilă și modernizarea infrastructurilor orbitale și terestre noi și existente. Acesta va permite înverzirea industriei spațiale a lansatoarelor și vehiculelor spațiale (de exemplu, sateliți) și a segmentelor terestre asociate. Sunt incluse instalațiile de fabricare, asamblare, testare, exploatare, întreținere și lansare în vederea dezvoltării unor vehicule spațiale, sisteme de lansare și instalații conexe mai verzi. De asemenea, este inclusă o utilizare mai curată a spațiului cosmic, prin retragerea de pe orbită și dezafectarea vehiculelor spațiale.

Sprrijin pentru componentele programului spațial al Uniunii și pentru serviciile conexe, precum și sprijin pentru obiectivele „Strategiei spațiale pentru Europa” ⁽⁸⁸⁾, în vederea maximizării beneficiilor pentru societatea și economia Uniunii. Acesta va permite dezvoltarea unor servicii și aplicații specifice care să răspundă nevoilor existente și emergente ale utilizatorilor, inclusiv în domenii prioritare precum schimbările climatice, dezvoltarea durabilă, conectivitatea și securitatea.

6.1.1.6. Dezvoltarea unei infrastructuri turistice durabile

Sprrijinul pentru dezvoltarea unei infrastructuri și a unor servicii turistice durabile trebuie să contribuie la consolidarea competitivității pe termen lung a sectorului, fiind vizate proiectele prin care se stimulează trecerea la un turism durabil, inovator și digital.

⁽⁸⁷⁾ Comunicarea Comisiei intitulată „Conectivitate pentru o piață unică digitală competitivă – către o societate europeană a gigabiților” [COM(2016) 587 final].

⁽⁸⁸⁾ Comunicarea Comisiei intitulată „O strategie spațială pentru Europa” [COM(2016) 705 final].

6.1.1.7. Amenajările offshore pentru decarbonizare

Sprijinul în aceste domenii trebuie să contribuie la generarea de energie electrică offshore pentru satisfacerea cererii viitoare de energie. De asemenea, trebuie să atenueze cerințele multiple privind resursele terestre ale UE, prin îmbunătățirea productivității resurselor acvatice și marine, cum ar fi producția și utilizarea algelor, precum și a altor surse noi de proteine care au potențialul de a reduce presiunea asupra terenurilor agricole.

Sprijinul trebuie să se axeze pe realizarea de:

- (a) parcuri eoliene plutitoare;
- (b) amenajări pentru transformarea porturilor din noduri de transport în centre de deservire a industriei offshore;
- (c) lucrări de cablaj pentru o rețea offshore, cu un accent deosebit pe conexiunile de curent alternativ de la turbine la centre care utilizează apoi interconexiuni de curent continuu la țărni;
- (d) dispozitive pentru energia valurilor și energia maremotrică;
- (e) acvacultură offshore.

6.1.1.8. Investiții strategice în infrastructura critică

Investițiile strategice din cadrul componentei pentru infrastructură durabilă pot viza proiectele care contribuie la stabilitatea, securitatea operațională și reziliența părților de infrastructură critică, fie ele fizice sau virtuale, sau a lanțurilor de aprovizionare către infrastructura critică sau direct către elementele critice ale infrastructurii, în special având în vedere tranziția verde și tranziția digitală a Uniunii.

Operațiunile care beneficiază de sprijin pot viza și întreprinderi, inclusiv IMM-uri, care produc bunuri și servicii care contribuie la funcționarea și întreținerea oricăreia dintre prioritățile infrastructurii critice enumerate în prezenta secțiune 6.1.1.8.

Operațiunile de investiții privind **infrastructurile critice** pot viza operațiuni definite ca infrastructuri critice europene în temeiul Directivei 2008/114/CE a Consiliului ⁽⁸⁹⁾, astfel cum au fost identificate de statele membre în temeiul articolului 3 din directiva menționată. Sprijinul poate viza lanțurile de aprovizionare cu energie curată, și anume capacitatea de producție a echipamentelor pentru tehnologii în domeniul energiei din surse regenerabile (cum ar fi energia solară fotovoltaică, energia eoliană, energia hidroelectrică, hidrogenul din surse regenerabile etc.).

Operațiunile sprijinite pot viza și **lanțurile de aprovizionare pentru transportul european aerian, feroviar, rutier, maritim și pe căi navigabile interioare**, inclusiv sprijinirea investițiilor în integrarea modurilor de transport și a capacităților de producție.

În ceea ce privește **infrastructura digitală**, investițiile strategice sunt cele strâns legate de obiectivele privind furnizarea rezilientă și securizată a serviciilor de comunicații digitale, inclusiv elementele critice ale conectivității de foarte mare capacitate și ale rețelelor 5G, comunicațiile cuantice, internetul obiectelor, mass-media, platformele de servicii online, cloud computing-ul securizat, prelucrarea și stocarea datelor, precum și cele legate de lanțurile valorice care stau la baza acestor infrastructuri și servicii. Având în vedere diferitele arhitecturi și soluțiile tehnologice în continuă evoluție, inclusiv cele relevante pentru securitatea cibernetică ⁽⁹⁰⁾, este necesar să se examineze nevoile în continuă schimbare ale tranziției digitale și dimensiunile relevante în materie de securitate și de autonomie și reziliență tehnologică ale unei astfel de tranziții, aferente transferurilor, utilizării și stocării de date. Sprijinul pentru proiectele privind **infrastructura electorală digitală și instalațiile sensibile** are ca obiectiv principal consolidarea securității, rezilienței și protecției acestora împotriva acțiunilor răuvoitoare și disruptive, în special împotriva dezinformării, a furtului de date și a atacurilor cibernetice.

Investițiile în **infrastructura de comunicare și mass-media** sunt, de asemenea, considerate strategice în măsura în care contribuie la producția independentă de conținut european, în conformitate cu obiectivul de protecție a valorilor democratice ale Uniunii și a suveranității statelor membre în era digitală, precum și la producția, protecția proprietății intelectuale și monetizarea conținutului european la nivel mondial.

⁽⁸⁹⁾ Directiva 2008/114/CE a Consiliului din 8 decembrie 2008 privind identificarea și desemnarea infrastructurilor critice europene și evaluarea necesității de îmbunătățire a protecției acestora (JO L 345, 23.12.2008, p. 75).

⁽⁹⁰⁾ Riscurile în materie de securitate cibernetică trebuie evaluate în conformitate cu legislația și orientările relevante de la nivelul UE și de la nivel național, inclusiv cu setul de instrumente pentru securitatea cibernetică a rețelelor 5G.

Proiectele privind **infrastructura critică pentru spațiul cosmic** trebuie să sprijine actualizarea componentelor existente ale programului spațial al Uniunii și dezvoltarea unor noi infrastructuri și servicii spațiale ale Uniunii. Sunt vizate în special: (i) accesul la spațiul cosmic și utilizarea acestuia în mod autonom, fiabil și eficient din punctul de vedere al costurilor, cu ajutorul unor lansatoare europene, inclusiv conceptele inovatoare, cum ar fi posibilitatea de reutilizare, producția avansată și noile sisteme de transport spațial; (ii) supravegherea spațială și protejarea activelor, (iii) comunicațiile și conectivitatea prin satelit, (iv) alte nevoi în evoluție.

Operațiunile sprijinite pot viza, de asemenea, reziliența și competitivitatea sistemelor și tehnologiilor spațiale, abordând vulnerabilitatea lanțurilor valorice.

Sprijinul acordat **infrastructurii industriei de apărare** poate include modernizarea infrastructurilor existente sau instalarea unor noi infrastructuri necesare pentru a sprijini din punct de vedere tehnologic și industrial ciclul de viață al tehnologiilor și produselor din domeniul apărării sau structurilor de formare. Aceste infrastructuri se referă nu numai la domeniile tradiționale aeriene, terestre și maritime, ci și la cele emergente, cum ar fi informațiile, spațiul și spațiul cibernetic. De asemenea, acestea pot fi utilizate pentru activități de cercetare și dezvoltare, demonstrații, testare și certificare în domeniul sistemelor sau tehnologiilor de apărare, inclusiv al celor dezvoltate în contextul Fondului european de apărare, precum și al sistemelor și tehnologiilor cu dublă utilizare. Ar trebui sprijinite proiectele multinaționale deschise utilizatorilor din alte state membre. Sprijinul poate să vizeze și proiecte orientate către implementarea capacităților digitale și cibernetice paneuropene și a infrastructurii aferente, cum ar fi mediile de dezvoltare a ingineriei virtuale, bancurile și laboratoarele de testare digitale, un nou mediu de luptă colaborativă, supercalculul, inteligența artificială (IA) și competențele digitale avansate conexe pentru apărare (de exemplu, șantierul naval digital, modelul sau geamănul digital al sistemelor militare).

În domeniul **materiilor prime critice**, investițiile sprijinite pot include proiecte și beneficiari care contribuie la mărirea autonomiei și a rezilienței Uniunii în ceea ce privește ecosistemele industriale pentru electromobilitate, baterii, energie din surse regenerabile, produse farmaceutice, aplicații digitale și apărare. Domeniile de investiții prioritare legate de materiile prime critice pot include dezvoltarea magneților, recuperarea pământurilor rare din magneții uzați, rafinarea pământurilor rare, minereurile primare și deșeurile miniere reciclate (bauxită, minereu de fier, deșeuri de cărbune). În viitor pot apărea alte nevoi de materii prime critice.

Pentru a se asigura o **aprovizionare cu alimente sigură și durabilă**, pot fi sprijinite investiții relevante, de exemplu, în transporturi, logistică, infrastructura descentralizată a lanțului alimentară și crearea de clustere în domeniul aprovizionării cu alimente.

6.1.2. Caracteristicile potențialelor produse financiare

Prin sprijinul acordat în cadrul componentei pentru infrastructură durabilă se va oferi finanțare cu rang prioritar și subordonată sub formă de împrumuturi, garanții, orice altă formă de finanțare sau de îmbunătățire a calității creditului, finanțare prin cvasicapital și prin capitaluri proprii. Scopul va fi de a facilita accesul la proiecte eligibile și la finanțe corporatiste. Produsele financiare trebuie să fie disponibile orizontal pentru diferitele domenii acoperite de această componentă de politică sau pot fi afectate unor priorități de politică specifice, inclusiv în cadrul produselor financiare tematice.

Produsele financiare trebuie să fie elaborate în funcție de prioritățile de politică și de nevoile pieței.

6.1.2.1. Intermediarii financiari care urmează să fie implicați

(a) În cazul finanțării prin îndatorare:

Poate candida orice tip de intermediar financiar, inclusiv băncile sau instituțiile naționale de promovare și alți intermediari publici, băncile comerciale, societățile de garantare, fondurile de datorii diversificate care oferă finanțare cu rang prioritar și subordonată și societățile de leasing, care sunt în măsură să furnizeze finanțare în domeniile acoperite de componenta pentru infrastructura durabilă, în deplină conformitate cu legislația aplicabilă la nivel național și la nivelul Uniunii și cu cerințele relevante din Regulamentul financiar.

(b) În cazul finanțării prin capitaluri proprii:

Pot candida intermediari financiari publici sau privați sau entități care urmează să fie înființate, fonduri de fonduri, fonduri de investiții în societăți necotate, fonduri cu capital de risc, vehicule coinvestiționale, fonduri de datorii de risc, care sunt în măsură să furnizeze finanțare prin capitaluri proprii în domeniile acoperite de componenta pentru infrastructura durabilă, în deplină conformitate cu legislația aplicabilă la nivel național și la nivelul UE și cu cerințele relevante din Regulamentul financiar.

Administratorii, consilierii sau alte persoane similare asociate cu astfel de intermediari (inclusiv administratorii sau consilierii debutanți) trebuie să demonstreze că au capacitatea și competențele necesare pentru a realiza astfel de investiții în domeniile în care intenționează să investească în cadrul componentei pentru infrastructura durabilă, că au posibilitatea concretă de a colecta fonduri și de a atrage capital privat și că au abilitatea de a genera randamente, ceea ce ar atrage mai multe investiții private în această clasă de active.

6.1.2.2. Destinatarii finali vizați

Componenta pentru infrastructură durabilă se axează pe sprijinirea investițiilor în infrastructuri și echipamente conexe promovate, printre altele, de:

- (a) promotori de sine stătători;
- (b) întreprinderi private, publice și semipublice;
- (c) vehicule cu scop special.

6.1.2.3. Produse financiare generale

Produsele financiare generale trebuie să vizeze îmbunătățirea accesului la finanțare pentru proiecte de sine stătătoare sau pentru proiecte mai mici grupate, prin finanțări furnizate direct sau indirect (de exemplu, prin intermediul vehiculelor investiționale) de către partenerii de implementare.

Produsele financiare generale pot sprijini o gamă diversificată de destinatari finali cu profiluri de risc diferite, cum ar fi următoarele:

- (a) proiecte de la entități reglementate pe bază corporativă sau fără recurs, inclusiv PPP-uri (de exemplu, servicii publice de energie, transporturi, deșeuri, apă și ape uzate și administratori de mari infrastructuri), sau de la întreprinderi publice sau semipublice, care prezintă, de regulă, un risc scăzut;
- (b) proiecte de la entități nereglementate pe bază corporativă sau fără recurs, inclusiv PPP-uri (de exemplu, producția de energie, stocarea energiei, eficiența energetică a industriilor mari consumatoare de energie, concesionarii de autostrăzi, operatorii de terminale aeroportuare/portuare și operatorii feroviari, transportul maritim verde, infrastructura de bandă largă și spațială) care prezintă, de regulă, un risc mediu spre ridicat;
- (c) implementarea proiectelor de sprijinire a bunurilor publice, inclusiv a proiectelor desfășurate de IMM-uri în domeniul electromobilității, al eficienței energetice, al capitalului natural sau al soluțiilor naturale de către autoritățile locale sau investitorii filantropici, precum și în domeniul spațial, care prezintă, de regulă, un risc ridicat;
- (d) portofoliile de tranzacții în domenii precum eficiența energetică și energia din surse regenerabile pentru gospodării sau IMM-uri, înverzirea activelor mobile.

În cazul finanțării prin îndatorare furnizate de partenerul de implementare

Garanția UE poate fi acordată pentru operațiuni de finanțare și de investiții, inclusiv sub formă de:

- (a) împrumuturi prioritare, obligațiuni, contracte de leasing și linii de credit, inclusiv datorii cu rang prioritar pentru proiecte cu recurs limitat;
- (b) împrumuturi subordonate, inclusiv sub forma unei finanțări de tip mezanin;
- (c) garanții (finanțate sau nefinanțate) acordate finanțatorilor terți și alte acorduri de partajare a riscurilor cu intermediari financiari;
- (d) îmbunătățirea calității creditului pentru investiții noi (pentru obligațiuni pentru finanțarea proiectelor, împrumuturi bancare sau o combinație a celor două), inclusiv sub formă de produse subordonate.

Finanțarea subordonată poate fi utilizată și pentru a se mobiliza finanțarea privată și diversificarea de la finanțarea bancară la finanțarea de pe piața de capital.

Garanția UE poate fi utilizată pentru dezvoltarea de produse financiare care sprijină utilizarea obligațiunilor ecologice.

6.1.2.4. Produse financiare tematice

Sprijinul acordat prin produse financiare tematice va viza, printre altele:

- (a) în sfera transporturilor – proiecte cu risc ridicat din domeniul mobilității durabile și al transportului inteligent și mai sigur.

- (b) în sfera surselor regenerabile de energie – activități specifice cu risc ridicat, cum ar fi:
- (i) garanțiile inovatoare personalizate din cadrul compartimentului pentru statele membre, care sunt destinate reducerii costului de capital al investițiilor în surse regenerabile de energie în statul membru respectiv;
  - ii) produsele de garantare cu risc ridicat pentru promovarea pieței contractelor de achiziție de energie electrică din surse regenerabile de către întreprinderi, care contribuie la asigurarea unor niveluri crescute de finanțare privată pe termen lung pentru investițiile în energia din surse regenerabile;
- (c) în sfera eficienței energetice – activități specifice cu risc ridicat, cum ar fi:
- (i) clădirile rezidențiale: instrumentul de garantare poate fi combinat cu granturi pentru a se debloca finanțarea privată și a se stimula gospodăriile să abordeze deficitul semnificativ de finanțare în ceea ce privește renovarea și reabilitarea clădirilor rezidențiale, în special renovările de amploare;
  - ii) contractele de performanță energetică și societățile de servicii energetice (SSE): instrument de garantare și fond reînnoibil pentru SSE pentru a se elimina barierele și a se debloca finanțarea pentru elaborarea de contracte de performanță energetică pentru proiectele de eficiență energetică;
  - iii) indiferent de destinatarul final, îmbunătățirea calității creditului în ceea ce privește obligațiunile ecologice, pentru a se atrage investitori instituționali în noi finanțări în materie de eficiență energetică și pentru a se promova totodată extinderea dimensiunii în prezent limitate a pieței obligațiunilor ecologice;
- (d) în ceea ce privește transformarea inteligentă și modernizarea infrastructurii de energie electrică – proiectele care promovează:
- (i) modele de afaceri noi pentru implementarea de surse de flexibilitate, cum ar fi răspunsul la cerere și stocarea energiei;
  - ii) surse de energie descentralizate și la scară redusă, dezvoltate de operatorii nou-intrați pe piață și de comunitățile energetice de pe piețele noi.
- (e) proiecte de promovare a introducerii pe piață a tehnologiilor cu emisii reduse de carbon: proiecte care includ tehnologii de captare, transport, stocare și/sau utilizare a dioxidului de carbon (CUSC) legate de producția de energie electrică, încălzire și răcire, gaze cu emisii scăzute de carbon (cum ar fi hidrogenul) sau procese industriale, stocarea energiei, precum și instalații de bioenergie și unități de producție care permit tranziția energetică sau substituția produselor care generează un nivel ridicat de emisii de dioxid de carbon;
- (f) proiecte sau programe de investiții verzi durabile cu risc ridicat, care promovează o abordare cuprinzătoare bazată pe capitalul natural în ceea ce privește protecția și refacerea mediului și gestionarea tranziției către o bioeconomie circulară, eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor, cu emisii scăzute și care stimulează eliminarea dioxidului de carbon.
- (g) în sectorul digital, proiectele cu un risc financiar ridicat, în special proiectele de conectivitate din zonele albe și gri (și anume, fără o viabilitate comercială imediată) sau proiectele care prezintă un progres tehnologic semnificativ (de exemplu, fără recurgerea la modernizări succesive, ci prin implementarea tehnologiilor de ultimă generație, inclusiv implementarea de rețele și de infrastructuri de date durabile);
- (h) portofolii cu risc ridicat în domeniul eficienței energetice, al energiei din surse regenerabile și al înverzirii activelor mobile;
- (i) în sectorul spațial – proiecte cu risc ridicat sau cu o intensitate ridicată a capitalului legate de infrastructura spațială și serviciile conexe, precum și noi concepte pentru infrastructura spațială și soluții spațiale și terestre.

6.2. Componenta pentru cercetare, inovare și digitalizare

6.2.1. Domeniile de politică ale intervenției

Sprejtinul acordat în cadrul componentei pentru cercetare, inovare și digitalizare facilitează și accelerează accesul la finanțare pentru proiecte de cercetare și inovare, promotori, întreprinderi și alte entități inovatoare și stimulează transformarea digitală a întreprinderilor, a piețelor și a statelor membre, în conformitate cu articolul 3 alineatul (2) litera (b) și cu articolul 8 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul InvestEU. În conformitate cu obiectivul InvestEU de promovare a competitivității Uniunii, componenta pentru cercetare, inovare și digitalizare va avea un impact științific, tehnologic, economic și societal prin consolidarea bazei științifice și tehnologice a Uniunii, scopul final constând în realizarea priorităților strategice ale Uniunii și în acordarea de sprijin pentru extinderea întreprinderilor inovatoare și pentru introducerea pe piață a tehnologiilor. Investițiile din cadrul componentei pentru cercetare, inovare și digitalizare vor oferi Europei mijloacele necesare pentru dezvoltarea rezilienței în sectoare industriale esențiale.

Domeniile eligibile pentru operațiuni de finanțare și de investiții în cadrul componentei pentru cercetare, inovare și digitalizare sunt enumerate în anexa II la Regulamentul InvestEU, în special la punctele 5 și 6. Orice alte domenii relevante pentru operațiunile de finanțare și de investiții care figurează în anexa II la Regulamentul InvestEU, cum ar fi punctele 13 și 14, și care se încadrează în activități de cercetare, inovare și digitalizare, sunt eligibile pentru finanțare și în cadrul componentei pentru cercetare, inovare și digitalizare. În domeniile respective pot fi incluse activități de cercetare, de dezvoltare de produse, de demonstrare, de inovare și de digitalizare în sectoarele care acoperă energia, industria mare consumatoare de energie, mediul, economia albastră, domeniul maritim, transporturile, sănătatea, științele vieții, biotehnologia, industria agroalimentară, apărarea, spațiul cosmic și industriile culturale și creative, printre altele. Domeniile eligibile pot fi ordonate în funcție de prioritate, în conformitate cu secțiunea 2.3.2.1 din prezentele orientări în materie de investiții.

Domeniul de aplicare al componentei acoperă activitățile de cercetare, inovare, demonstrație și digitalizare, inclusiv investiții legate de lansarea de noi produse și tehnologii pe piață, care au trecut de etapa de cercetare și dezvoltare, precum și de inovare organizațională și de proces, inclusiv modele de afaceri noi și inovatoare. În domeniul de aplicare sunt incluse și operațiunile de finanțare și de investiții din domeniul cercetării științifice fundamentale și al cercetării aplicate în ceea ce privește demonstrarea unui sistem efectiv într-un mediu operațional ⁽⁹¹⁾.

Cercetarea și dezvoltarea sunt definite ca activitatea sistematică întreprinsă pentru mărirea volumului de cunoștințe și pentru conceperea de noi aplicații ale cunoștințelor disponibile. Activitatea trebuie să conțină un element de noutate, de creativitate și de incertitudine în privința rezultatului, și trebuie să urmeze metode sistematice, transferabile și reproductibile ⁽⁹²⁾.

Inovarea se referă la inovarea în materie de produse, procese și organizare, care cuprinde dezvoltarea, demonstrarea, introducerea, comercializarea și adoptarea unui produs sau a unui proces nou sau îmbunătățit în mod semnificativ (inclusiv a unui model de afaceri) sau a unui serviciu, care creează valoare pentru consumator și/sau societate.

Digitalizarea se referă la cercetarea și inovarea, demonstrarea, testarea, implementarea și adoptarea de tehnologii și servicii digitale, precum și la investiții care contribuie la transformarea digitală a întreprinderilor, a industriilor și a domeniilor de interes public din Uniune.

În plus, sprijinul acordat în cadrul componentei pentru cercetare, inovare și digitalizare va urmări să contribuie în mod substanțial la Pactul verde european, vizând proiecte care aduc beneficii în materie de climă și mediu. Printre altele, această componentă poate include proiecte care vizează evitarea sau reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și a poluării generate de industriile mari consumatoare de energie și de economia digitală, precum și eficiența materialelor utilizate. Vor fi vizate proiecte care utilizează tehnologii, servicii și soluții digitale prin care se urmărește evitarea sau reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, a poluării și a deșeurilor în alte sectoare ale economiei, inclusiv, dar nu numai, în industrie, transporturi, energie și agricultură. De asemenea, se va acorda sprijin pentru investiții cu o contribuție substanțială la economia circulară, în special în sectoarele-cheie care utilizează cele mai multe resurse și în care potențialul de circularitate este ridicat.

Investițiile în ecosistemul spațial pot să sprijine obiectivele strategiei spațiale pentru Europa, care constau în maximizarea beneficiilor pentru societatea și economia Uniunii, vizând proiecte care: (i) să accelereze implementarea aplicațiilor și serviciilor digitale bazate pe date spațiale; (ii) să integreze datele și serviciile spațiale în produse inovatoare din alte segmente de piață, de exemplu vehiculele autonome sau rețelele de conectivitate; și (iii) să intensifice implementarea comercială și fabricarea tehnologiei spațiale, inclusiv accesul la spațiu ⁽⁹³⁾.

Componenta pentru cercetare, inovare și digitalizare poate contribui, de asemenea, la dezvoltarea industriei de apărare, în special prin sprijinirea întreprinderilor care participă la proiecte de inovare în sectorul apărării și în cel al tehnologiilor cu dublă utilizare strâns legate de acest sector, precum și prin sprijinirea lanțului de aprovizionare din sectorul apărării.

Componenta pentru cercetare, inovare și digitalizare va sprijini și prioritățile de politică ale Uniunii, astfel cum sunt stabilite în cadrul altor programe, cum ar fi Orizont Europa, programul Europa digitală, programul „Europa creativă”, programul spațial european, Fondul european de apărare, Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală etc.

De asemenea, componenta poate să canalizeze fonduri din programele sectoriale, cum ar fi Fondul pentru inovare instituit în cadrul schemei de comercializare a certificatelor de emisii (ETS) și alte programe și fonduri ale Uniunii și naționale. Astfel de investiții pot fi combinate cu finanțarea acordată în cadrul programelor UE sau al celor instituite în cadrul politicii de coeziune (gestiune partajată) sau în cadrul programelor naționale.

⁽⁹¹⁾ Niveluri de maturitate tehnologică.

⁽⁹²⁾ OCDE, Manualul Frascati 2015 – *Guidelines for Collecting and Reporting Data on Research and Experimental Development* (Orientări pentru colectarea și raportarea datelor privind cercetarea și dezvoltarea experimentală), p. 44-45, https://read.oecd-ilibrary.org/science-and-technology/frascati-manual-2015_9789264239012-en

⁽⁹³⁾ În conformitate cu cea mai recentă actualizare a listei de acțiuni privind tehnologiile spațiale critice pentru non-dependența strategică europeană, stabilită de Grupul operativ comun al Comisiei, ESA și AEA.

În cadrul componentei pentru cercetare, inovare și digitalizare, sprijinul trebuie să genereze valoare adăugată la nivelul politicii prin asigurarea accesului la finanțare pentru cercetare, inovare și digitalizare în oricare dintre următoarele cazuri:

- (a) promovarea investițiilor în cercetare și inovare cu scopul de a se consolida baza științifică și tehnologică a Uniunii, de a se accelera transformarea industrială, inclusiv investițiile în tehnologii-cheie, și de a se îndeplini obiectivele și misiunile programului Orizont Europa;
- (b) sprijinirea transformării digitale a IMM-urilor și a întreprinderilor cu capitalizare medie;
- (c) sprijinirea proiectelor de digitalizare și inovare care sporesc interoperabilitatea și remediază disparitățile existente la nivel de digitalizare și inovare între diferitele state membre, întreprinderi și sectoare;
- (d) promovarea dezvoltării și implementării de capacități și tehnologii digitale strategice, inclusiv soluții digitale securizate din punct de vedere cibernetic care conduc la modele de afaceri inovatoare și nedemonstrate care abordează provocări societale (de exemplu, soluțiile digitale pentru durabilitate) și care contribuie la reziliență, circularitate și autonomie;
- (e) sprijinirea investițiilor în produse, tehnologii, soluții sau modele de afaceri care aduc beneficii pentru mediu și climă în comparație cu soluțiile alternative, contribuind la atenuarea schimbărilor climatice și la reducerea impactului asupra mediului;
- (f) sprijinirea investițiilor cu risc, inclusiv la nivel transfrontalier, legate de tehnologie, piață, demonstrare, introducere și afaceri, care implică un risc mai mare din cauza incertitudinii privind succesul rezultatelor lor sau a beneficiilor financiare finale pentru entitatea în cauză;
- (g) promovarea operațiunilor demonstrative timpurii în cazul cărora investitorii privați sunt reticenți la riscuri sau se confruntă cu impredictibilitatea randamentelor sau cu volatilitatea pieței;
- (h) promovarea operațiunilor care mobilizează investiții private în cercetare, inovare și digitalizare, în vederea atingerii obiectivelor de politică ale UE;
- (i) promovarea transferului și a extinderii rezultatelor cercetării și inovării, precum și a tehnologiilor către piață, precum și sprijinirea implementării lor industriale, sprijinindu-se facilitatorii pieței și cooperarea dintre întreprinderi;
- (j) sprijinirea investițiilor în cercetare și inovare realizate de institute de cercetare, universități și organizații de cercetare, care contribuie la obiectivele programului Orizont Europa și Erasmus+ și consolidează legăturile dintre furnizorii de servicii de cercetare și dezvoltare (instituții academice, centre de cercetare etc.) și întreprinderi;
- (k) sprijinirea întreprinderilor inovatoare cu creștere rapidă care caută finanțare pentru comercializarea inovațiilor care au trecut testul fezabilității tehnice și economice;
- (l) asigurarea unor economii de scară și completarea investițiilor naționale, interregionale și regionale în cercetare, inovare și digitalizare, inclusiv adoptarea unor produse, tehnologii sau modele de afaceri noi transregionale în statele membre;
- (m) sprijinirea platformelor de investiții tematice și a altor produse financiare inovatoare (luându-se în considerare în mod corespunzător economiile de scară); sau
- (n) promovarea finanțării alternative și a soluțiilor inovatoare de finanțare, cum ar fi finanțarea participativă, investitorii providențiali și filantropia de risc, promovându-se transferul de bune practici între intermediarii financiari, cu scopul de a se încuraja apariția unei oferte ample de produse pentru activitățile de cercetare, inovare și digitalizare.

Acțiunile prevăzute la al doisprezecelea paragraf literele (a) - (n) din prezenta secțiune 6.2.1 pot fi completate de:

- (a) colectarea de date la nivelul UE privind disfuncționalitățile pieței de cercetare, inovare și digitalizare sau situațiile de investiții sub nivelul optim, urmărirea schimbărilor tehnologice și industriale, identificarea viitoarelor lanțuri valorice strategice emergente și punerea acestor informații la dispoziția publicului și
- (b) furnizarea de asistență tehnică pentru proiectele de cercetare, inovare și digitalizare din diferite sectoare și îmbunătățirea bancabilității acestora.

6.2.1.1. Investiții strategice în cadrul componentei pentru cercetare, inovare și digitalizare

Investițiile strategice realizate în cadrul componentei pentru cercetare, inovare și digitalizare pot sprijini **implementarea industrială a tehnologiilor fabricate în UE care au fost demonstrate, pot promova piețele acestora și pot aduce industria UE într-o poziție de frunte pe plan mondial**, în concordanță cu obiectivele „Noii strategii industriale pentru Europa”⁽⁹⁴⁾ și cu strategiile sectoriale subiacente, inclusiv strategia digitală („Strategia privind conturarea viitorului digital al Europei”⁽⁹⁵⁾), „Cartea albă privind inteligența artificială”⁽⁹⁶⁾, „strategia europeană privind datele”⁽⁹⁷⁾ (inclusiv spații europene comune ale datelor, de exemplu privind sănătatea și finanțele) și „strategia UE privind vaccinurile”⁽⁹⁸⁾. Investițiile trebuie să vizeze extinderea și fabricarea la scară industrială a acestor tehnologii și inovații generice, transformatoare, verzi și digitale în sectoarele acoperite de componenta pentru cercetare, inovare și digitalizare care au trecut de etapa de cercetare, inovare și demonstrare.

Se poate acorda sprijin pentru investițiile în **instalații de reciclare și de producție pentru fabricarea în Uniune a unor componente și dispozitive TIC** care contribuie la inovarea, durabilitatea, reziliența și autonomia industriei TIC europene, a subsectoarelor acesteia și a lanțurilor sale valorice. Astfel de proiecte se pot referi la oricare dintre următoarele domenii de producție TIC: componente electronice (semiconductori și microprocesoare), calculatoare și echipamente periferice, echipamente de comunicații, produse electronice de larg consum, suporturi magnetice și optice, echipamente și piese electronice și de telecomunicații, software, programare, prelucrarea datelor, găzduire și activități conexe, precum și altele.

În domeniul **asistenței medicale**, operațiunile sprijinite trebuie să vizeze noi produse medicale eficiente și accesibile, inclusiv cercetarea, inovarea, digitalizarea și fabricarea de produse farmaceutice, vaccinuri, dispozitive medicale, produse medicale pentru diagnosticare și terapie avansată, noi antimicrobiene și procese inovatoare de dezvoltare care nu implică testarea pe animale, precum și competitivitatea industriei farmaceutice din Uniune în ansamblu, inclusiv producția de substanțe chimice și de ingrediente farmaceutice active.

În domeniul **apărării**, proiectele legate de tehnologie și/sau proiectele de investiții productive (de exemplu, modernizarea, digitalizarea și extinderea capacităților de producție existente sau crearea de noi capacități de producție) pot fi corelate cu domeniile strategice, în care investițiile vor contribui la autonomia tehnologică și industrială a industriei de apărare a Uniunii, contribuind astfel la autonomia strategică și reziliența sa. Se poate acorda sprijin pentru dezvoltarea de către întreprinderile inovatoare a unor tehnologii de apărare critice și disruptive. Investițiile pot contribui, de asemenea, la trecerea cu succes în etapele ulterioare a proiectelor-cheie pentru care etapa de cercetare și dezvoltare a beneficiat deja de sprijin, de exemplu, în cadrul FED și al programelor anterioare acestuia, sau pot sprijini lanțurile de aprovizionare implicate în astfel de proiecte.

De asemenea, proiectele pot implica protejarea și dezvoltarea capacităților critice din lanțurile de aprovizionare pentru apărare ale Uniunii în ceea ce privește domeniile strategice și reducerea dependenței față de țări terțe.

6.2.2. Caracteristicile potențialelor produse financiare

6.2.2.1. Intermediarii financiari care urmează să fie implicați

(a) În cazul finanțării prin împrumut:

Poate candida orice tip de intermediar financiar, inclusiv băncile sau instituțiile naționale de promovare și alți intermediari publici, băncile comerciale, societățile de garantare, fondurile de datorii diversificate care oferă finanțare cu rang prioritar și subordonată și societățile de leasing, care este în măsură să furnizeze finanțare în domeniile acoperite de componenta pentru cercetare, inovare și digitalizare, în deplină conformitate cu legislația aplicabilă la nivel național și la nivelul Uniunii și cu cerințele relevante din Regulamentul financiar.

(b) În cazul finanțării prin capitaluri proprii:

Pot candida intermediari financiari publici sau privați sau entități care urmează să fie înființate, fonduri de fonduri, fonduri de investiții în societăți necotate, fonduri cu capital de risc, vehicule coinvestiționale, fonduri de datorii de risc, fonduri ale investitorilor providențiali, fonduri de transfer de tehnologie, care sunt în măsură să furnizeze finanțare prin capitaluri proprii în domeniile acoperite de componenta pentru cercetare, inovare și digitalizare, în deplină conformitate cu legislația aplicabilă la nivel național și la nivelul Uniunii și cu cerințele relevante din Regulamentul financiar.

⁽⁹⁴⁾ Comunicarea Comisiei intitulată „O nouă Strategie industrială pentru Europa” [COM(2020) 102 final].

⁽⁹⁵⁾ Comunicarea Comisiei intitulată „Conturarea viitorului digital al Europei” [COM(2020) 67 final].

⁽⁹⁶⁾ Cartea albă „Inteligența artificială – O abordare europeană axată pe excelență și încredere” [COM(2020) 65 final].

⁽⁹⁷⁾ Comunicarea Comisiei intitulată „O strategie europeană privind datele” [COM(2020) 66 final].

⁽⁹⁸⁾ Comunicarea Comisiei intitulată „Strategia UE privind vaccinurile împotriva COVID-19” [COM(2020) 245 final].

Administratorii, consilierii sau alte persoane similare asociate cu astfel de intermediari (inclusiv administratorii sau consilierii debutanți) trebuie să demonstreze că au capacitatea și competențele necesare pentru a realiza astfel de investiții în domeniile în care intenționează să investească în cadrul componentei pentru cercetare, inovare și digitalizare, că au posibilitatea concretă de a colecta fonduri și de a atrage capital privat și că au capacitatea de a genera randamente, ceea ce ar atrage mai multe investiții private în această clasă de active.

6.2.2.2. Destinatarii finali vizați

Componenta pentru cercetare, inovare și digitalizare se axează pe sprijinirea activităților de cercetare, inovare și digitalizare promovate de:

- (a) promotori de sine stătători;
- (b) întreprinderi private, publice și semipublice, inclusiv IMM-uri și întreprinderi cu capitalizare medie;
- (c) vehicule cu scop special;
- (d) universități, birouri de transfer de tehnologie și centre de învățământ superior;
- (e) centre de cercetare;
- (f) infrastructuri de cercetare și tehnologie;
- (g) agenții, acceleratoare, incubatoare, centre și clustere de inovare și digitalizare;
- (h) alți promotori din domeniul cercetării, inovării și digitalizării (de exemplu, persoane fizice, fundații de finanțare a cercetării).

Segmentarea pieței și identificarea grupurilor-țintă se vor realiza pe bază sectorială (în legătură cu domeniile în care vor fi puse în aplicare prioritățile de politică) și pe baza ciclului de viață al proiectului sau al întreprinderii (conform evaluării pieței).

Operațiunile din cadrul Fondului InvestEU care sunt sprijinite printr-o contribuție din Fondul pentru inovare EU ETS respectă normele de eligibilitate și criteriile de selecție prevăzute la articolul 10a alineatul (8) din Directiva 2003/87/CE ⁽⁹⁾ și actele delegate adoptate cu privire la dispoziția respectivă.

6.2.2.3. Produse financiare generale

Sprijinul acordat în cadrul componentei pentru cercetare, inovare și digitalizare va oferi finanțare cu rang prioritar și subordonată sub formă de împrumuturi sau garanții și orice altă formă de finanțare, inclusiv datorii de risc și leasing sau îmbunătățirea calității creditului, finanțare prin cvasicapital și prin capitaluri proprii, pentru a facilita accesul la finanțare pentru proiectele și întreprinderile din domeniul cercetării, inovării și digitalizării. Produsele financiare pot fi puse la dispoziție orizontal pentru diferitele domenii acoperite de componenta de politică sau pot fi atribuite unor priorități specifice în cadrul produselor financiare tematice.

Sprijinul acordat prin produsele financiare generale poate viza, printre altele:

- (a) infrastructura pentru cercetare și tehnologie: promovată de organizații de cercetare publice sau private (cum ar fi institute de cercetare și universități), inclusiv instalațiile direct legate de cercetare și inovare și de activitatea digitală, cum ar fi laboratoarele sau centrele de calcul de înaltă performanță.
- (b) proiectele de cercetare, inovare și digitalizare de mari dimensiuni: îmbunătățirea accesului la finanțarea de risc pentru proiectele de cercetare, inovare și digitalizare de mari dimensiuni care provin de la firme mai mari, PPP și vehicule cu scop special sau proiecte de sine stătătoare.
- (c) IMM-urile, întreprinderile mici cu capitalizare medie și întreprinderile cu capitalizare medie inovatoare, pentru sprijinirea activităților de cercetare, inovare și digitalizare care contribuie la creșterea economică.
- (d) Întreprinderile cu creștere rapidă sau bazate pe cercetare, inovare și digitalizare, infrastructurile de cercetare și tehnologie, investițiile în cercetare și inovare realizate de organizații de cercetare publice sau private (cum ar fi institute de cercetare și universități) situate în statele membre, care sunt etichetate drept „inovatori moderați” și „inovatori modești” în Tabloul de bord european privind inovarea.

(a) În cazul finanțării prin îndatorare furnizate de partenerul de implementare

Garanția UE poate fi acordată pentru operațiunile de finanțare și de investiții, inclusiv sub formă de:

- (a) datorie directă (inclusiv împrumuturi subordonate), creditare negarantată, împrumuturi negarantate, finanțare de tip mezanin, împrumuturi cu rang prioritar și linii de credit;

⁽⁹⁾ Directiva 2003/87/CE, astfel cum a fost modificată prin Directiva (UE) 2018/410 (JO L 76, 19.3.2018, p. 3).

- (b) (contra)garanții, garanții prin creditare din fonduri atrase, garanții finanțate și alte acorduri de partajare a riscurilor pentru schemele de garanții implementate de intermediarii financiari sau de partenerii de implementare;
- (c) garanții directe și alte acorduri de partajare a riscurilor pentru intermediarii financiari sau partenerii de implementare;
- (d) îmbunătățire a calității creditului pentru investiții noi (pentru obligațiuni pentru finanțarea proiectelor, împrumuturi bancare sau o combinație a celor două);
- (e) investiție directă într-un intermediar financiar sau în paralel cu acesta, indiferent dacă este vorba despre un fond de investiții, o schemă de (co)investiții sau un vehicul cu scop special care investește direct sau indirect în datorii cu rang prioritar sau subordonate sau în instrumente hibride de capital propriu și capital împrumutat.

Garanția UE va urmări reducerea dificultăților specifice cu care se confruntă entitățile viabile în ceea ce privește accesul la finanțare, în principal din cauza riscului lor perceput mai ridicat sau a lipsei unor garanții reale suficiente sau din cauza unei capacități limitate a furnizorilor comerciali de finanțare de a evalua proiectul sau modelul de afaceri subiacent.

- (b) În cazul finanțării prin capitaluri proprii furnizate de partenerul de implementare

Investițiile de capital și cvasicapital se efectuează în special sub formă de:

- (a) capitaluri proprii directe în destinații finale;
- (b) coinvestiții și scheme de coinvestiții (inclusiv platforme de investiții);
- (c) capitaluri proprii și garanții acordate intermediarilor financiari care investesc direct în entități aflate în orice stadiu de dezvoltare sau garanții pentru investitorii unor astfel de intermediari financiari;
- (d) acorduri de investiții și/sau de partajare a riscurilor în structurile fondurilor de datorii;
- (e) investiții în structuri ale fondurilor de fonduri.

6.2.2.4. Produse financiare tematice

Sprijinul acordat prin produse financiare tematice poate viza:

- (a) facilități de finanțare tematice care oferă finanțare prin împrumut și/sau prin capitaluri proprii pentru domenii precum:
  - (i) proiecte inovatoare demonstrative timpurii și proiecte de digitalizare în domenii tematice cu risc ridicat, cum ar fi industria cu emisii scăzute de dioxid de carbon, transporturile, energia și spațiul;
  - (ii) dezvoltarea clinică, validarea și intrarea pe piață în domeniul bolilor infecțioase, al bolilor rare și complexe, al bolilor neurodegenerative și al altor boli;
  - (iii) economia albastră durabilă și utilizarea durabilă a resurselor marine, de exemplu acvacultura și biotehnologia albastră;
  - (iv) sistemele alimentare, sistemele bazate pe conceptul bio și bioeconomia în sens mai larg;
  - (v) economia circulară, soluțiile naturale și capitalul natural;
  - (vi) tehnologiile și serviciile climatice și adaptarea la schimbările climatice.

Domeniile tematice vor fi selectate pe baza priorităților de politică și a evaluării menționate în secțiunea 2.3.2.2 din prezentele orientări în materie de investiții.

- (b) alte acorduri de partajare a riscurilor, cum ar fi platformele de investiții pentru catalizarea finanțării din partea terților în domenii specifice de importanță strategică pentru politica de cercetare, inovare și digitalizare, în completarea investițiilor din partea sistemelor de finanțare naționale, locale și publice existente și în sinergie cu acestea. Aceste platforme îndeplinesc următoarele condiții:
  - (i) oferă acces la finanțare prin produse de împrumut și/sau de capital pentru proiecte din domenii tematice specifice și sunt gestionate de intermediari financiari sau de administratori de fonduri selectați prin procedurile descrise în secțiunea 2.3.1;
  - (ii) oferă sprijin pentru digitalizarea generală a industriei și a tehnologiilor din Uniune definite la punctul 6 din anexa II la Regulamentul InvestEU, precum și pentru alte domenii eligibile;

- iii) sprijină tehnologiile, produsele sau modelele de afaceri care se confruntă cu riscuri mai mari din cauza capacității lor de inovare tehnologică sau din cauză că vizează piețe noi sau generează perturbări semnificative ale pieței;
- iv) vizează crearea unor instalații de demonstrare timpurie și de producție industrială care au ca scop punerea în aplicare a unor procese revoluționare, creatoare de piețe și extrem de inovatoare sau fabricarea de noi produse al căror conținut inovator are un potențial ridicat de creare de piețe în domeniul respectiv.

6.3. Componenta pentru IMM-uri

6.3.1. Domeniile de politică ale intervenției

Sprijinul acordat în cadrul componentei pentru IMM-uri trebuie să faciliteze accesul la finanțare și disponibilitatea finanțării în primul rând pentru IMM-uri, dar și pentru întreprinderile mici cu capitalizare medie, și să îmbunătățească competitivitatea acestora pe plan mondial, în orice etapă a dezvoltării lor, în special pentru cele care prezintă un risc perceput ridicat și care nu dispun de garanții reale suficiente, în special în etapele inițiale de dezvoltare.

Prin sprijinul acordat în cadrul componentei pentru IMM-uri trebuie să se urmărească, de asemenea, asigurarea unor surse de finanțare mai diversificate, inclusiv finanțare prin îndatorare subordonată, finanțare prin capitaluri proprii și finanțare de cvasicapital, în scopul sporirii capacității IMM-urilor și a întreprinderilor mici cu capitalizare medie de a-și finanța înființarea, creșterea economică, dezvoltarea și transferul, de a rezista la încetinirea creșterii economice și de a contribui la reziliența economiei și a sistemului financiar în timpul încetirii creșterii economice sau al șocurilor economice. Se poate oferi sprijin pentru investiții și capital de lucru, precum și pentru finanțarea riscurilor, de la stadiile incipiente până la cele de extindere, pentru a se asigura o poziție de lider tehnologic în sectoarele inovatoare și durabile, în special prin vizarea IMM-urilor ale căror activități se axează pe active necorporale din cauza activităților de cercetare, inovare și digitalizare sau din cauza particularităților sectorului, cum ar fi industriile culturale și creative ⁽¹⁰⁰⁾. Acolo unde este necesar, se poate acorda finanțare pentru achiziționarea unei întreprinderi sau pentru participarea angajaților la o întreprindere. Domeniile eligibile pot fi ordonate în funcție de prioritate, astfel cum se descrie în secțiunea 2.3.2.1 din prezentele orientări în materie de investiții. Produsele din cadrul componentei pentru IMM-uri vor fi dezvoltate în conformitate cu prioritățile și domeniile prezentate în „Strategia pentru IMM-uri pentru o Europă sustenabilă și digitală” ⁽¹⁰¹⁾.

Sprijinul acordat în cadrul componentei pentru IMM-uri va fi complementar inițiativelor Uniunii întreprinse în contextul uniunii piețelor de capital.

Sprijinul din cadrul componentei pentru IMM-uri ar trebui să genereze valoare adăugată prin sprijinirea finanțării prin îndatorare în principal a IMM-urilor (precum și a întreprinderilor mici cu capitalizare medie) în oricare dintre următoarele cazuri:

- (a) disfuncționalitățile pieței sau situațiile de investiții sub nivelul optim care nu sunt remediate în mod adecvat (în ceea ce privește volumele, acoperirea sau apetitul la risc sau intervalul de timp) prin instrumente de finanțare instituite la nivel regional sau național; aceasta poate include instituirea unor scheme care să asigure o mai mare eficacitate și eficiență sau economii de scară, deoarece statele membre ar putea fi reticente să creeze singure scheme de sprijin din motive legate de eficiența din punctul de vedere al costurilor;
- (b) întreprinderile care își desfășoară activitatea în sectoare economice clar definite ca fiind insuficient deservite (de exemplu, în unele cazuri, industriile culturale și creative, inclusiv sectorul mass-mediei), contribuind astfel la realizarea priorităților de politică ale UE;
- (c) atunci când este necesar să se accelereze adaptarea întreprinderilor la schimbări structurale clar identificate, contribuindu-se astfel la realizarea priorităților de politică ale UE;
- (d) soluțiile de finanțare care contribuie la realizarea obiectivelor uniunii piețelor de capital, inclusiv cele furnizate la nivel transfrontalier;
- (e) transferul de bune practici în întreaga Uniune (care poate include și furnizarea de asistență tehnică) efectuat între intermediarii financiari în vederea încurajării apariției unei oferte ample de produse pentru operațiuni de finanțare a IMM-urilor cu risc mai ridicat, adecvate nevoilor lor specifice de finanțare.

În plus, sprijinul din cadrul componentei pentru IMM-uri este menit să genereze valoare în materie de politici prin sprijinirea fondurilor care oferă soluții personalizate de finanțare prin îndatorare și de finanțare prin capitaluri proprii sau finanțare de cvasicapital pentru IMM-uri și pentru întreprinderile mici cu capitalizare medie, în oricare dintre următoarele cazuri:

- (a) intermediarii financiari mobilizează fonduri sau investesc ori furnizează finanțare la nivel transfrontalier, ceea ce sprijină diversificarea riscurilor și permite atragerea și strângerea la un loc a capitalului privat;

⁽¹⁰⁰⁾ Astfel cum se descrie la punctul 8 din anexa II la Regulamentul InvestEU.

⁽¹⁰¹⁾ Comunicarea Comisiei intitulată „O strategie pentru IMM-uri pentru o Europă sustenabilă și digitală” [COM(2020) 103 final] (secțiunea 4. Îmbunătățirea accesului la finanțare).

- (b) investiția sprijină crearea unor fonduri mai mari, care au capacitatea de a genera randamente suficiente pentru a atrage investitori privați;
- (c) disfuncționalitățile pieței sau situațiile de investiții sub nivelul optim nu sunt remediate în mod adecvat (în ceea ce privește volumele, acoperirea stadiului de dezvoltare sau intervalul de timp) prin instrumente de finanțare instituite la nivel regional sau național. Aceasta poate include instituirea unor scheme care să asigure o mai mare eficacitate și eficiență sau economii de scară, deoarece statele membre ar putea fi reticente să creeze singure scheme de sprijin din considerente care țin de eficiența din punctul de vedere al costurilor;
- (d) intervenția are efecte demonstrative și/sau catalizatoare și contribuie la obiectivele de politică ale Uniunii, inclusiv la cele ale uniunii piețelor de capital;
- (e) intervenția sporește disponibilitatea unor soluții de finanțare bazate pe piață și personalizate pentru IMM-uri și pentru întreprinderile mici cu capitalizare medie;
- (f) transferul de bune practici în întreaga Uniune, cu scopul de a încuraja apariția unor noi administratori de fonduri/echipe de administrare care să extindă și să aprofundeze piața capitalului de risc din UE. Poate intra aici sprijinul pentru finanțarea alternativă și soluțiile inovatoare de finanțare, precum finanțarea participativă, investitorii providențiali și filantropia de risc.

6.3.2. Caracteristicile potențialelor produse financiare

6.3.2.1. Intermediarii financiari care urmează să fie implicați

(a) În cazul finanțării prin îndatorare:

Poate candida orice tip de intermediar financiar, inclusiv băncile sau instituțiile naționale de promovare și alți intermediari publici, băncile comerciale, societățile de garantare, fondurile de datorii diversificate care oferă finanțare cu rang prioritar și subordonată și societățile de leasing, care vizează generarea de noi portofolii de operațiuni de finanțare a IMM-urilor și/sau a întreprinderilor cu capitalizare medie cu risc mai ridicat, incluzând tranzacțiile de finanțare prin îndatorare personalizate care vizează sectoare economice insuficient deservite, în deplină conformitate cu legislația aplicabilă la nivel național și la nivelul Uniunii și cu cerințele relevante din Regulamentul financiar.

(b) În cazul finanțării prin capitaluri proprii:

Pot candida intermediari financiari consacrați sau entități care urmează să fie înființate, inclusiv fonduri de capital privat și de tip mezanin, vehicule coinvestiționale, fonduri de datorii de risc, fonduri cu capital de risc, fonduri ale investitorilor providențiali, fonduri de fonduri, fonduri transversale, care sunt în măsură să furnizeze finanțare prin capitaluri proprii și finanțare de cvasicapital în domeniile acoperite de componenta pentru IMM-uri, în deplină conformitate cu legislația aplicabilă la nivel național și la nivelul Uniunii și cu cerințele relevante din Regulamentul financiar.

Administratorii, consilierii sau alte entități similare asociate unor astfel de intermediari, inclusiv și administratorii sau consilierii debutanți, trebuie să demonstreze că au capacitatea și competențele necesare pentru a realiza astfel de investiții, că au posibilitatea concretă de a colecta fonduri și de a atrage capital privat și că au abilitatea prospectivă de a genera randamente, inclusiv printr-o bună strategie de investiții, ceea ce ar atrage mai multe investiții private în această clasă de active.

6.3.2.2. Destinatarii finali vizați

(a) În cazul finanțării prin îndatorare:

Sprijinul pentru finanțarea prin îndatorare va fi pus la dispoziție prin intermediari sau direct de către partenerul de implementare pentru finanțarea preponderentă a IMM-urilor, precum și a întreprinderilor mici cu capitalizare medie, astfel cum sunt definite în Regulamentul InvestEU, care nu ar primi finanțare de pe piață sau care nu ar primi sprijin în aceeași măsură, ca urmare, printre altele, a riscului perceput mai ridicat, a lipsei de garanții reale (suficiente) sau a faptului că întreprinderea este activă într-un domeniu economic clar definit ca fiind insuficient deservit sau desfășoară activități care vizează prioritățile de politică ale Uniunii.

În cazuri justificate, se poate acorda un sprijin specializat într-o mai mare măsură întreprinderilor dintr-un sector specific sau care desfășoară activități într-un domeniu de orientare de politică specifică, inclusiv în domeniul tranziției echitabile. În astfel de cazuri, pentru produsele financiare respective vor fi formulate criterii de eligibilitate clare și lipsite de ambiguitate pentru IMM-urile și întreprinderile mici cu capitalizare medie inovatoare. În plus, cerințele de raportare operațională vor face posibilă identificarea sprijinului oferit pentru un astfel de sector sau orientare de politică.

(b) În cazul finanțării prin capitaluri proprii:

În cadrul compartimentului pentru UE, sprijinul financiar prin capitaluri proprii va fi pus la dispoziție prin intermediari (inclusiv prin vehicule coinvestiționale) pentru IMM-uri și întreprinderi mici cu capitalizare medie, în conformitate cu definițiile cuprinse în Regulamentul InvestEU, și, mai precis, pentru activitățile care ar contribui la realizarea obiectivelor de politică ale Uniunii, menționate la articolul 3 din Regulamentul InvestEU.

Beneficiarii vizați pot fi stabiliți pe baza strategiei de investiții a administratorului fondului, axată pe sectoare sau activități conexe priorităților de politică ale Uniunii și pe baza ciclului de viață al întreprinderii, conform evaluărilor pieței.

6.3.2.3. Caracteristicile produselor financiare

Produsele financiare vor fi complementare utilizării de către statele membre a instrumentelor financiare pentru IMM-uri la nivel național și regional, în conformitate cu cerințele de adăugare din anexa V la Regulamentul InvestEU.

(a) În cazul finanțării prin împrumuturi furnizate de partenerul de implementare

Garanția UE poate fi acordată pentru operațiuni de finanțare și de investiții sub formă de:

- (a) împrumuturi directe acordate de partenerul de implementare;
- (b) contragarantii, garanții prin creditare din fonduri atrase și alte acorduri de partajare a riscurilor pentru schemele de garantare implementate de intermediarii financiari sau de partenerii de implementare;
- (c) garanții directe și alte acorduri de partajare a riscurilor pentru intermediarii financiari sau partenerii de implementare;
- (d) investiție directă într-un intermediar financiar sau în paralel cu acesta, indiferent dacă este vorba despre un fond de investiții, o schemă de (co)investiții sau un vehicul cu scop special care investește direct sau indirect în datorii cu rang prioritar sau subordonate.

Prin intermediul unor astfel de acorduri, garanția UE urmărește să reducă dificultățile specifice cu care se confruntă întreprinderile viabile în ceea ce privește accesul la finanțare din cauza riscului lor perceput mai ridicat sau a lipsei unor garanții reale (suficiente). Acest obiectiv poate fi realizat prin sprijinirea, printre altele, a următoarelor tranzacții:

- (a) finanțarea întreprinderilor nou-înființate;
- (b) finanțarea tranzacțiilor cu cerințe semnificativ reduse în materie de garanții reale (sau fără cerințe în materie de garanții reale) (creditare negarantată);
- (c) finanțarea subordonată;
- (d) finanțarea tranzacțiilor cu condiții de rambursare sau scadențe care, de regulă, nu sunt furnizate de intermediarii financiari.

Eligibilitatea unei propuneri prezentate de un intermediar financiar pentru constituirea unui portofoliu de operațiuni de finanțare se va stabili pentru fiecare intermediar și, în cazul finanțării directe, pentru fiecare partener de implementare, în raport cu activitățile sale comerciale existente. În principiu, garanția UE este menită să ducă la extinderea activității comerciale a intermediarului financiar sau a partenerului de implementare prin finanțarea unor tranzacții pe care aceștia nu le-ar fi finanțat în absența garanției UE, din cauza profilului de risc mai ridicat al unui astfel de portofoliu. În cazul în care un intermediar financiar dispune deja de un produs specific de finanțare a IMM-urilor cu risc mai ridicat, dar posibilitatea sa concretă de a satisface cererea de pe piață este limitată, garanția UE poate fi utilizată pentru sprijinirea unei mărimi semnificative a volumului unui astfel de produs de finanțare a IMM-urilor cu risc mai ridicat.

Operațiunile de finanțare, care pot fi incluse în portofolii, vor cuprinde și împrumuturi pentru investiții, facilități de capital de lucru (inclusiv reînnoibile), facilități de finanțare a comerțului, împrumuturi (inclusiv cele integrate într-un cont curent sau legate de acesta), garanții bancare, tranzacții de leasing, împrumuturi subordonate și împrumuturi pentru emisiunile de creanțe cu rang prioritar și subordonate.

(b) În cazul finanțării prin capitaluri proprii furnizate de partenerul de implementare

Garanția UE se va utiliza pentru garantarea investițiilor în fonduri intermediare de capital de risc, inclusiv fonduri de fonduri și vehicule coinvestiționale care furnizează capitaluri proprii și cvasicapital IMM-urilor și întreprinderilor mici cu capitalizare medie în orice stadiu al dezvoltării acestora, precum și fonduri care oferă finanțare prin împrumuturi IMM-urilor și întreprinderilor mici cu capitalizare medie.

Posibile evoluții suplimentare ale produselor

Componenta pentru IMM-uri va fi disponibilă, de asemenea, pentru crearea de produse-pilot financiare prin care se remediază disfuncționalitățile pieței și situațiile de investiții sub nivelul optim sau se atrag mai multe investiții private (de exemplu prin furnizarea de garanții pentru investitori). Dacă au succes, astfel de proiecte-pilot pot fi ulterior puse complet în aplicare. În cazuri justificate în mod corespunzător, pe baza evaluărilor pieței, aceste proiecte-pilot se pot abate de la condițiile stabilite în secțiunile 4 și 5 din prezentele orientări în materie de investiții.

6.4. Componenta pentru investiții sociale și competențe

6.4.1. Domeniile de politică ale intervenției

Sprajinul acordat în cadrul componentei pentru investiții sociale și competențe trebuie să faciliteze implementarea proiectelor care consolidează dimensiunea socială a Uniunii, astfel cum se subliniază în Pilonul european al drepturilor sociale. În cadrul componentei pentru investiții sociale și competențe se pune accentul pe generarea unui impact social pozitiv. Mai concret, acțiunile din cadrul acestei componente vizează convergența ascendentă, reducerea inegalităților, mărirea rezilienței și a incluziunii prin promovarea ocupării forței de muncă și a dezvoltării competențelor, inclusiv a antreprenoriatului și a activităților independente, a întreprinderilor sociale, a economiei sociale și a incluziunii sociale, îmbunătățirea sănătății, a bunăstării și a calității generale a vieții cetățenilor, stimularea rezultatelor în materie de educație și a înzestrării cu competențe și sprijinirea unei tranziții juste către o economie cu emisii scăzute de carbon. De asemenea, acțiunile au scopul de a mări accesul întreprinderilor sociale la microfinanțare și la finanțare și oferta de astfel de finanțări pentru aceste întreprinderi, de a sprijini operațiunile de finanțare și de investiții legate de investiții sociale, competențe și aptitudini, precum și de a dezvolta și a consolida piețele de investiții sociale în domeniile menționate la articolul 8 alineatul (1) litera (d) și în conformitate cu articolul 3 alineatul (2) litera (d) din Regulamentul InvestEU. Componenta pentru investiții sociale și competențe va facilita dezvoltarea aptitudinilor și a competențelor-cheie, corelarea, implementarea și utilizarea sporită a competențelor prin educație, formare, inclusiv prin formare la locul de muncă și activități conexe, în vederea atingerii obiectivelor de politică stabilite în Agenda europeană pentru competențe ⁽¹⁰²⁾, în Recomandarea Consiliului privind educația și formarea profesională ⁽¹⁰³⁾, în spațiul european al educației ⁽¹⁰⁴⁾ și în Planul de acțiune pentru educația digitală 2021-2027 ⁽¹⁰⁵⁾.

Domeniile eligibile pentru operațiuni de finanțare și de investiții în cadrul componentei pentru investiții sociale și competențe sunt enumerate în anexa II la Regulamentul InvestEU, mai exact la punctul 12. Domeniile eligibile pot fi ordonate în funcție de prioritate, în conformitate cu secțiunea 2.3.2.1 din prezentele orientări în materie de investiții.

Componenta pentru investiții sociale și competențe va sprijini microfinanțarea și întreprinderile sociale. În cazul microfinanțării, un microîmprumut (sau microcredit) înseamnă un împrumut de până la 50 000 EUR. Se va încuraja în special furnizarea unor sume de investiții de până la 500 000 EUR pentru întreprinderile sociale, chiar dacă pentru stimularea extinderii și creșterii acestora vor fi avute în vedere și sume mai mari, de până la 2 000 000 EUR.

Sprajinul va include, de asemenea, măsuri de promovare a egalității de gen și a egalității pe alte motive, a incluziunii sociale, a ofertei și a cererii de competențe, a educației, a formării și a serviciilor conexe, inclusiv pentru dezvoltarea unei infrastructuri sociale durabile în zonele urbane și rurale. De asemenea, componenta va sprijini infrastructura socială (inclusiv infrastructura de sănătate și educație, precum și locuințele sociale și studentești), proiectele care implică inovare socială, serviciile de sănătate, îmbătrânirea și îngrijirea pe termen lung, accesul la prevenție, tratamentele inovatoare și opțiunile de e-sănătate, incluziunea și accesibilitatea, precum și activitățile culturale și creative cu obiectiv social.

Componenta pentru investiții sociale și competențe se va axa și pe furnizarea de finanțare durabilă și etică către destinatari finali care se confruntă cu restricții sau obstacole care le afectează drepturile și libertățile fundamentale. Componenta va viza în special proiecte care implică un grad rezonabil de viabilitate financiară (prospectivă), dar care fie nu sunt realizate, fie nu sunt realizate într-o măsură suficientă de piață, din cauza unor riscuri mai mari, a lipsei garanțiilor reale, a imposibilității atingerii unei scări optime fără sprijin din partea sectorului public sau a altor bariere existente pe piață. Proiectele sprijinite trebuie să contribuie la atragerea de investiții private pentru îndeplinirea nevoilor nesatisfăcute.

⁽¹⁰²⁾ Comunicarea Comisiei intitulată „Agenda europeană pentru competențe în scopul promovării competitivității durabile, a echității sociale și a rezilienței” [COM(2020) 274 final].

⁽¹⁰³⁾ Recomandarea 2020/C 417/01 a Consiliului din 24 noiembrie 2020 privind educația și formarea profesională (EFP) pentru competitivitate durabilă, echitate socială și reziliență (JO C 417, 2.12.2020, p. 1).

⁽¹⁰⁴⁾ Comunicarea Comisiei privind realizarea Spațiului european al educației până în 2025 [COM(2020) 625 final].

⁽¹⁰⁵⁾ Comunicarea Comisiei privind planul de acțiune pentru educația digitală 2021-2027: Resetarea educației și formării pentru era digitală [COM(2020) 624 final].

Operațiunile de finanțare și de investiții vor viza realizarea **infrastructurii sociale** și furnizarea serviciilor conexe care pot avea legătură cu:

- (a) educația și formarea incluzivă, inclusiv educația și îngrijirea timpurie a copilului, împreună cu infrastructura și serviciile educaționale aferente, structurile alternative și incluzive de îngrijire a copiilor, locuințele studențești și echipamentele digitale accesibile tuturor, promovarea competențelor digitale începând cu primii ani de educație, implementarea universală a TIC și accesul universal la TIC în toate instituțiile de educație și formare, precum și instrumentele și platformele de acces de la distanță și de învățare la distanță;
- (b) locuințele sociale accesibile ca preț;
- (c) asistența medicală și îngrijirea pe termen lung, inclusiv clinicile, spitalele, asistența medicală primară, serviciile de îngrijire la domiciliu și îngrijirea în comunitate;
- (d) proiectele de infrastructură în domeniul sănătății care contribuie la dezvoltarea unei rețele strategice și echilibrate din punct de vedere geografic de infrastructuri de prevenție și de asistență medicală modernizate, digitalizate și reziliente, capabile să asigure accesul universal la infrastructuri și servicii medicale critice în întreaga UE. Proiectele sprijinite pot aborda, de asemenea, nevoi specifice urgente în materie de asistență medicală și de răspuns în situații de urgență ⁽¹⁰⁶⁾ prin dezvoltarea unor stații medicale mobile și de teren sau a transportului sanitar;
- (e) serviciile sociale de sprijin asigurate la nivel comunitar și, dacă este posibil, în mod integrat.

Infrastructura socială, finanțată de obicei de entități din sectorul public sau de entități dependente, se confruntă cu deficite de finanțare considerabile. Consecințele pandemiei de COVID-19 au agravat și mai mult aceste nevoi.

Investițiile în infrastructura socială, în sensul punctului 12 litera (d) din anexa II la Regulamentul InvestEU, menite să remedieze disfuncționalitățile pieței sau situațiile de investiții sub nivelul optim, pot include operațiuni cu entități din sectorul public. Într-o astfel de situație, într-un acord de garantare se poate considera că un produs financiar dedicat investiției în infrastructura socială promovată de entități din sectorul public în cadrul componentei pentru investiții sociale și competențe contribuie la remedierea disfuncționalităților pieței menționate la punctul 2 litera (f) din secțiunea A a anexei V la Regulamentul InvestEU. Operațiunile de finanțare și de investiții din cadrul unui astfel de produs satisfac cerințele privind aditionalitatea prevăzute la articolul 209 alineatul (2) litera (b) din Regulamentul financiar și în anexa V la Regulamentul InvestEU.

Respectarea legislației sociale relevante aplicabile la nivelul Uniunii, la nivel național sau la nivel regional, după caz, este o condiție necesară pentru sprijinirea operațiunilor din Fondul InvestEU. Intervențiile ar trebui să respecte pe deplin principiul subsidiarității, completând eventualele scheme de sprijin existente la nivel național și regional. Dacă este cazul, serviciile furnizate în cadrul proiectelor sprijinite trebuie asigurate la nivel local în comunități. În ceea ce privește infrastructura din domeniul sănătății, accentul trebuie să se pună pe dezvoltarea unor modele de trecere de la îngrijirea instituționalizată la prevenție, pe asistența medicală primară și pe îngrijirea și serviciile în comunitate care sprijină îngrijirea integrată centrată pe persoană și o viață independentă, în concordanță cu Convenția Națiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu handicap.

⁽¹⁰⁶⁾ A se vedea, de exemplu, *Overview of Natural and Man-Made Disasters Risks the European Union may face* (Imagine de ansamblu asupra riscurilor de dezastre naturale și provocate de om cu care s-ar putea confrunta Uniunea Europeană), la: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/285d038f-b543-11e7-837e-01aa75ed71a1>

În ceea ce privește investițiile în locuințele sociale accesibile ca preț, se va pune un accent deosebit pe furnizarea de soluții în materie de locuințe care urmăresc obiectivul de a ajuta oamenii să iasă din situația de excluziune socială, completând eventualele scheme de sprijin existente la nivel național sau regional. În sensul investițiilor sprijinite din Fondul InvestEU, locuințele sociale accesibile ca preț ⁽¹⁰⁷⁾ ar trebui înțelese ca fiind destinate persoanelor defavorizate sau grupurilor dezavantajate din punct de vedere social, care ⁽¹⁰⁸⁾, din cauza unor constrângeri financiare sau sociale, trăiesc în condiții precare de locuit sau nu sunt în măsură să obțină locuințe în condițiile de piață. Atunci când sunt vizate persoane care se încadrează în definiția ETHOS a lipsei de adăpost și a negării dreptului la locuință, asigurarea de locuințe sociale ar trebui să aibă la bază, cât de mult posibil, pe o abordare axată pe locuințe însoțite de servicii de suport. Infrastructura și serviciile ar trebui să respecte standardele de calitate aplicabile și convențiile ONU și trebuie să nu conducă la segregarea sau izolarea anumitor grupuri.

Pe lângă soluțiile de finanțare furnizate de intermediarii financiari tradiționali, unele organizații care prestează servicii în natură, cum ar fi instituțiile de educație și formare sau prestatorii de servicii sociale, de sănătate și de îngrijire, pot să beneficieze și indirect de garanția UE, prin intermediul unui partener de implementare.

Componenta pentru investiții sociale și competențe va pune un accent deosebit pe incluziunea **persoanelor aflate în situații vulnerabile** și pe accesul acestora la servicii de calitate, precum și pe incluziune și **accesibilitate pentru persoanele cu dizabilități și pentru populația în curs de îmbătrânire**.

Sprijinul acordat în cadrul componentei pentru investiții sociale și competențe va sprijini, de asemenea, **furnizarea de educație și formare incluzivă, inclusiv de formare profesională, și servicii conexe**, care să acopere educația și formarea inițială și continuă, inclusiv pentru adulți, și inovarea organizațională și de proces, inclusiv modele de afaceri noi și inovatoare. Componenta pentru investiții sociale și competențe va sprijini, de asemenea, soluții inovatoare în domeniul sănătății, cum ar fi serviciile de e-sănătate și noile modele de îngrijire. Sprijinul va viza promovarea **egalității de gen** și a egalității pe alte motive, extinderea activităților independente și integrarea socială a persoanelor aflate în situații vulnerabile, inclusiv a resortisanților țărilor terțe.

Trebuie să se acorde o atenție deosebită **întreprinderilor sociale** și activităților lor, cum ar fi extinderea inițiativelor și stimularea dezvoltării competențelor digitale și antreprenoriale în cadrul grupurilor dezavantajate, în vederea abordării disparităților de gen și a altor decalaje în materie de diversitate în aceste domenii. Sprijinul acordat în cadrul componentei pentru investiții sociale și competențe va aborda disfuncționalitățile pieței la nivelul UE în ceea ce privește finanțarea întreprinderilor sociale și a impactului social, microfinanțarea, deficitele de finanțare în materie de sănătate, îmbătrânire, educație și locuințe, precum și inovarea, prin materializarea unei intervenții mai puternice a Uniunii și prin realizarea unor teste de piață mai eficiente, menite să consolideze dimensiunea socială a Uniunii.

Componenta pentru investiții sociale și competențe va sprijini **cererea și oferta de competențe**, abordând deficiențele în materie de competențe ale destinatarilor finali sau îmbunătățind utilizarea competențelor și promovând piețele de investiții în competențe.

Consilierea poate contribui, de asemenea, la explorarea unor noi modalități de furnizare a serviciilor sociale și, în general, poate ajuta la dezvoltarea ofertei și a cererii de competențe în conformitate cu Regulamentul InvestEU.

În ceea ce privește **microfinanțarea**, obiectivul de politică constă în promovarea locurilor de muncă de calitate și durabile și a incluziunii sociale prin sprijinirea creării de locuri de muncă și a activităților generatoare de venituri, în special pentru persoanele aflate în situații vulnerabile care doresc să înființeze sau să dezvolte o microîntreprindere, inclusiv sub formă de activitate independentă. În plus, intermediarii financiari care își desfășoară activitatea în domeniul microfinanțării trebuie să asigure furnizarea, în mod direct sau indirect, de servicii nefinanciare, cum ar fi serviciile de dezvoltare a afacerilor

⁽¹⁰⁷⁾ Proiectele pentru locuințe sociale accesibile ca preț pot consta în operațiuni precum:

- (a) asigurarea unui fond de locuințe sociale de închiriat noi, nesegregate și accesibile ca preț, prin una sau mai multe dintre acțiunile următoare:
  - construirea de clădiri noi;
  - renovarea sau transformarea clădirilor existente;
  - procurarea de unități locative individuale de pe piața privată a locuințelor (prin achiziționare sau mediere);
- (b) înființarea unei agenții sociale de închirieri;
- (c) furnizarea de soluții axate pe locuințe, care combină asigurarea de unități locative de închiriat cu servicii de sprijin de proximitate (și anume care sunt furnizate la fața locului sau la care este înlesnit accesul);
- (d) adaptarea fondului existent de locuințe sociale pentru a se răspunde nevoilor persoanelor cu handicap, inclusiv în ceea ce privește ocuparea unei locuințe în calitate de proprietar;
- (e) sprijinul specific pentru comunitățile marginalizate care se confruntă cu privațiuni grave în ceea ce privește condițiile lor actuale de locuit, inclusiv în ceea ce privește ocuparea unei locuințe în calitate de proprietar.

⁽¹⁰⁸⁾ Astfel cum este definit la nivel național, regional sau local, după caz, și/sau de contextul economic și social.

(mentorat, dezvoltare personală și formare) care fac parte integrantă din microfinanțare. Condiții precum costul îndatorării (inclusiv rata de dobândă activă) și cerințele în materie de garanții reale pentru microfinanțarea sprijinită direct sau indirect în cadrul InvestEU trebuie să reflecte beneficiul obținut prin sprijin și să fie justificabile în raport cu riscurile subiacente și costul real al finanțării aferente unui credit.

Ca o condiție prealabilă pentru sprijinul acordat din Fondul InvestEU, intermediarii financiari care oferă microfinanțare trebuie să se angajeze să respecte (în cazul instituțiilor financiare nebankare) sau trebuie să aprobe (în cazul băncilor) „Codul european de bună conduită pentru acordarea de microcredite”⁽¹⁰⁹⁾, pentru a asigura standarde etice înalte de creditare în ceea ce privește, printre altele, guvernanța, gestionarea și protecția consumatorilor. Intermediarii financiari caută să evite supraîndatorarea persoanelor și a întreprinderilor, printre altele, luând în considerare capacitatea acestora de rambursare și asigurând un cost accesibil al împrumuturilor.

Sprijinul acordat în cadrul componentei pentru investiții sociale și competențe va trebuie să concorde cu obiectivele FSE+, inclusiv obiectivele operaționale propuse ale acestui fond, care constau în sprijinirea dezvoltării ecosistemului de piață legat de acordarea de finanțare pentru întreprinderile sociale și de microfinanțare pentru microîntreprinderi în fazele de înființare și dezvoltare, în special pentru cele care angajează persoane aflate în situații vulnerabile. În cadrul FSE+, Comisia va oferi, de asemenea, orientări pentru dezvoltarea infrastructurii sociale (inclusiv locuințe și asistență medicală, servicii de îngrijire a copiilor, îngrijire pe termen lung, educație și formare) necesare pentru punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale. Participarea la FSE+ nu este însă o condiție prealabilă pentru accesarea sprijinului din Fondul InvestEU.

Sprijinul din cadrul componentei pentru investiții sociale și competențe se va adresa și **inovării sociale**, care poate include soluții și scheme sociale inovatoare menite să promoveze **impactul social și rezultatele sociale**, în vederea aducerii unei contribuții la realizarea obiectivelor de politică ale acestei componente.

La urmărirea obiectivelor respective, se încurajează **combinarea sprijinului acordat prin Fondul InvestEU cu contribuții din partea donatorilor, a filantropilor, a fundațiilor și a altor actori din sectorul privat**. Fondul InvestEU va urmări să consolideze implicarea sectorului privat pentru a contribui la realizarea Pilonului european al drepturilor sociale, sprijinind, printre altele, ocuparea de calitate a forței de muncă, educația și formarea incluzivă, sănătatea, incluziunea socială și participarea activă în societate, precum și accesibilitatea și incluziunea persoanelor cu dizabilități. Actorii din sectorul privat vor putea contribui la obiectivele componentei pentru investiții sociale și competențe, prin contribuții directe (donații și forme de sprijin rambursabile și nerambursabile) și/sau prin coinvestiții în proiecte sau intermediari financiari sprijiniți indirect prin Fondul InvestEU.

De asemenea, este încurajată **gruparea proiectelor mai mici**, deoarece multe proiecte din spațiul social sunt prea mici pentru a atrage interesul investitorilor privați sau pentru a utiliza mai eficient banii publici. De exemplu, domeniul reformelor politicilor sociale poate presupune implementarea unor infrastructuri și servicii sociale, cum ar fi pentru noi modele sociale, de îngrijire și de asistență medicală, în mai multe locuri din jurisdicția unei autorități naționale sau regionale, printr-o serie de proiecte de mici dimensiuni. Poate fi necesar ca proiectele mici să fie grupate într-o singură propunere de investiții pentru a atrage interesul investitorilor. Gruparea poate implica:

- (a) gruparea unor proiecte mici de infrastructură socială, de tehnologie sau de servicii sociale într-o singură propunere de investiții care implică o serie de subproiecte în diferite locații;
- (b) gruparea nevoilor de investiții pentru infrastructură socială, tehnologie și servicii sociale într-un singur proiect sau într-o singură propunere de investiții. Gruparea poate necesita combinarea surselor sau a instrumentelor de finanțare,
- (c) gruparea nevoilor de investiții pentru infrastructură și servicii sociale într-un vehicul investițional mai mare pentru reînnoirea sau dezvoltarea urbană sau rurală, având drept obiectiv incluziunea socială sau făcând parte din scheme de „finanțare echivalentă civică”.

Acțiunile descrise la literele (a) - (c) de la alineatul anterior pot fi completate de **măsuri de însoțire** menite (i) să ajute promotorii de proiecte și intermediarii financiari să dezvolte competențe pentru configurarea strategiilor de investiții, pentru finanțarea mixtă sau finanțarea hibridă, pentru planificarea și gruparea proiectelor; (ii) să sprijine dezvoltarea inovatorilor sociali, a întreprinderilor sociale, a investitorilor cu impact social și a filantropilor, inclusiv a filantropilor de risc; și (iii) să creeze o rețea paneuropeană de centre de legătură și de formare în materie de impact social și inovare socială,

⁽¹⁰⁹⁾ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=8312&furtherPubs=yes>

servicii inovatoare de educație și formare, cum ar fi furnizorii de orientare, previziunile în materie de competențe, evaluarea competențelor și serviciile de validare sau serviciile care contribuie la corelarea cererii și a ofertei de competențe, precum și parteneriatele dintre domeniul educației și mediul de afaceri și centrele de excelență, inclusiv centrele de excelență profesională.

Acțiunile respective pot fi completate și prin colectarea de date la nivelul UE privind disfuncționalitățile pieței sau situațiile de investiții sub nivelul optim în domeniile de politică aferente componentei pentru investiții sociale și competențe și prin punerea acestora la dispoziția publicului.

6.4.1.1. Investiții strategice în cadrul componentei pentru investiții sociale și competențe

Sprejiniul pentru **educație și formare** va viza în special proiectele care contribuie la digitalizarea sistemelor europene de educație și formare, inclusiv promovarea competențelor digitale începând cu primii ani de educație, implementarea universală a TIC și accesul universal la TIC în instituțiile de educație și formare, precum și instrumentele și platformele de acces de la distanță și de învățare la distanță. Acțiunile sprijinite ar trebui să vizeze și alte programe de digitalizare, care urmăresc să asigure tuturor grupurilor sociale și categoriilor de vârstă, pe tot parcursul vieții și într-un mod favorabil incluziunii, acces la competențe și soluții digitale și sprijin pentru dobândirea acestora. În plus, sprejiniul pentru educație și formare ar trebui să faciliteze dezvoltarea de noi competențe și consolidarea competențelor consacrate, care să asigure funcționarea eficace a activităților strategice și critice prevăzute în secțiunile 6.1.1.8 și 6.2.1.1 din prezentele orientări privind investițiile.

6.4.2. Caracteristicile potențialelor produse financiare

6.4.2.1. Intermediarii financiari care urmează să fie implicați

(a) În cazul finanțării prin îndatorare:

Pot candida intermediarii financiari, inclusiv bănci și instituții naționale de promovare, bănci comerciale, societăți și instituții de garantare, fonduri de datorii diversificate care oferă finanțare cu rang prioritar și subordonată, instituții de microfinanțare, societăți de leasing, platforme de finanțare participativă bazată pe creditare și de finanțare participativă bazată pe titluri de capital, vehicule cu scop special, vehicule de finanțare echivalentă, fonduri sau scheme de coinvestiții, instituții financiare nebancale, inclusiv fonduri de împrumut, furnizori de „capital răbdător”, cum ar fi cooperativele, cooperativele de credit, societățile de asigurări, fondurile de pensii, fondurile de capital privat/ale investitorilor providențiali, fondurile de fonduri.

Sunt eligibili, de asemenea, facilitatorii pieței investițiilor sociale (inclusiv intermediarii de pregătire pentru investiții și de consolidare a capacităților, care își desfășoară activitatea în domeniul microfinanțării și al finanțării întreprinderilor sociale, întreprinderile de tehnologie financiară, instituțiile de învățământ superior, universitățile, centrele de cercetare și comunitățile de cunoaștere și inovare ale EIT, fundațiile, platformele de finanțare participativă și instituțiile de educație și formare profesională, inclusiv centrele de excelență profesională și parteneriatele dintre domeniul educației și întreprinderi). Pot candida și alte grupuri de investitori, inclusiv investitori corporativi, investitori cu impact social, investitori providențiali (sociali), antreprenori din domeniul educației (de exemplu, cursurile online deschise și în masă „MOOC”), filantropi de risc și filantropi.

Pot candida și alți intermediari publici și intermediari care își desfășoară activitatea în domeniul infrastructurii sociale, al finanțării întreprinderilor sociale și al economiei sociale (cum ar fi băncile etice sau alternative și băncile cooperatiste), care sunt în măsură să ofere finanțare în domeniile eligibile acoperite de componenta pentru investiții sociale și competențe, în deplină conformitate cu legislația aplicabilă la nivel național și la nivelul Uniunii și cu cerințele relevante din Regulamentul financiar.

Potențialii intermediari financiari publici menționați în prezentele orientări pot avea un rol și în combinarea sprejiniului acordat prin Fondul InvestEU cu alte programe centrale de finanțare ale Uniunii și cu fonduri care fac obiectul gestiunii partajate.

(b) În cazul finanțării prin capitaluri proprii:

Printre intermediarii financiari se pot număra, printre altele, băncile și instituțiile naționale de promovare, băncile comerciale, societățile și instituțiile de garantare, fondurile de împrumut, fondurile de datorii, fondurile de pensii, instituțiile de microfinanțare, societățile de leasing, platformele de finanțare participativă bazată pe creditare și de finanțare participativă bazată pe titluri de capital, vehiculele cu scop special, vehiculele de finanțare echivalentă, fondurile sau schemele de coinvestiții.

Printre intermediarii financiari eligibili pentru finanțarea prin capitaluri proprii se pot număra, de asemenea, instituțiile financiare nebancare, inclusiv furnizorii de „capital răbdător”, cum ar fi cooperativele, cooperativele de credit, societățile de asigurări, precum și entitățile care urmează să fie înființate, fondurile de fonduri, fondurile de investiții în societăți necotate, fondurile cu capital de risc, fondurile investitorilor providențiali, fondurile de transfer de tehnologie, fondurile sau schemele de coinvestiții, fondurile de datorii de risc, alte acorduri sau scheme care oferă investiții în capitaluri proprii, cvasicapital, instrumentele hibride de capital propriu și capital împrumutat și alte forme de finanțare de tip mezanin.

Pot fi eligibili, de asemenea, facilitatorii pieței investițiilor sociale (inclusiv intermediarii de pregătire pentru investiții și de consolidare a capacităților, care își desfășoară activitatea în domeniul microfinanțării și al finanțării întreprinderilor sociale, întreprinderile de tehnologie financiară, instituțiile de învățământ superior, universitățile, centrele de cercetare și comunitățile de cunoaștere și inovare ale EIT, fundațiile, platformele de finanțare participativă și instituțiile de educație și formare profesională, inclusiv centrele de excelență profesională și parteneriatele dintre domeniul educației și întreprinderi). Alte grupuri de investitori, inclusiv investitorii corporativi, investitorii cu impact social, investitorii providențiali (sociali), antreprenorii din domeniul educației (de exemplu, MOOC), filantropii de risc și filantropii pot acționa ca intermediari financiari în deplină conformitate cu legislația aplicabilă la nivel național și la nivelului Uniunii, atunci când sunt în măsură să genereze proiecte sau portofolii de investiții în domeniile acoperite de componenta pentru investiții sociale și competențe.

Administratorii intermediarilor financiari (inclusiv administratorii sau consilierii debutanți) trebuie să demonstreze că au capacitatea și experiența necesare pentru a realiza astfel de investiții în domeniul vizat de componenta pentru investiții sociale și competențe, că au posibilitatea concretă de a colecta fonduri și de a atrage capital privat și că au abilitatea prospectivă de a deveni viabili din punct de vedere financiar (inclusiv printr-o bună strategie de investiții), pentru a atrage mai multe investiții private în clasa de active specifică.

6.4.2.2. Destinatarii finali vizați

Componenta pentru investiții sociale și competențe se axează pe intervențiile de sprijin în diverse domenii de politică, vizând, prin urmare, o gamă largă de destinatari finali, care pot include:

(a) persoane fizice:

- (i) persoanele aflate în situații vulnerabile (cum ar fi cele care se confruntă cu excluderea socială sau care sunt expuse riscului de excludere socială, inclusiv cele fără adăpost sau care trăiesc în condiții precare de locuit, cele care și-au pierdut sau riscă să își piardă locul de muncă sau care au dificultăți de intrare sau de reintegrare pe piața muncii, persoane din grupuri minoritare, resortisanți ai țărilor terțe, persoanele aflate într-o situație dezavantajoasă în ceea ce privește accesul la piața de credit convențională și care doresc să își înființeze sau să își dezvolte propriile microîntreprinderi);
- (ii) copiii, părinții, profesorii și administratorii de școli;
- (iii) studenții și cursanții potențiali sau actuali (inclusiv cursanții adulți);

(b) întreprinderile;

- (i) microîntreprinderile, inclusiv lucrătorii independenți, în special microîntreprinderile care angajează persoane vulnerabile;
- (ii) întreprinderile sociale;
- (iii) întreprinderile publice;
- (iv) IMM-urile;
- (v) alte societăți din sectorul privat;

(c) furnizorii de educație, formare și servicii conexe, cum ar fi universitățile, școlile și instituțiile de educație și formare europene, inclusiv centrele de excelență profesională și furnizori de servicii de educație și îngrijire timpurie a copilului;

(d) vehicule cu scop special;

(e) asociațiile, fundațiile, unitățile instituționale organizate sub forma societăților mutuale și cooperativele;

(f) organizațiile nonguvernamentale;

(g) autoritățile publice;

(h) autoritățile din domeniul sănătății, prestatorii de servicii de sănătate, prestatorii de servicii sociale, furnizorii de tehnologie, personalul medico-sanitar, pacienții, persoanele private;

(i) în domeniul infrastructurii sociale, destinatarii finali vizați pot fi promotori de proiecte, întreprinderi publice, operatori de clădiri/administratori de instalații, furnizori de locuințe sociale, parteneriate public-privat.

De asemenea, operațiunile de finanțare și de investiții vor sprijini proiectele organizațiilor din sectorul privat și public care își desfășoară activitatea în domeniul investițiilor sociale sau care au nevoie de astfel de investiții.

Printre aceste organizații, se numără IMM-urile, marile corporații, cooperativele, fundațiile, filantropii de risc, întreprinderile orientate spre impact, instituțiile și furnizorii de educație și formare, întreprinderile de risc cu „linie triplă de bază (TBL)”, autoritățile locale și municipale.

Activitățile lor acoperă diferite sectoare și subsectoare, printre care se numără și mobilitatea inteligentă și incluzivă, reînnoirea urbană, revitalizarea socioeconomică a spațiului rural, crearea de comunități și solidaritatea între generații, comunitățile favorabile incluziunii, lipsa de adăpost, integrarea persoanelor aflate în situații vulnerabile, inclusiv a persoanelor cu handicap, cu dificultăți de sănătate mintală și cu demență, dezvoltarea comunității, integrarea resortisanților țărilor terțe, abordarea provocărilor legate de demografie și migrație și integrarea noilor populații, precum și incluziunea digitală și competențele antreprenoriale.

6.4.2.3. Produse financiare generale

La baza sprijinului din Fondul InvestEU se va afla o garanție bugetară unică a UE, care va acoperi produsele financiare care abordează un portofoliu diversificat de riscuri. Poate fi vorba, printre altele, de garanții bancare, împrumuturi, capitaluri proprii, datorii de tip mezanin, fonduri specializate și platforme de investiții (care pot avea o structură stratificată de tranșă care suportă prima pierdere, tranșă de tip mezanin și datorii cu rang prioritar), sprijin pentru investiții în sisteme și parteneriate de contracte cu rezultate sociale, capital de lucru, sprijin pentru achiziționarea de active corporale și necorporale și tranzacții de leasing. Operațiunile de finanțare au o scadență minimă de 12 luni, care poate fi însă redusă la maximum trei luni în cazul anumitor segmente cu o scadență obișnuită mai mică decât media, cum ar fi microfinanțarea. Se va acorda o atenție deosebită furnizării de „capital răbdător”, renunțându-se la randamente imediate în speranța creării de valoare pe termen lung.

Se poate recurge în acest sens, printre altele, la vehicule investiționale specifice, care pot oferi împrumuturi, capitaluri proprii, capitaluri hibride și instrumente de partajare a riscurilor pentru intermediari sau finanțare directă pentru destinatarii finali.

Garanțiile le vor permite partenerilor de implementare și intermediarilor să vizeze destinatarii finali identificați în secțiunea 6.4.2.2, în condiții financiare și nefinanciare mai bune decât cele pe care le-ar avea în absența garanției, transmitând astfel mai departe beneficiile care decurg din intervenția UE. În special pentru operațiunile sprijinite prin Fondul InvestEU în cadrul componentei pentru investiții sociale și competențe se poate lua în considerare reducerea primei de risc percepute destinatarii finali. În plus, potrivit profilului de risc al activelor (adesea necorporale) din cadrul componentei pentru investiții sociale și competențe, va fi posibilă acoperirea prin garanție a tranșei care suportă prima pierdere.

Pot fi sprijinite proiecte-pilot de contracte cu rezultate sociale, inclusiv investițiile în scheme de plată în funcție de rezultate și obligațiuni cu impact social în domenii specifice, în care organismele publice contractante (sau, de asemenea, organismele private) urmăresc un impact social bazat pe rezultate sociale predefinite, dacă acestea conduc la aditionalitate în conformitate cu anexa V la Regulamentul InvestEU. Acestea vor implica asumarea de riscuri de către sectorul privat și trebuie să nu intre în domeniul de aplicare al serviciilor sociale esențiale pentru care autoritățile publice ar trebui să intervină în caz de eșec. Atât timp cât acest criteriu este respectat, posibilele domenii de intervenție pot include accesul la educație și formare, sănătatea și îngrijirea, migrația și integrarea resortisanților țărilor terțe, îngrijirea copiilor, serviciile de ocupare a forței de muncă, îmbunătățirea competențelor și serviciile sociale. Atunci când sunt vizate servicii sociale, pot fi lansate proiecte-pilot de contracte cu rezultate sociale pentru a testa dacă o intervenție inovatoare este eficientă și poate fi extinsă. Pentru astfel de proiecte trebuie să fie asigurată transparența în ceea ce privește organizarea, funcționarea și monitorizarea eficacității lor.

(a) În cazul finanțării prin îndatorare furnizate de partenerul de implementare

Instrumentele de datorie sprijinite de garanția UE prin partenerii de implementare și intermediarii financiari vor viza preponderent proiecte care întâmpină dificultăți în obținerea de finanțare prin îndatorare pe piață, din cauza, printre altele, a lipsei garanțiilor reale, a istoricului de credite, a unui profil de risc ridicat sau a nivelului scăzut de randamente preconizate.

Garanția UE poate fi furnizată pentru operațiunile de finanțare și de investiții sub formă de:

- (a) datorie directă (inclusiv împrumuturi subordonate), obligațiuni, creditare negarantată, împrumuturi negarantate, împrumuturi corporative, investiții de tip mezanin, împrumuturi cu rang prioritar și linii de credit;

- (b) îmbunătățire a calității creditului pentru investiții noi (pentru obligațiuni pentru finanțarea proiectelor, împrumuturi bancare sau o combinație a celor două) și împrumuturi pentru proiecte de infrastructură socială și educațională, împrumuturi corporative sau datorii cu rang prioritar și subordonate pentru vehicule cu scop special și structuri PPP (în cadrul schemelor de finanțare a proiectelor);
- (c) datorii pe termen mediu, inclusiv împrumuturi-cadru care sunt acordate prin intermediari financiari și implică mai mulți destinatari finali;
- (d) (contra)garanții, garanții prin creditare din fonduri atrase, garanții finanțate și alte acorduri de partajare a riscurilor pentru schemele implementate de intermediarii financiari și garanții (finanțate și nefinanțate) pentru finanțatori terți;
- (e) produse de garantare care acoperă împrumuturile nou acordate care, sub rezerva reglementărilor aplicabile și cu consimțământul autorităților naționale de reglementare relevante, dacă este cazul, pot să ofere asistență prin capital reglementat intermediarilor financiari;
- (f) mecanisme de garantare specifice care pot fi concepute astfel încât să permită și să sprijine investițiile sociale din capitalul de dotare al fundațiilor și al organizațiilor filantropice, contribuind la reducerea riscului asociat unor astfel de investiții și la urmărirea unui anumit nivel de randamente. De regulă, acestea se vor corela cu angajamentul ca randamentele generate de investitori din utilizarea garanției să fie cheltuite pentru granturi și asistență nerambursabilă, în concordanță cu domeniile de finanțare prioritare ale InvestEU.

(b) În cazul finanțării prin capitaluri proprii furnizate de partenerul de implementare

Finanțarea prin capitaluri proprii trebuie utilizată pentru atingerea unei mase critice și pentru acordarea de flexibilitate în structurile de finanțare asociate în mod normal împrumuturilor bancare. Operațiunile de capitaluri proprii pot să atragă un „capital răbdător” variat, utilizat în etapele premergătoare bancabilității ale înființării de întreprinderi din toate sectoarele, să permită întreprinderilor sociale să se îndepărteze treptat de o abordare bazată pe finanțarea prin granturi și să consolideze potențialul de inovare și de creștere al acestora.

Printre potențialele produse de capitaluri proprii care pot fi acoperite de garanția UE se numără:

- (a) **investițiile (in)directe prin capitaluri proprii și vasicapital**, instrumentele hibride de capital propriu și capital împrumutat și alte forme de finanțare de tip mezanin în fonduri de capital privat sau public, fonduri de datorii private, fonduri cu capital de risc, intermediari financiari, cum ar fi instituțiile de microfinanțare și furnizorii de finanțare socială (de exemplu, în scopul consolidării capacităților, pentru susținerea fondurilor care au legătură cu incubatoare sau acceleratoare sau care furnizează servicii de incubare întreprinderilor sociale și inovatorilor sociali, inclusiv furnizorilor de servicii de educație și formare și servicii conexe inovatoare, sau pentru coinvestiții alături de investitori providențiali sociali și filantropi de risc și pentru susținerea anumitor soluții financiare inovatoare). În anumite circumstanțe speciale, poate fi luată în considerare, de asemenea, trecerea de la principiul tradițional *pari passu* la un model asimetric de distribuție a riscurilor și de repartizare a veniturilor;
- (b) **participațiile directe la capital**, capitalul acționarilor, împrumuturile convertibile din partea acționarilor și combinațiile diferitelor tipuri de participații la capital emise investitorilor. Se ia în considerare, de asemenea, posibilitatea de a se permite repartizarea asimetrică a randamentelor și a riscurilor;
- (c) participațiile la capital deschise, participațiile în societăți inactive, împrumuturile din partea acționarilor și combinațiile diferitelor tipuri de participații la capital emise investitorilor, precum și donațiile, inclusiv formele avansate de sprijin rambursabil și nerambursabil. Aceste produse trebuie să nu implice drepturi de vot sau de administrare pentru investitori (inclusiv coinvestitori).

Partenerii de implementare care beneficiază de garanția UE ar trebui să se afle cel puțin pe o poziție de *pari passu* cu alți investitori. În cadrul componentei pentru investiții sociale și competențe este posibil însă, în cazurile justificate în mod corespunzător, ca principiul *pari passu* să nu se aplice, și anume investițiile partenerilor de implementare care beneficiază de garanția UE pot să se afle într-o poziție subordonată și să fie asimetrice în ceea ce privește riscurile și veniturile din cascadă.

În prezent, baza de investitori care doresc să investească în instrumente sociale este limitată, având în vedere modurile în care sunt percepute randamentele și riscurile. În special, prin punerea în aplicare a programului nu se va urmări maximizarea randamentului, ci mai degrabă atingerea unui nivel de randament suficient pentru a garanta **alinierea stimulentei și a participării investitorilor**. Având în vedere că accentul se va pune mai degrabă pe generarea unui randament social decât a unui randament financiar, randamentul portofoliului-tintă pentru o operațiune poate fi chiar de 0 %.

6.4.2.4. Produse financiare tematice

Astfel de produse iau forma unor produse și platforme financiare pilot pentru remediarea disfuncționalităților pieței și a situațiilor de investiții sub nivelul optim, pentru accelerarea dezvoltării pieței investițiilor sociale sau atragerea mai multor investiții private și pentru a contribui la crearea de soluții de finanțare personalizate pentru impact social ⁽¹¹⁰⁾.

În cazul finanțării de către partenerul de implementare pentru a sprijini instituțiile de microfinanțare și furnizorii de finanțare socială în scopul consolidării capacităților lor, cerința ca partenerul de implementare să furnizeze o contribuție de 5 % din resursele proprii la tranșa care suportă prima pierdere, astfel cum se menționează în secțiunea 4.2.2 de mai sus, nu se aplică.

⁽¹¹⁰⁾ De exemplu, prin furnizarea de garanții pentru investitori, instituirea unor mecanisme de accelerare pentru administratorii vehiculelor cu impact social sau conceperea unor mecanisme de stimulare a impactului social pentru întreprinderile sociale.